

Werk slimmer met sneltoetsen

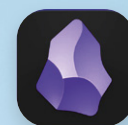
**DE GROTE
VPN-VAKANTIE
GIDS**

Welke dienst moet
je hebben?

Duik in de
geschiedenis met
je iPhone op zak

De beste powerbank
voor je MacBook én
iPhone getest

**Maak jouw
persoonlijke
AI-assistent
met Obsidian**

F&L

€9,99

Zet je foto's
over van iPhone
naar pc

Werk slim(mer)
met formules in
Numbers

Laat de Niet
storen-functie nog
handiger werken

Stippel je
droomleven uit
met ChatGPT

ProArt

ASUS ProArt P16 H7606WP

De krachtige AI-aangedreven laptop voor creatievelingen

Creeër Sneller

AI-aangedreven pc met een AMD Ryzen™ AI 9 HX 370-processor tot 50 TOPS en een NVIDIA® GeForce RTX™ 50-serie

Creeër Slimmer

Exclusieve ASUS StoryCube- en MuseTree AI-apps voor moeiteloze en gestroomlijnde creativiteit.

Creeër in Detail

16 inch 3K OLED scherm met 100% DCI-P3 kleurbereik en aanraakgevoelig scherm.

Copilot+PC

The fastest, most intelligent Windows PCs ever

* Some Copilot+ PC experiences require free updates. See aka.ms/copilotpluspcs.

ASUS

Twée keer iOS 19

Op het moment dat ik dit voorwoord schrijf, moet de WWDC-keynote nog plaatsvinden. De geruchtenmachine draait overuren: volgens insiders staat iOS 19 op het punt om het grootste visuele herontwerp sinds iOS 7 te worden. Maar – en dat weten we als Apple-fans maar al te goed – geruchten zijn geen garanties. Het kan spectaculair zijn ... of net zo spannend als een update van de rekenmachine-app.

Daarom zijn er dit keer twée voorwoorden. Eén voor het geval Apple ons van onze sokken blaast, en één voor als we onze sokken gewoon aan kunnen houden. Kies zelf welke het best past – of lees ze gewoon allebei.

Mocht iOS 19 fantastisch zijn

Apple heeft het geflikt. iOS 19 is niet zomaar een update – het is een metamorfose. Alles voelt nieuw, fris en doordacht. Het design straalt rust uit, de bediening is slimmer, en zelfs de kleinste details zijn onder handen genomen. Dit is het soort update waarbij je spontaan besluit om je thuis scherm op-nieuw in te delen, gewoon omdat alles zo mooi en anders oogt.

Jarenlang riepen we dat iOS een opfrisbeurt nodig had, en nu hebben we er eentje die voelt alsof Apple weer vol lef en visie vooruit durft te kijken. Niet per se radicaal, maar wel precies goed. En dat is misschien nog wel knapper. Kortom, dit is weer zo'n moment waarop je als Apple-gebruiker denkt: daarom houd ik hier zo van.

Mocht iOS 19 tegenvallen

Tja ... iOS 19 dus. Het zou hét moment worden waarop Apple zijn besturings-systeem een nieuw gezicht zou geven. Maar eerlijk is eerlijk: als je niet beter wist, zou je kunnen denken dat je nog steeds op iOS 18 zit. De veranderingen zijn minimaal, of in elk geval zo subtiel dat we screenshots en de vergrootglas-functie nodig hebben om ze op te sporen.

Natuurlijk: stabiliteit is ook wat waard. En misschien zit de echte innovatie dit jaar gewoon onder de motorkap. Maar een beetje meer innovatie was wel mooi geweest. Gelukkig hebben we in deze iCreate iets dat wél voor directe verbetering zorgt: sneltoetsen. Geen nieuwe look, maar wel een snellere, slimmere manier om met je Apple-apparaten te werken.

Sven Lamers

Hoofdredacteur iCreate

slamers@fnl.nl

iCreate

Altijd op de hoogte zijn?
Volg dan iCreate op
onze social kanalen.

Laura Grootaarts

Dertig jaar later en ik heb weer een Tamagotchi. Heb ik dan nog wel de tijd om een artikel te schrijven? Nou: meer dan je denkt! (p. 80)

Ward Edema

Voor wie binnenkort op vakantie gaat, is een goede VPN tegenwoordig écht onmisbaar. Waarom? Dat leggen we voor je uit! (p. 64)

Annemiek Lourensen

Het verleden is overal om ons heen, zeker in de buitenwereld. Zie je iets waarover je meer wilt leren? Je apparaten geven je graag een geschiedenisles! (p. 46)

Wil je nog meer workshops & features?

Op www.icreatemagazine.nl/academy vind je een overzicht van de beste workshops en artikelen ooit in iCreate.

Features

20 Heb jij deze sneltoetsen al in de vingers?

Wij geven je het ultieme overzicht van alle sneltoetsen die je moet kennen.

46 Duik de geschiedenis in met Apple in je broekzak

Wie zegt dat het verleden en technologie niet hand in hand kunnen gaan? Juist wél!

68 Een juweel van een app

In de basis kun je met Obsidian teksten typen. Dat is echter maar de top van de ijsberg – wij laten je álle functies zien.

32 Foto's

Zet foto's over van je iPhone naar je pc

34 Numbers

Aan de slag met negen formules voor je spreadsheets

36 iOS

Ontdek geheime menu's met Haptic Touch

38 Niet storen

Houd je iPhone stil op een bepaalde locatie

40 Instagram Edits

Monteer een Instagram-waardige video met Edits

42 ChatGPT

Stippel je droomleven uit met ChatGPT

20

Heb jij deze sneltoetsen al in de vingers?

38

Met dit trucje gebruik je Niet storen veel slimmer

Reviews

86 BenQ PD2730S

Serieuze Studio Display-concurrent

87 Anker Laptop Power Bank

Praktische powerbank

88 Logitech MX Ergo S

Je muis heen en weer bewegen is zó 2024

89 Linq ProCharge 3in1

Een stijlvolle combi-oplader

90 Logitech G522 Lightspeed

Je merkt niet dat je deze koptelefoon op hebt

92 Apps+

Ontdek de beste apps, games, series en meer

Iedere maand

6 Nieuws

Het opvallendste nieuws van icreatemagazine.nl

16 Lezersvragen

iCreate-lezers luchten hun hart en stellen vragen over Apple en ons blad

18 + 60 iCreate tips & trucs

De redacteurs van iCreate delen hun favoriete tips voor je Apple-apparaten

44 iCandy

Chique plaatjes uit de wereld van Apple

56 Hotstuff

Geef je ogen de kost en voel je portemonnee branden bij het zien van deze kekke gadgets

64 Genius

Doe alsof je thuis bent ... met een VPN

80 iRead

De Tamagotchi eindelijk getemd

97 Colofon

Het beste alternatief voor
Apple's Studio Display

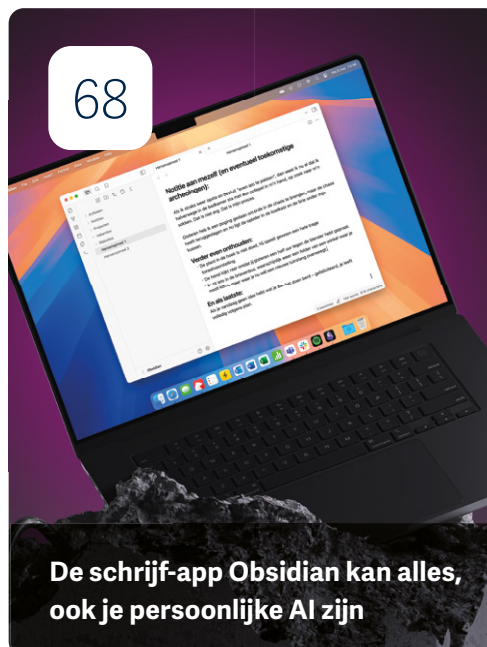
Hierom is een powerbank voor je
MacBook heel handig

Duik de
geschiedenis in
met Apple in je
broekzak

De beste VPN voor je vakantie

De schrijf-app Obsidian kan alles,
ook je persoonlijke AI zijn

iCreatemagazine.nl praat je dagelijks bij over het interessantste Apple-nieuws. Dit waren de opvallendste berichten van de maand.

WWDC 2025: Apple onthult iOS 19 en meer

Apple's WWDC (Worldwide Developers Conference) vond dit jaar plaats van maandag 9 tot en met vrijdag 13 juni. Op de eerste dag vond er zoals gewoonlijk een speciaal event op Apple Park plaats, dat wereldwijd voor iedereen live te volgen was. Deze keynote was ook dit jaar weer een opeenstapeling van onthullingen, hoewel dat voor ons eerlijk gezegd nog speculatie is: op het moment dat wij dit schrijven, is de WWDC nog helemaal niet van start gegaan.

Details kunnen we je dus niet vertellen, maar hoofdlijnen wel – Apple is immers bijzonder voorspelbaar. iOS 19 is aangekondigd voor de iPhone, iPadOS 19 voor de iPad en macOS 16 voor de Mac. Ook voor alle andere Apple-apparaten zijn updates aangekondigd: van de Apple Watch tot en met de Apple Vision Pro. Nog tijdens de WWDC-week zijn de eerste bèta's verschenen,

met daarin het overgrote deel van de nieuwe functies. Daarnaast heeft Apple tijdens de WWDC bekendgemaakt wie dit jaar de winnaars zijn van de Apple Design Awards. Op de vraag of Apple ook nog hardware heeft aangekondigd, kunnen we je helaas nog geen enkel antwoord geven. De grootste kanshebber lijkt in ieder geval een vernieuwde versie van de AirTag.

Op de avond van de keynote hebben we hard gewerkt om alle aankondigingen voor je vast te leggen. Je kunt onze bevindingen teruglezen op icreatemagazine.nl/wwdc25. Mocht je de keynote gemist hebben, dan kun je hem hier nog eens rustig terugzien. En natuurlijk praten we je in de volgende editie van iCreate (nummer 170) helemaal bij over alles wat Apple heeft onthuld en gaan we al uitgebreid aan de slag met onder meer iOS 19.

Apple werkt aan slimme bril die lijkt op een Ray-Ban

Heb je de Ray-Bans van Meta al eens gezien? Dit zijn slimme brillen die het montuur van een 'gewone' bril of zonnebril hebben, maar tegelijkertijd zijn uitgerust met een ingebouwde camera en allerlei handige functies hebben. Zo kun je bijvoorbeeld foto's en video's schieten, spraakopdrachten maken, bellen en berichten sturen zonder je telefoon voor de dag te halen en nog veel meer.

Meta krijgt er concurrentie bij, want volgens Mark Gurman van Bloomberg werkt Apple aan zijn eigen variant van zo'n slimme, Ray-Ban-achtige bril. Wat je er precies mee kunt, is nog onduidelijk. Reken volgens de Apple-kenner in ieder geval niet op ondersteuning voor Augmented Reality (AR): daarmee zie je een digitale laag bovenop je werkelijke omgeving, iets wat de Apple Vision Pro wel heeft.

Gurman verklaart ook dat de bril wordt uitgerust met camera's, microfoons en AI-mogelijkheden en daaruit kunnen we al wat opmaken. Verwacht in ieder geval dat je foto's kunt maken en video's kunt opnemen, net als bij de Meta-brillen. Nog een optie is dat de bril gesprekken live voor je kan vertalen, een functie die binnenkort naar verluidt ook naar de AirPods komt. Ook een kanshebber

is ondersteuning voor Visual Intelligence: deze AI-functie bevindt zich momenteel al op de iPhone en geeft je allerlei informatie over locaties en objecten in jouw huidige omgeving. Bovendien heeft Gurman het over meer dan één camera, dus mogelijk kun je met de bril ook ruimtelijke video's maken. Dit zijn filmpjes in 3D die je kunt bekijken met een Apple Vision Pro op je neus.

Apple werkt momenteel hard aan een nieuwe chip – gebaseerd op die van de Apple Watch – om de slimme bril te verwezenlijken, aldus Gurman. Massaproductie moet in 2026 of 2027 starten. Gaat alles volgens plan, dan ligt de bril ergens in de komende twee jaar in de winkels.

Apple's slimme bril komt eraan, mét camera's en AI.

Dit zijn de nieuwe toegankelijkheidsfuncties van Apple

Rond Global Accessibility Awareness Day (15 mei) onthult Apple doorgaans nieuwe toegankelijkheidsfuncties voor zijn producten. Die van 2025 zijn dus al bekend! De aankomende functies komen 'later dit jaar' naar je iPhone en andere Apple-apparaten, aldus het persbericht van Apple. Wij praten je alvast bij over deze nieuwe functies, die al een voorproefje geven voor de updates van de besturingssystemen die in het najaar uitkomen (en die Apple tijdens de WWDC heeft onthuld).

De iPhone, iPad, Mac en Apple Vision Pro krijgen een nieuwe leesweergave, speciaal voor mensen met dyslexie of een visuele beperking. Daarmee wordt het voor hen gemakkelijker om teksten te lezen: gebruikers kunnen de teksten naar hun hand zetten met zelfgekozen kleuren, lettertypes en regelafstanden.

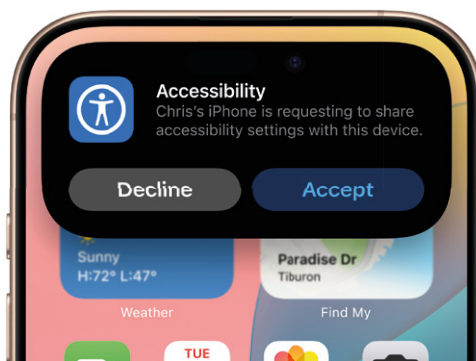
In de App Store worden apps en games aangevuld met zogeheten 'Accessibility Nutrition Labels'. Dit zijn etiketten die de toegankelijkheidsfuncties van de betreffende app of game uitlichten, zodat je ze al kunt bekijken voordat je op 'Installeren' tikt. En met de nieuwe functie 'Braille Access' tover je je iPhone, iPad, Mac of Apple Vision Pro om in een braille-notitieapparaat.

Verder komt de Vergrootglas-app naar de Mac. Als je je iPhone of een usb-camera hiermee verbindt, kun je die gebruiken als vergrootglas en de beelden vervolgens bekijken

op het veel grotere scherm van je Mac. Ook de functie 'Bewegingsaanwijzingen van voertuig' komt naar de Mac. Deze toont stippen aan de randen van je scherm: ze volgen de bewegingen van het voertuig waarin je zit en helpen zo om wagenziekte te voorkomen.

Ken je de functie 'Persoonlijke stem'? Deze zit nu al op je iPhone en hiermee kun je een replica van je eigen stem maken. Dat is vooral handig voor mensen die het risico lopen om hun stem te verliezen. Die functie wordt vernieuwd, waardoor de gekopieerde stem straks natuurlijker klinkt en nog meer lijkt op die van jou. Bovendien hoeft je straks maar tien voorbeeldzinnen op te nemen en is je stem al binnen een minuut klaar voor gebruik.

Tot slot krijgt CarPlay ondersteuning voor twee belangrijke functies. Ten eerste, 'Grotere tekst', waarmee je de lettergrootte op het display zelf bepaalt. En ten tweede, 'Geluidsherkenning'. Deze functie waarschuwt je voor cruciale omgevingsgeluiden, zoals de sirene van een brandweer of ambulance.

Google begint in Nederland met AI-overzichten in zoekresultaten

Gebruik je regelmatig Google? In dat geval is de kans groot dat jouw zoekresultaten er voortaan anders uitzien, want Google heeft AI-overzichten geïntroduceerd in Nederland en België. Deze overzichten verschijnen boven de traditionele zoekresultaten en geven een samenvatting van informatie uit verschillende bronnen. Daarvoor gebruikt Google kunstmatige intelligentie, waarmee de overzichten worden samengesteld.

Met de AI-gegenereerde antwoorden probeert Google in één keer een antwoord te geven op je vraag, zodat je zelf niet meer verder hoeft te zoeken. Helemaal probleemloos gaat dat niet, omdat er regelmatig verkeerde informatie wordt getoond in de samenvattingen. Zo worden er niet-bestaande spreekwoorden gedeeld en neemt de kunstmatige intelligentie informatie mee van satirische websites.

De AI-overzichten genereren regelmatig verkeerde antwoorden, maar dit vergroot wel het risico dat er via Google misinformatie wordt verspreid. Schakel je de samenvattingen liever uit? Dan hebben we slecht nieuws, want Google geeft zelf geen optie om de overzichten uit te zetten. Wel kun je de weblink op je iPhone, iPad of Mac(Book) aanpassen, zodat de AI-overzichten worden verborgen. Hiervoor open je Google via <https://www.google.com/search?q=%&udm=14>. Verwijder daar het procentteken (%) en voer je eigen zoekopdracht in. Met deze code worden de zoekresultaten van Google versimpeld, waardoor je dus ook geen AI-overzichten meer ziet. In plaats daarvan toont Google relevante websites, die mogelijk het antwoord op je vraag geven. Dit is een simpele manier om kunstmatige intelligentie in Google te verbergen, maar hopelijk komt de zoekmachine binnenkort wel met een eigen optie.

CarPlay 2.0 heet nu CarPlay Ultra en is eindelijk beschikbaar

Het is inmiddels al drie jaar geleden dat Apple het eerste voorproefje heeft gegeven van CarPlay 2.0, een nieuwe versie van het autosysteem waarbij álle schermen van je auto worden overgenomen door je iPhone. Veel merken hielden de boot af, omdat ze liever controle over hun autosoftware behielden, maar ook vanuit Apple was er de nodige vertraging om het systeem draaiend te krijgen. Inmiddels is het éindelijk zover en het systeem heeft ook direct een nieuwe naam gekregen: CarPlay Ultra.

Dit is CarPlay Ultra

CarPlay Ultra bestaat uit twee delen. Het scherm waar je je apps op bedient, lijkt sterk op het huidige CarPlay en is gereserveerd voor

het beeldscherm in je middenconsole. Daar verandert dus weinig aan. Het tweede deel is het scherm in je dashboard, waar je snelheidsmeter, toerenteller, brandstofmeter en meer te vinden zijn. Daar vind je met CarPlay Ultra een compleet nieuwe Apple-versie van deze meters, die je met veeg- of scrollbewegingen kunt laten wisselen tussen verschillende weergaves.

Het grootste nadeel van CarPlay Ultra: het werkt voorlopig nog maar bij één automerk. Alleen het Britse sportwagenmerk Aston Martin doet vanaf het begin mee met het project, waardoor je dus minstens twee ton kwijt bent voor een auto met CarPlay Ultra. Auw. Bovendien wordt het alléén uitgerold in de VS en Canada. Maar eerlijk is eerlijk, het ziet er wél heel gaaf uit.

Meer merken

Apple heeft al aangegeven dat CarPlay Ultra hopelijk snel naar andere automerken komt. De Koreaanse merken Hyundai, Kia en Genesis doen sowieso mee, al is het nog niet bekend wanneer hun eerste auto's met CarPlay Ultra van de band rollen. Andere merken worden niet expliciet door Apple genoemd, wat enigszins zorgwekkend is. De baas van Mercedes is hoe dan ook tegen, omdat het merk zijn software liever zelf in handen houdt – en het is niet ondenkbaar dat veel andere merken er ook zo in staan. Voordat jij een auto hebt met CarPlay Ultra, zijn we dus waarschijnlijk een paar jaar verder. Tenzij je je natuurlijk wél een Aston Martin kunt veroorloven.

CarPlay Ultra is hier, maar alleen als je een Aston Martin hebt.

Apple Music rolt eigen overstapdienst uit

Er zijn allerlei manieren om over te stappen van Spotify naar Apple Music of andersom, zonder daarbij je muziekcollectie te verliezen. Je gebruikt daarvoor een van de beschikbare diensten van derden, die voor jou je muziek van de ene dienst geschikt maken voor de andere dienst. Sommige zijn gratis (met beperking) en weer andere werken alleen met een vergoeding. Maar het zou zomaar kunnen dat je binnenkort rechtstreeks vanuit Apple Music zelf kunt overstappen naar Apple's muziekdienst, met dank aan een ingebouwde overstapdienst.

De overstapdienst van Apple Music, die in februari 2024 al opdook in de Android-versie van Apple Music, is nu beschikbaar in Australië en Nieuw-Zeeland. Hiervoor werkt Apple samen met SongShift, een dienst die nu ook al opties biedt voor het overzetten van je muziekbibliotheek. Maar nu het (in deze landen) ingebouwd zit in de Muziek-app, kun je alles gewoon rechtstreeks vanuit Apple Music doen. Het werkt ook via de webversie van Apple Music.

In een nieuw supportartikel van Apple wordt uitgelegd hoe de functie werkt. Je gaat gewoon naar 'Instellingen>Apps>Muziek>Importeer muziek van andere muziekdiensten' en volgt daar de stappen. Je kunt zowel losse nummers als eigengemaakte afspeellijsten importeren. Het kan gebeuren dat sommige nummers niet worden overgezet: je hebt dan dertig dagen de tijd om alternatieve nummers te beoordelen en die ter vervanging aan je bibliotheek toe te voegen.

Het is nog niet duidelijk wanneer de dienst naar andere landen wordt uitgerold, zoals Nederland en België. We houden je op de hoogte!

Wisselen van Spotify naar Apple Music? Dat is straks zo gepiept.

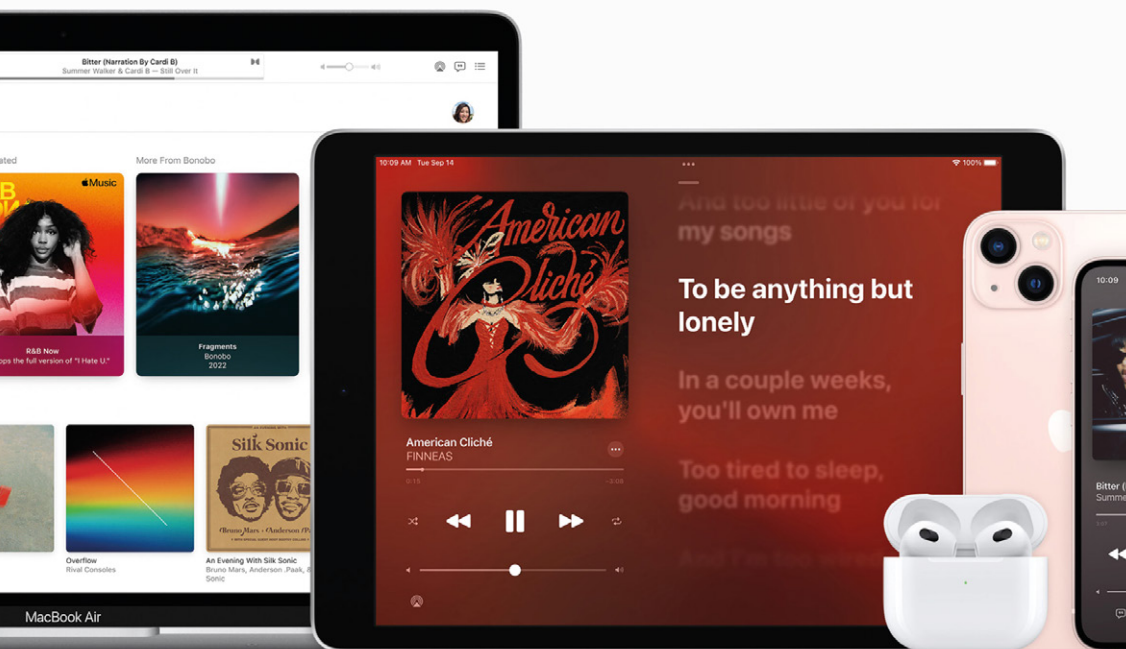

Apple brengt iPadOS 17.7.8 voor oudere iPads uit

Apple wordt vaak geroemd om het uitbrengen van beveiligingsupdates voor specifieke oudere modellen die niet meer mee kunnen met de nieuwste iOS- en iPadOS-versie, maar half mei ging het even mis. De beveiligingsupdate iPadOS 17.7.7 werd uitgebracht voor modellen die niet mogen updaten naar iPadOS 18, maar zorgde tegelijkertijd voor een ander probleem dat nog veel vervelender was. Gebruikers hadden last van apps die telkens automatisch gingen uitloggen. Er bleek geen simpele oplossing voor te zijn, waardoor Apple de update uiteindelijk terugtrok. Nu is daar iPadOS 17.7.8, waarin het inlogprobleem opgelost zou moeten zijn. De update is alleen beschikbaar voor deze modellen:

- iPad Pro 2017 (12,9-inch, tweede generatie)
- iPad Pro 2017 (10,5-inch)
- iPad (6e generatie, 2018)

Naast de opgeloste problemen van iPadOS 17.7.7, voegt iPadOS 17.7.8 ook dezelfde beveiligingsverbeteringen toe. Daarom is het belangrijk dat iedereen met een van de bovenstaande iPad-modellen de update downloadt en installeert. Zo houd je je toestel veilig en kun je alle apps gewoon gebruiken zoals je gewend bent.

Microsoft zet grote stap naar wachtwoordloos inloggen – en Apple?

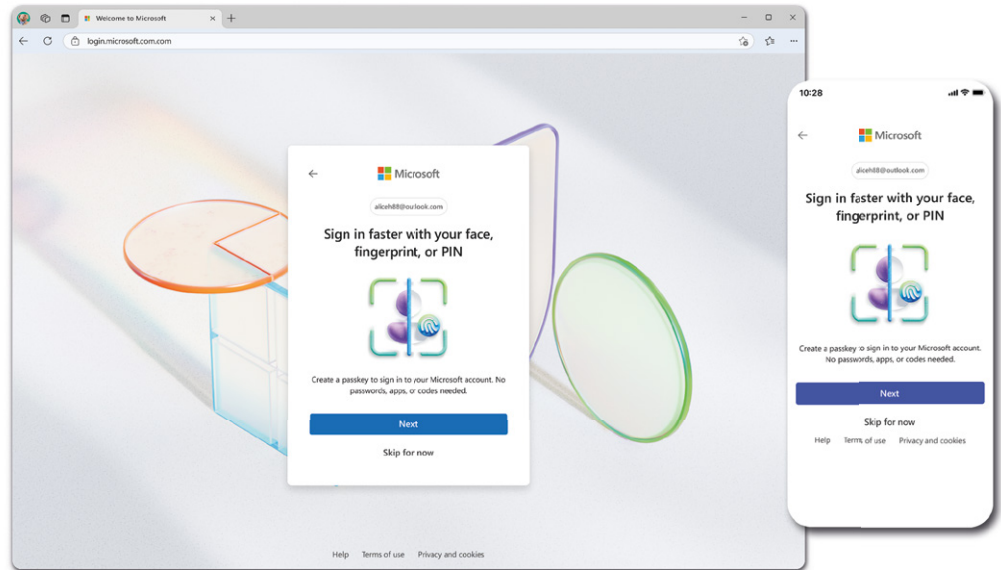
Microsoft maakt Passkeys nu standaard bij het aanmaken van nieuwe accounts. Gebruikers kiezen in plaats van een wachtwoord direct voor een veiliger en simpeler alternatief: biometrische verificatie of een pincode. Daarmee wil Microsoft het traditionele wachtwoord definitief uitfaseren. Bestaande gebruikers kunnen vrijwillig overstappen via hun accountinstellingen.

Passkeys werken met een cryptografisch sleutelpaar: de publieke sleutel staat op de server, de private sleutel blijft op je toestel. Doordat deze aanpak phishingbestendig is en geen wachtwoorden vereist, is hij een stuk veiliger.

Microsoft sluit hiermee aan bij een bredere beweging in de techwereld. Apple introduceerde

Passkeys al in 2022 met iOS 16 en macOS Ventura. Sindsdien kunnen Apple-gebruikers op steeds meer plekken inloggen via Face ID of Touch ID. Toch blijft een wachtwoord op systeemniveau bij Apple voorlopig nog verplicht, bijvoorbeeld bij het instellen van een nieuw apparaat.

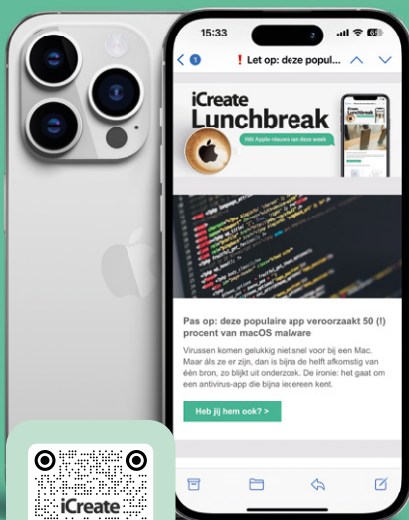
Hoewel Apple dus al langer inzet op Passkeys, vindt er een geleidelijke overgang plaats. De verwachting is daarom dat ook deze techgigant wachtwoorden op termijn zal loslaten. Met de snelle adoptie van Passkeys door grote spelers lijkt de toekomst zonder wachtwoorden in zicht!

iCreate Lunchbreak

Altijd het belangrijkste Apple-nieuws in je mailbox? En de handigste tips voor je Mac, iPhone en iPad? Schrijf je dan nú in voor de wekelijkse iCreate Lunchbreak!

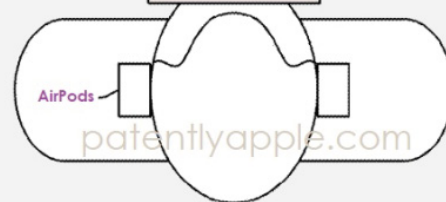
www.icreatemagazine.nl/nieuwsbrief

scan mij!

An HMD like the Apple Vision Pro

Patentenhoek

Niet alle patenten van Apple worden uitgewerkt, maar ze verklappen wel waar het bedrijf zoal aan werkt.

Aanraakgevoelige AirPods-case

Apple werkt aan een opvallende upgrade voor de AirPods – of eigenlijk voor het doosje ervan. Volgens een recent patent krijgt de AirPods-case een aanraakgevoelig oppervlak waarmee je allerlei commando's kunt geven. Denk aan swipen om nummers te wisselen,

tikken voor pauze of spelen, en het maken van een cirkelbeweging om het geluid te wijzigen.

Het idee is dat de case fungeert als een soort mini-afstandsbediening voor al je media. Volgens Apple is dit nodig, omdat de oortjes zelf te klein zijn voor uitgebreide bediening. Houd dat doosje dus altijd paraat!

‘Vanaf de iPhone 18 komt er twee keer per jaar een nieuwe telefoon uit’

Je kunt er al sinds 2011 de klok op gelijk zetten: in september presenteert Apple de nieuwe iPhone. Maar tradities zijn er om gebroken te worden, zo blijkt uit nieuwe informatie van analist Ming-Chi Kuo. Volgens hem wil Apple in 2026 overgaan naar een nieuw releaseschema. In september van dat jaar verschijnen dan de iPhone 18 Pro (Max), iPhone 18 Air en iPhone 18 Fold; pas een halfjaar later (in maart of april) komen de goedkopere iPhone 18 en iPhone 18e.

Dat betekent dus dat je volgend jaar géén ‘reguliere’ iPhone meer hoeft te verwachten tijdens het Apple-event van september en dat de duurdere varianten weer wat meer voor gaan lopen. Apple zet deze stap om zichzelf meer tijd te geven om productie van China naar India te verhuizen wegens Trumps importtarieven, maar ook om beter te concurreren met fabrikanten uit China die óók releases in het voorjaar hebben.

Kuo denkt dat het nieuwe schema ook het jaar erop wordt aangehouden, dus denk aan luxere iPhone 19-modellen in september 2027 en goedkopere modellen in de lente van 2028. Wie liever wat minder uitgeeft aan een nieuwe iPhone, moet zijn aankoop dus de komende jaren wat langer uitstellen – of genoeg nemen met een verouderd model.

Voor dit jaar zal het releaseschema van de iPhone nog als vanouds zijn. Dus in september komen de iPhone 17, iPhone 17 Air, iPhone 17 Pro én iPhone 17 Pro Max. Wel zal er één model zijn dat een halfjaar later komt: de goedkopere iPhone 17e, die in maart of april 2026 verschijnt.

Apple breekt traditie: straks zijn er twee iPhone-releases per jaar.

Goedkopere Apple Vision Air-headset komt mogelijk dit jaar al

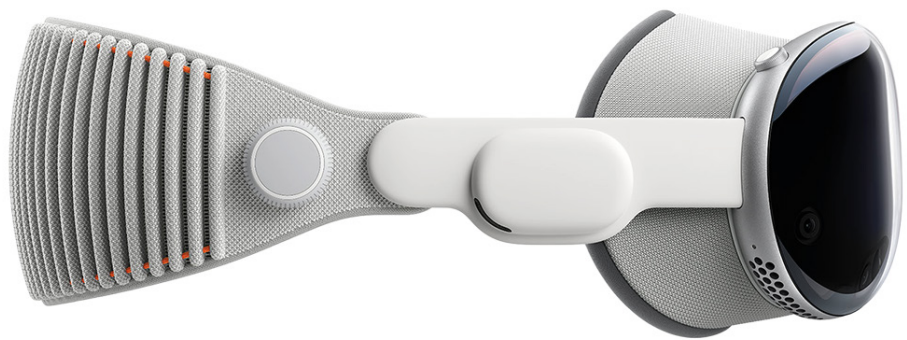
De Apple Vision Pro is al bijna anderhalf jaar uit, maar Apple's eerste mixed reality-headset is nog verre van een succes. Niet heel vreemd met een vraagprijs van 3999 euro, maar het is wel een zeldzame flop voor Apple.

Toch geeft het bedrijf nog lang niet op, want er wordt hard gewerkt aan de Apple Vision Air. Deze goedkopere versie van de Vision Pro zou de belangrijkste features van de headset intact laten, maar dan voor een prijs die meer in de buurt ligt van een luxe iPhone of MacBook Pro – dus rond de 1500 tot 2000 euro. En die headset blijkt nu eerder uit te komen dan eerst werd verwacht!

Volgens Apple-analist Mark Gurman, die er maar zelden naast zit, komt de Apple Vision Air mogelijk al eind 2025 uit. Hij wordt lichter en zal waarschijnlijk een paar functies moeten missen. Luxe features zoals 'EyeSight' (het scherm aan de voorzijde), de extreem geavanceerde micro-oled-displays en het premium design zullen waarschijnlijk worden geschrapt om de prijs én het gewicht lager te krijgen.

Overigens houdt Gurman nog een slag om de arm: de Apple Vision Air zou ook in de eerste helft van 2026 kunnen verschijnen. Hoe dan ook lijkt het er dus op dat we het nieuwe model al binnen een jaar gaan zien. De kans is ook groot dat de headset naar Nederland en België komt, in tegenstelling tot de Apple Vision Pro, omdat deze bedoeld is voor een veel bredere markt.

Apple geeft zijn Vision nog niet op.

Apple Watch krijgt in 2025 eindelijk een bloeddrukmeter

Apple werkt al jaren aan een bloeddruk-monitor voor de Apple Watch. Hoewel eerdere plannen gericht waren op een introductie in 2024, lijkt het erop dat deze functie dit jaar eindelijk beschikbaar komt, aldus Mark Gurman. Dat de Apple Watch momenteel nog geen bloeddrukfunctie heeft, komt doordat de ontwikkeling lange tijd verschillende uitdagingen kende. Zo had Apple te maken met problemen rondom de nauwkeurigheid tijdens tests en zorgden ontwerp wijzigingen in de Apple Watch Series 10 voor extra vertraging.

Wat doet de bloeddrukfunctie op de Apple Watch?

Met de nieuwe bloeddrukfunctie kun je je

bloeddruk monitoren, al werkt deze anders dan een traditionele bloeddrukmeter. In plaats van een opblaasbare manchet zal de Apple Watch sensoren gebruiken. Je krijgt geen exacte bloeddrukwaarden te zien, maar de Watch registreert veranderingen in je bloeddruk over langere tijd. Als je bloeddruk dan op een gegeven moment hoger is dan normaal, ontvang je automatisch een waarschuwing.

Apple breidt hiermee de hartfuncties in de Gezondheid-app verder uit. De Apple Watch kan nu al meldingen geven als je hartslag afwijkt van je normale waarden, wat kan helpen om bijvoorbeeld een onregelmatige hartslag (zoals atriumfibrilleren) vroegtijdig op te sporen. Ook kun je met de Apple Watch een eenvoudig hartfilmpje (ECG) maken.

Kortom, als de geruchten kloppen, krijgen de Apple Watch Ultra 3 en mogelijk ook de Apple Watch Series 11 een functie om je bloeddruk in de gaten te houden. Deze worden verwacht in september 2025.

Belangrijk om te weten: deze functie is geen vervanging voor een traditionele bloeddrukmeter.

Zie het vooral als een extra hulpmiddel om je gezondheid beter te volgen. Voor betrouwbare en nauwkeurige metingen blijf je het beste een arts raadplegen.

EU straft Apple met boete van 500 miljoen euro

Apple is het eerste bedrijf dat een boete krijgt voor het overtreden van de DMA. Deze wet is pas sinds maart 2024 van kracht en richt zich op digitale bedrijven. Met als doel: de eerlijke concurrentie tussen zowel grote als kleine bedrijven vergroten. Techgiganten als Apple hebben daarin een sleutelpositie en worden hierdoor gezien als 'poortwachters'. Vandaar dat hun (economische) machtsposities zorgvuldig in de gaten worden gehouden.

Het bedrag van 500 miljoen euro (zo'n 570 miljoen dollar) dat Apple moet betalen voor het overtreden van de DMA, is volgens de Europese Commissie gebaseerd op de 'ernst en duur van de situatie'. Wat er precies is gebeurd? Het heeft allemaal te maken met de App Store. Gebruikers met een iPhone, iPad of ander Apple-apparaat worden aangespoord om hier hun abonnementen en andere digitale aankopen te doen, terwijl dit vaak ook buiten de App Store om kan.

De EU heeft Apple al eerder op de vingers getikt vanwege de App Store – daarom is het sinds iOS 17.4 eindelijk mogelijk om alternatieve

app-winkels te raadplegen – maar de huidige boete heeft vooral te maken met Apple's beleid. Het bedrijf verbiedt app-ontwikkelaars namelijk om hun gebruikers (gratis) te informeren dat je die betalingen voor hun producten ook buiten de App Store om kunt doen. Ook mogen ze die gebruikers van Apple niet naar de pagina's leiden waar je die aankopen dan kunt doen.

De EU tikt Apple op de vingers vanwege oneerlijke concurrentie.

De Europese Commissie vindt dat alles hier haaks tegenover de DMA staat: Apple's beleid weerhoudt ontwikkelaars ervan om platformen naast die van Apple optimaal te benutten. Oneerlijke concurrentie dus, zo oordeelt de Europese Commissie. Zeker doordat gebruikers hierdoor mogelijk niet van aanbiedingen of goedkopere tarieven hebben kunnen profiteren.

De Europese Commissie heeft Apple zestig dagen de tijd gegeven om zijn App Store-beleid aan te passen, zodat dit wel voldoet aan de DMA. Gebeurt dit niet, dan liggen er meer boetes op de loer. Apple zelf heeft overigens al aangegeven in hoger beroep te gaan. Wordt ongetwijfeld nog vervolgd.

Paus Leo XIV draagt een Apple Watch

Habemus papam – et Apple Watch! Tijdens zijn eerste mis droeg de nieuwe paus, Leo XIV, een nogal opvallend horloge. Geen Omega, geen Rolex, maar 'gewoon' een zwarte Apple Watch. Dit werd gespot door de oplettende Threads-gebruiker @niccoloy, waarna er op Reddit een duidelijkere foto opdook van Robert Prevost in zijn tijd als kardinaal. Daar is zijn Apple Watch iets duidelijker zichtbaar! Uit een korte iCreate-analyse blijkt dat het om een Apple Watch Series 7, Series 8 of Series 9 gaat. Voor zover bekend is dit de eerste keer dat de paus een Apple Watch draagt. Gezien een Watch altijd gekoppeld moet worden met een iPhone, weten we ook direct wat voor soort telefoon de bisschop van Rome gebruikt!

Jony Ive gaat ontwerpen voor ChatGPT-maker

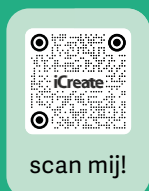
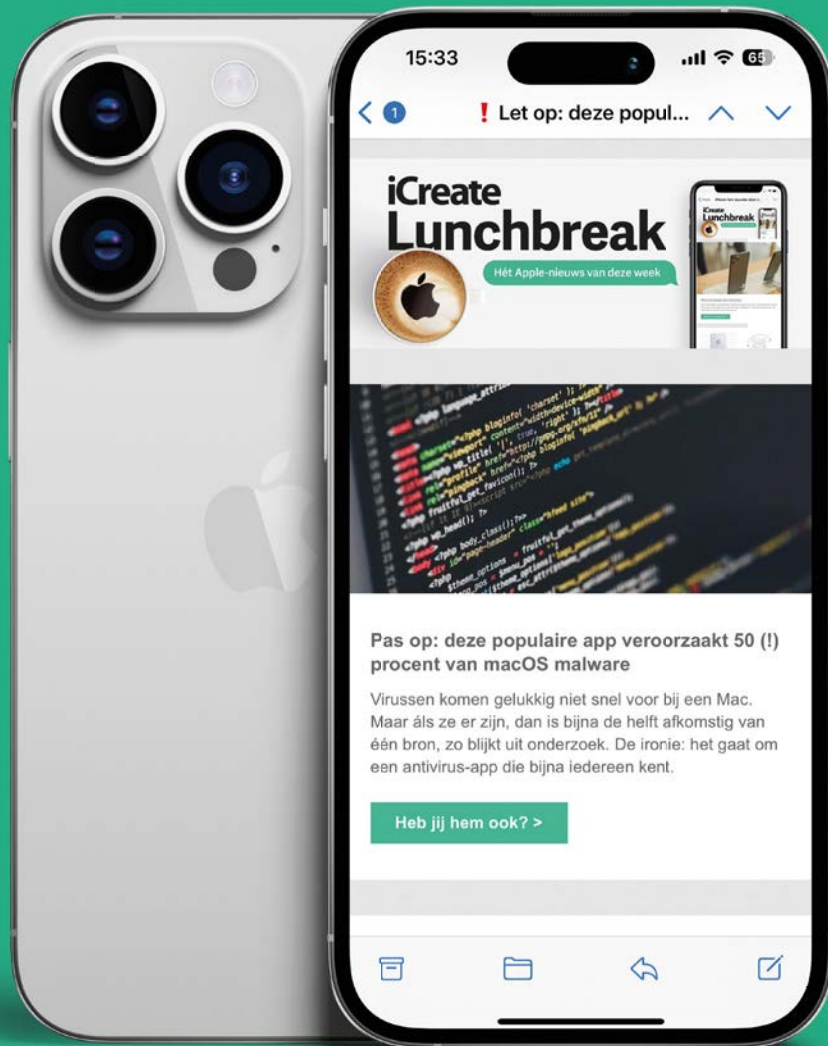
Jony Ive, de voormalige Apple-held die bekend staat als ontwerper van onder meer de eerste iMac, iPod, MacBook, iPad en Apple

Watch, werkt met zijn designfirma LoveFrom sinds 2023 samen met ChatGPT-maker Open AI. Nu hebben de twee partijen aangekondigd nog véél verder te gaan in die samenwerking. Ive zal zich namelijk gaan bemoeien met het design van bestaande producten als ChatGPT, maar de twee zijn ook van plan om samen fysieke producten te introduceren. Daarbij gaat Ive na zes jaar eigenlijk weer terug naar de rol die hij bij Apple had, maar dan bij OpenAI. Gaan we revolutionaire producten als de iPhone zien, maar dan van OpenAI? Met een investering van 6,5 miljard dollar zal het bedrijf daar sowieso op hopen. Het zal in ieder geval nog even duren voordat we echte producten gaan zien; naar verwachting pas in 2026 of later.

Het belangrijkste nieuws rondom Apple ontvangen? Dat doe je met de iCreate Lunchbreak!

iCreate-nieuwsbrief:

- ✓ Snel op de hoogte van alle ontwikkelingen van Apple
- ✓ Haal meer uit je Mac, iPad, iPhone en Apple Watch
- ✓ Ontvang wekelijks tips over Apple-producten die je direct kunt toepassen

Scan de QR-code
en meld je direct aan!

www.icreatemagazine.nl/nieuwsbrief

iCreate

Dagelijks delen lezers hun ervaringen met ons. Dit waren afgelopen maand de opvallendste inzendingen.

redactie@
icreatemagazine.nl

facebook.com/
icreatenl

@icreate-
magazine.nl

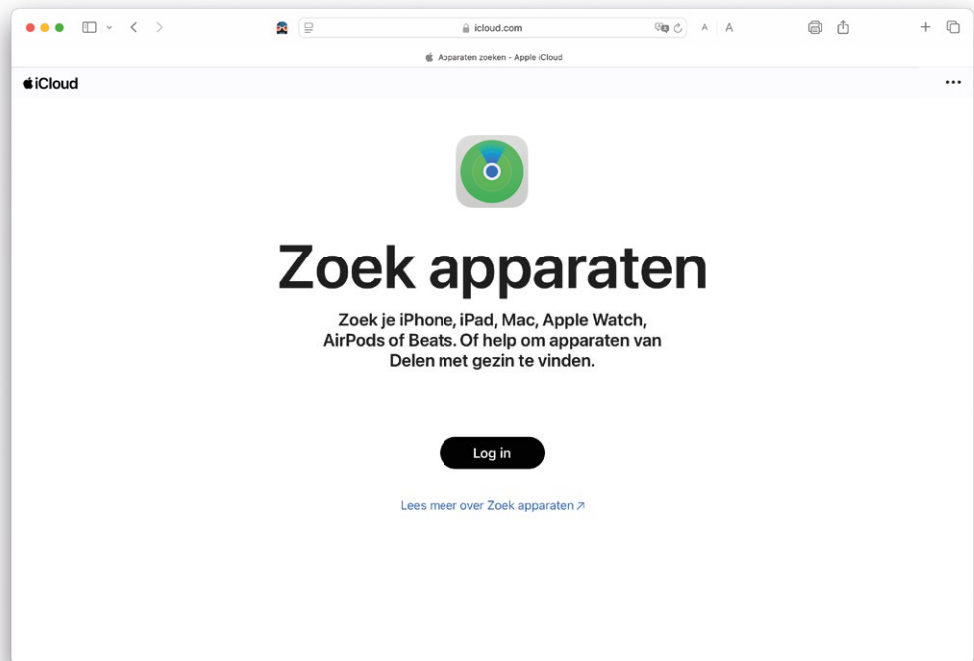

Doe mee en win!

Met de LinQ ProCharge 3in1 laad je al je apparaten op een stijlvolle manier op. Klik je iPhone horizontaal vast voor Stand-by, zet je Apple Watch in de nachtklok-modus, en leg je AirPods neer om ze draadloos op te laden. Om de LinQ te winnen, ga je voor 7 juli naar www.icreatemagazine.nl/winnen en laat je ons weten wat voor jou het slechtst denkbare moment is dat je iPhone-batterij leeg kan raken.

Winnaar

In de vorige uitgave kon je de Aqara Camera Hub G5 Pro winnen. **Peter Geene** gaat er met de prijs vandoor!

Zoek mijn verloren iPhone

Hallo iCreate, stel je bent je iPhone verloren, en dat is je enige Apple-apparaat. Dan kun je inloggen bij icloud.com om hem terug te vinden, maar dan moet een twee-factor-authenticatie worden uitgevoerd – wat niet kan, omdat de iPhone weg is. Vervolgens krijg je de optie om wat vragen ter legitimatie te beantwoorden, waarvan Apple zegt dat het een aantal dagen duurt voordat ze dat hebben verwerkt. Maar ja, je wilt direct Zoek mijn gebruiken om je iPhone terug te vinden. Wat moet of kun je dan nog doen? Vriendelijke groet, **Bert**

Daar heeft Apple gelukkig aan gedacht. Als je naar icloud.com/find gaat in je browser, dan is je wachtwoord genoeg om in je Apple Account te komen. Pas als je een ander scherm van icloud.com probeert te openen, krijg je een prompt om de code van je twee-factor-authenticatie in te vullen.

Inlogproblemen

Hallo redactie, wanneer ik probeer in te loggen met mijn Apple Account, geeft mijn iMac de melding: 'Je kunt je Apple ID niet gebruiken op dit apparaat'. Nu is het al een iets ouder beestje en draait hij nog op macOS Big Sur, maar dat was voorheen geen probleem. Hoe los ik dit op? **Frank**

Dit heeft waarschijnlijk te maken met de beveiliging van je Apple Account: als de methode té modern is, kan een verouderde macOS zoals Big Sur er niet mee omgaan. Heb je op je iPhone of iPad toevallig Geavanceerde gegevensbescherming ('Instellingen>iCloud>Geavanceerde gegevensbescherming') ingeschakeld? Of staat een herstelmethode zoals herstelcontact of herstelsleutel aan bij 'Instellingen>[Je naam]>Inloggen en beveiliging'? Dan moet je dit uitschakelen om je Apple Account weer compatibel te maken met macOS Big Sur!

Je kunt je Apple ID niet gebruiken op dit apparaat

Je Apple ID kan alleen worden gebruikt op apparaten met iOS 16.2 of nieuwer, of macOS 13.1 of nieuwer. Je account vereist de nieuwste OS-versie en kan niet worden gebruikt om in te loggen op dit apparaat.

OK

Dock in de weg

Beste redactie, ik worstel regelmatig met mijn Dock als ik met applicaties werk waar ik helemaal beneden een bericht moet typen, zoals Berichten of WhatsApp. Telkens als ik met de muis te ver naar beneden duik verschijnt het Dock te pas en te onpas. Hebben jullie een oplossing hiervoor? Bedankt alvast, **Marc**

Eigenlijk is de beste oplossing in dit geval om het Dock op een andere plek te zetten waar je minder vaak met je muis naartoe schiet. Door te Ctrl-klikken op de verticale zwarte lijn in het Dock, kun je met 'Positie op scherm' kiezen voor 'Links' of 'Rechts'. Daarna kun je gerust met je muis naar de onderzijde van het scherm zonder dat je Dock verschijnt.

AirDrop werkt niet

Geachte redactie, sinds vorige week ben ik de gelukkige bezitter van een iPhone 16e. Die 'e' schijnt te staan voor echter: AirDrop werkt niet met mijn MacBook Air. Bij controle in Bluetooth staat: 'Koppelen mislukt. MacBook Air wordt niet ondersteund'. Is dit euvel bij de redactie bekend? Groet, **Dirk**

Krijg je deze melding als je op de MacBook tikt in 'Instellingen>Bluetooth'? Want via daar kun je de apparaten niet met elkaar koppelen. Dit kan alleen door AirDrop in te schakelen in 'Systeeminstellingen>Algemeen>AirDrop en Handoff' op de Mac en 'Instellingen>Algemeen>AirDrop' op de iPhone. Doorgaans is bij de iCreate-redactie de vuistregel: werkt AirDrop niet, zet dan eerst wifi en bluetooth uit en dan weer aan op beide apparaten, en werkt dat óók niet, start dan beide apparaten opnieuw op. Meestal verhelpt dit alle AirDrop-problemen!

Telefoneren vanaf je Mac

Dag iCreate, in jullie vorige uitgave las ik over de tips voor als je een iPhone en een Mac hebt. Op pagina 22 stuitte ik echter op een foutje. Daar staat een stukje over 'Telefoneren vanaf je Mac'. Omdat ik wilde checken of dit bij mij aan stond, ging ik even kijken in de instellingen. Maar de instelling 'Bel via andere apparaten' staat niet bij 'Instellingen>Mobiel netwerk' zoals jullie aangeven. In plaats daarvan vond ik hem bij 'Instellingen>Apps>Telefoon'. Ik dacht dat jullie dat misschien zouden willen weten! Met vriendelijke groet, **Christine**

Bedankt voor je feedback! We hebben het op de redactie nog even extra gecheckt, maar hier staat de optie gek genoeg wél onder 'Instellingen>Mobiel netwerk' in iOS 18.4 (evenals onder 'Instellingen>Apps>Telefoon'). Het zou kunnen dat dit per provider nog verschilt, en dat daar het probleem ligt. In ieder geval fijn dat je de optie alsnog hebt kunnen vinden!

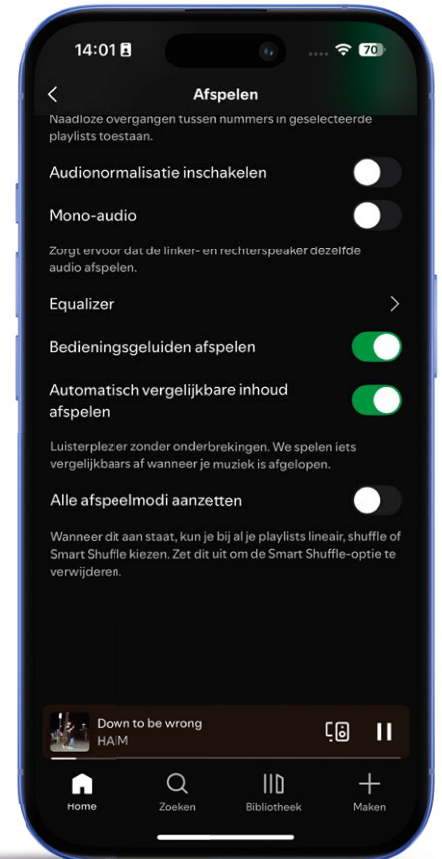
iCreate Tips & trucs

Op de redactie van iCreate werken we elke dag met Apple-apparaten. Zo kennen we vele foefjes en handigheidjes. Die willen we graag delen.

Voorkom dat mensen door je foto's vegen

Laura: Je hebt net een schitterende foto gemaakt en je wilt hem vol trots laten zien aan een vriend of familielid. Je geeft je iPhone aan diegene ... en voordat je kunt ingrijpen veegt die naar links of naar rechts, direct naar een onflatteuze selfie. De truc om dit te voorkomen is simpel: zoom lichtjes in op de foto die je wilt

laten zien, door met twee vingers een spreidbeweging te maken. Veegt iemand daarna naar links of rechts, dan blijft die binnen het kader van de foto. Pas bij uitzoomen of sneller vegen kan er gebladerd worden, maar dat gebeurt zelden. Mensen merken vaak dat de telefoon anders reageert en laten het erbij. Of ze voelen zich betrap en stoppen zelf. Mocht iemand toch uitzoomen, dan heb jij genoeg tijd om rustig in te grijpen.

Heeft Siri je commando begrepen?

Annemiek: U vraagt, Siri draait – meestal dan. Soms komt de stemassistent met vreemde antwoorden en vraag je je af of jouw commando goed is doorgekomen. Om hierachter te komen, moet je een extra functie inschakelen. Ga naar 'Instellingen', kies 'Siri' en tik op 'Siri-reacties'. Zet vervolgens de schakelaar bij 'Toon verzoek altijd' aan: wanneer jij Siri voortaan een commando geeft, verschijnt er een transcriptie van jouw spraak op het scherm. Daarmee controleer je dus of de stemassistent je goed heeft verstaan. En nu je toch bezig bent: schakel in hetzelfde menu ook 'Toon Siri-bijbschriften altijd' in. Daarmee zie je ook een transcriptie van Siri's reactie, voor het geval dat jij juist de stemassistent niet hebt begrepen.

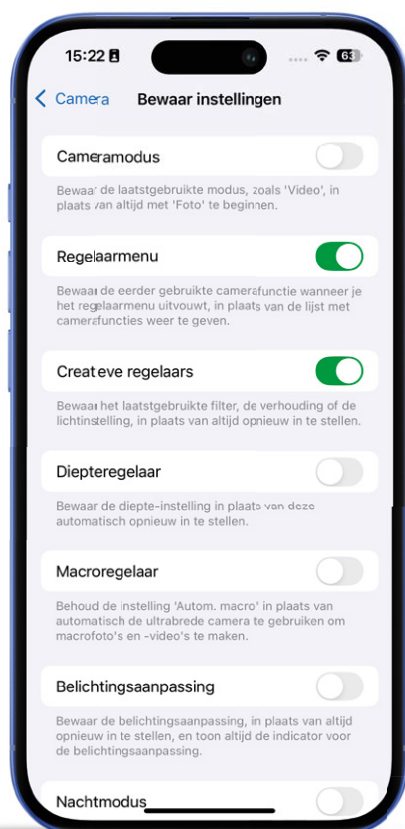

Schakel 'Smart Shuffle' uit

Annemiek: Vraagje aan alle Spotify-gebruikers: wat vinden jullie van de Smart Shuffle? Deze functie werkt grotendeels hetzelfde als de 'gewone' shuffle, waarmee jouw muziek op willekeurige volgorde wordt afgespeeld. Maar wat deze versie zo 'smart' maakt, is dat er ook nummers voorbijkomen die niet in je playlist staan. 'Persoonlijke suggesties op basis van je afspeellijst', aldus Spotify. Leuk in theorie, maar daar zit niet iedereen op te wachten, zeker doordat de functie soms ongevraagd aan staat. Gelukkig kun je de Smart Shuffle sinds kort verbannen. Open de Spotify-app, tik linksboven op je profiel en kies 'Instellingen en privacy' > 'Afspelen'. Zet nu de schakelaar bij 'Alle afspeelmodi aanzetten' uit en Spotify zal je playlists voortaan niet meer onderbreken.

Bewaar je gewenste instellingen van Camera

Annemiek: Is jouw iPhone ook een fulltime fototoestel? Dan heb je vast bepaalde voorkeuren qua instellingen. Voor de beeldverhouding, de diepteregelaar, de actiemodus – noem maar op. Je iPhone slaat die instellingen helaas niet op: elke keer wanneer je de camera activeert, moet je ze opnieuw naar je hand zetten. Tenzij je expliciet aangeeft dat je iPhone die instellingen wél moet bewaren. Tijdens je volgende fotografiesessie kun je dan direct verder waar je gebleven was! Je gaat hiervoor naar 'Instellingen>Camera>Bewaar instellingen': als je de instellingen van een specifieke categorie wilt bewaren, maak je de schakelaar daarbij groen. Doe je dit niet, dan houdt die categorie altijd de standaardinstellingen aan.

Beluister de Top 40 van de toekomst

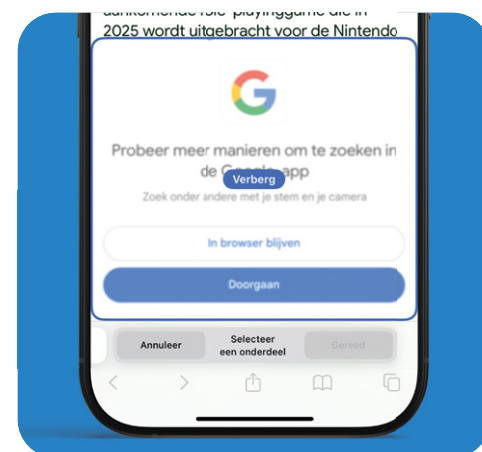
Ward: Wil je alvast weten wat er (waarschijnlijk) volgende week in de Top 40 staat? Dan moet je luisteren naar Virale hitlijst, een nieuwe afspeellijst in Apple Music die volledig gebaseerd is op wat er de laatste tijd veel via Shazam wordt gezocht. Zo weet je dus al wat de trends zijn voordat ze terugkomen in de daadwerkelijke hitlijsten! De Virale hitlijst bestaat uit 50 nummers, en wordt wekelijks bijgewerkt. Zo blijf je altijd op de hoogte van waar men naar luistert – en van wat de laatste trends op TikTok zijn uiteraard.

Beluister de afspeellijst

Nieuwe wallpaper in iOS 18.5

Ward: In iOS 18.5 is er weer een nieuwe wallpaper toegevoegd aan je iPhone en iPad, ter ere van Pride Month. Net als ieder jaar is het weer een kleurrijk gebeuren, met dikke regenboogkleurige strepen. Je vindt hem door even je vergrendelscherm ingedrukt te houden en op '+' te tikken. Scrol hier naar beneden en kijk bij het subkopje 'Pride': daar is de nieuwe variant de eerste optie! Ook voor je Watch staat er een nieuwe wijzerplaat voor je klaar in dezelfde stijl. Die vind je, nadat je Watch is bijgewerkt naar watchOS 11.5, in de Watch-app bovenaan het tabblad 'Wijzerplaten'.

Stop de vervelende Google-app pop-up

Terry: Google wil zo graag dat je de Google-app installeert, dat er te pas en te onpas een pop-up verschijnt als je iets opzoekt in Safari op de iPhone. Aangezien ze nogal eens de kleuren van de knoppen om-draaien, tik je voor je het weet op de verkeerde knop en word je naar de App Store gestuurd. Heel irritant. Een andere zoekmachine instellen helpt, maar Google is tot op heden toch heer en meester als het aankomt op het vinden van de juiste informatie. Tik in plaats daarvan op het icoontje links de adresbalk, en vervolgens op 'Verberg afleidende onderdelen'. Tik ten slotte op de pop-up en hij zal niet meer verschijnen. Totdat Google een manier vindt om hier omheen te werken, tenminste ...

Heb jij deze sneltoetsen al in de vingers?

Toetsenbord, muis, toetsenbord, muis – ben je het beu om constant te wisselen? De sneltoetsen van macOS helpen je een handje.

Tekst: Annemiek Lourensen

Download en print

Wil je deze sneltoetsen-posters downloaden en printen? Dat kan, als je abonnee bent. Ga op je Mac naar digitaal.icreatemagazine.nl, log in met je account (of maak er een aan) en kies voor iCreate 169. Klik daar op de 'Download'-knop en je krijgt een pdf. Open deze en print de pagina's met de posters in het gewenste formaat.

Voor jij je werk uit achter een Mac? Dan heb je wat ons betreft al een streepje voor op je collega's met een Windows-pc. Zeker met een moderne Mac: je kunt zowat elk programma draaien, voert al je taken razendsnel uit met Apple Silicon en profiteert van een besturings-systeem vol handige functies en een intuïtieve interface. En wil je nog sneller werken, dan zijn er nog de vele sneltoetsen. Dit zijn combinaties van toetsenbordtoetsen die je tegelijkertijd moet indrukken om bepaalde acties uit te voeren, zonder dat je eerst door een oerwoud aan menu's moet hakken. Meestal hoeft je je muis er niet eens bij te pakken! Elke actie is gekoppeld aan een unieke toetscombinatie. Sommige sneltoetsen zijn dan ook heel basaal – combineer de Command-toets met een willekeurige lettertoets en de kans is

groot dat er iets gebeurt – andere vergen wat meer vingergymnastiek.

Apple heeft aan zowat alle sneltoetsen gedacht, maar helaas niet aan een ingebouwde handleiding of tutorial waarin ze worden uitgelicht. macOS wil kennelijk dat je ze zelf uitvogelt. Ga nou niet lukraak op je toetsenbord drukken in de hoop dat er iets gebeurt, want met deze iCreate heb je wél een gids bij de hand. Zo stellen we je in deze feature voor aan de belangrijkste, handigste en leukste sneltoetsen voor je Mac. We staan zelfs nog even stil bij de iPad, die bevat ook een heleboel trucjes om je werk sneller uit te voeren. Hoog tijd dus om je handen uit je mouwen te steken – en deze direct op je toetsenbord te plaatsen.

Deze toetsen ga je combineren

Lettertoetsen

Cijferttoetsen

Cmd (Command)

Ctrl (Control)

Fn (Function, met de wereldbol)

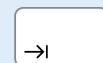
Option (op sommige toetsenborden is dit Alt)

Shift

Tab

Esc

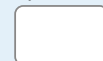
Aan/uit-knop

Eject-knop

Spatie

Backspace

Enter

Pijltjes (links, rechts, boven, onder)

~ ` (tilde en accent grave)

_ - (liggend streepje en min)

+ = (plus en is-teken)

{ [(linker accolade en linker haakje)

}] (rechter accolade en rechter haakje)

;; (dubbele punt en puntkomma)

" ' (dubbel en enkel aanhalingsteken)

| \ (verticaal streepje en backslash)

< , (kleiner-dan-teken en komma)

> . (groter-dan-teken en punt)

Klikken met muis

Slepen met muis

Toets 'O' voor 'Onthouden'

Het is een behoorlijke uitdaging om alle sneltoetsen voor je Mac uit je hoofd te leren. Knoop de volgende in ieder geval wél in je oren: ze komen regelmatig van pas en werken in zowat elke app!

Knippen, plakken en meer

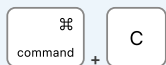
Selecteer alle elementen in je huidige venster:

Cmd + A

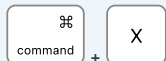
Kopieer je geselecteerde element:

Cmd + C

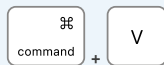
Knip je geselecteerde element:

Cmd + X

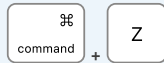

Plak je gekopieerde of geknipte element:

Cmd + V

Maak je vorige bewerking ongedaan: **Cmd + Z**

Voer je ongedane bewerking opnieuw uit:

Cmd + Shift + Z

Maak je eigen sneltoets

1 Systeeminstellingen

Zoek je een specifieke sneltoets voor je Mac, maar bestaat deze niet? Maak hem dan zelf! Open hiervoor 'Systeeminstellingen', kies in de kolom links voor 'Toetsenbord' en kies rechts 'Toetscombinaties...'

2 Apps

Klik in de kolom links op 'Apps', daarna op het kleine plusje rechts. Met de regelaar bij 'Alle apps' kies je de app waarvoor je de sneltoets wilt maken. Wij kiezen voor 'Safari' en maken een sneltoets voor Apple's browser.

3 Menutitel

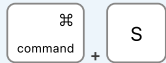
Bij 'Menutitel' noteer je welke actie je sneltoets moet uitvoeren. Let op: je kunt alleen kiezen uit opties in de menubalk van macOS en noteert die optie woord voor woord. Extra tip: kies een actie die nog geen sneltoets heeft.

4 Klaar!

Wij noteren de actie 'Dupliceer tabblad': open Safari en je vindt deze in de menubalk bij 'Venster'. Bij 'Toetscombinatie' voer je alle toetsen in die je aan je actie wilt koppelen. Klaar? Sla op met 'Gereed' en je sneltoets is af!

Navigeren en beheren

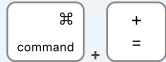
Sla je huidige bestand op: **Cmd + S**

Open een venster om je huidige pagina of document af te drukken: **Cmd + P**

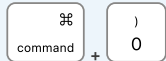
Zoom in op je huidige pagina: **Cmd + Plus (+)**

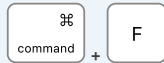
Zoom uit op je huidige pagina: **Cmd + Min (-)**

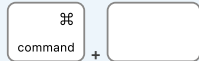
Ga terug naar het originele zoomniveau van je huidige pagina: **Cmd + 0**

Zoek op je huidige pagina: **Cmd + F**

Open de zoekfunctie Spotlight: **Cmd + Spatie**

Bekijk de definitie van je geselecteerde woord in de Woordenboek-app: **Cmd + Ctrl + D**

Verplaats je huidige of geselecteerde bestand naar de Prullenmand: **Cmd + Backspace**

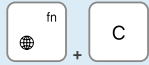

Snel aan, snel uit

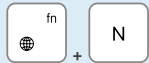
Opstarten, afsluiten, herstarten, verborgen menu's voor de dag halen – met deze sneltoetsen houd je de controle over je Mac.

Menu's

Open of verberg het Bedieningspaneel: **Fn + C**

Open of verberg het meldingencentrum: **Fn + N**

Open of verberg het Launchpad: **Shift + Fn + A**

Apps

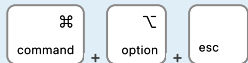
Sluit je huidige app geforceerd af:

Cmd + Shift + Option + Esc

Toon alle apps om geforceerd af te sluiten:

Cmd + Option + Esc

macOS

Let op: heeft je Mac geen Aan/uit-knop zonder Touch ID én geen Eject-knop? Dan werken de meeste sneltoetsen hieronder niet tenzij er een alternatief bij staat.

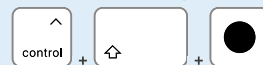
Schakel de schermvergrendeling in:

Cmd + Ctrl + Q

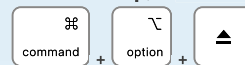
Zet je beeldscherm in de sluimerstand:

Ctrl + Shift + Aan/uit-knop

Zet je hele Mac in de sluimerstand:

Aan/uit-knop, of Cmd + Option + Eject-knop

Laat je Mac geforceerd herstarten:

Cmd + Ctrl + Aan/uit-knop, of

Ctrl + Shift + Eject-knop

Sluit je Mac af:

Cmd + Ctrl + Option + Aan/uit-knop

Bewaar je scherm met schermafbeeldingen

Leg je hele scherm vast: **Cmd + Shift + 3**

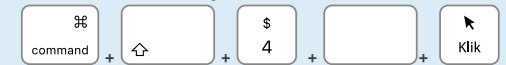
Leg een deel van je scherm vast:

Cmd + Shift + 4 + Slepen met muis

Leg een venster, menu of de menubalk vast:

Cmd + Shift + 4 + Spatie + Klikken met muis

Leg je Touch Bar vast:

Cmd + Shift + 6

Maak een schermafbeelding van je hele scherm en plaats deze op het klembord, zonder op te slaan: **Cmd + Ctrl + Shift + 3**

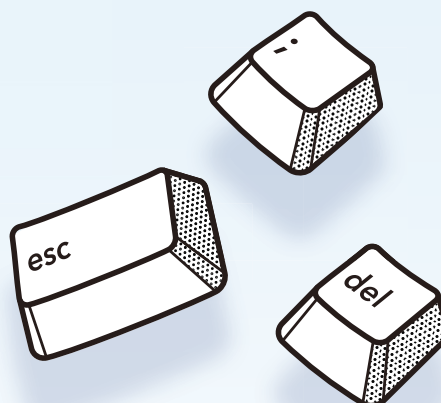
Maak een schermafbeelding van een deel van je scherm, zonder op te slaan:

Cmd + Ctrl + Shift + 4 + Slepen met muis

Open de app Schermafbeelding voor meer opties:

Cmd + Shift + 5

Vliegensvlug met vensters

Hoe meer vensters je opent, hoe groter de kans dat je het overzicht verliest. Tenzij je deze sneltoetsen gebruikt!

Openen en verstellen

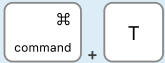
Open een nieuw venster in je huidige app:

Cmd + N

Open een nieuw tabblad in je huidige app:

Cmd + T

Minimaliseer je huidige venster: **Cmd + M**

Minimaliseer alle vensters van je huidige app:

Cmd + Option + M

Maximaliseer je huidige venster:

Ctrl + Fn + F

Maak je huidige venster schermvullend:

Cmd + Ctrl + F

Plaats je huidige venster in het midden van het

scherm: Ctrl + Fn + C

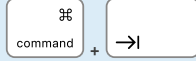

Verplaats je huidige venster naar links, rechts, boven of onder in het scherm: **Ctrl + Fn + pijltjes naar links, rechts, boven of onder**

Navigeren

Keer terug naar je vorige venster: **Cmd + Tab**

Scrol door de vensters van je geopende apps:

Cmd + Tab + pijltje naar links of rechts

Wissel tussen alle geopende vensters van je huidige app: **Cmd + ~**

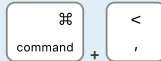

Open of sluit Mission Control:

Ctrl + Pijltje omhoog

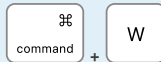

Open de instellingen voor je huidige app: **Cmd + <**

Sluiten / verbergen

Sluit je huidige tabblad of venster: **Cmd + W**

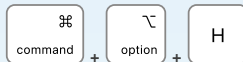

Verberg alle geopende vensters van je huidige app, zonder de app af te sluiten: **Cmd + H**

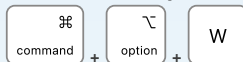

Verberg alle geopende vensters behalve die van je huidige app, zonder de apps af te sluiten:

Cmd + Option + H

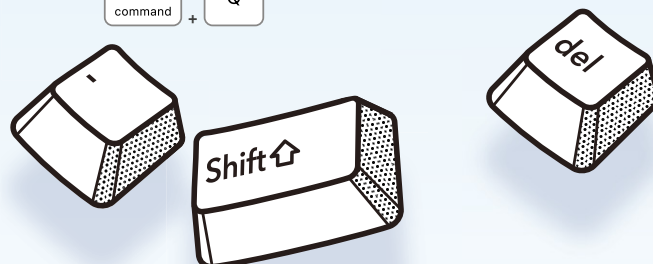
Sluit al je geopende vensters, zonder de apps af te sluiten: **Cmd + Option + W**

Sluit je huidige app compleet af: **Cmd + Q**

Met Cmd + W en Cmd + Q sluit je razendsnel vensters en apps.

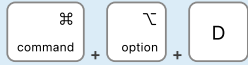

Doe meer met het Dock

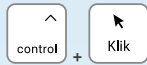
Met het Dock van macOS navigeer je gemakkelijk van de ene naar de andere app, maar met deze sneltoetsen doe je dat al helemaal à la Speedy Gonzales.

Weergave

Toon of verberg het Dock: **Cmd + Option + D**

Bekijk meer opties voor het Dock: **Ctrl + Klikken met muis op de scheidingslijn**

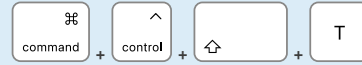

Verberg alle vensters van de apps in het Dock, behalve die van de app waarop je klikt: **Cmd +**

Option + Klikken met muis

Voeg je geselecteerde item in Finder toe aan het Dock: **Cmd + Ctrl + Shift + T**

Selecteer het Dock: **Ctrl + Fn + F3**

Dock geselecteerd? Probeer dan ook deze sneltoetsen!

Navigeer door de icoontjes in het Dock: **Pijltjes naar links en rechts**

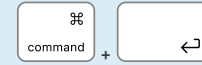

Open je geselecteerde app: **Enter**

Bekijk je geselecteerde app in Finder:

Cmd + Enter

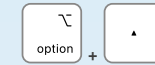

Bekijk meer opties voor je geselecteerde app:

Pijltje omhoog

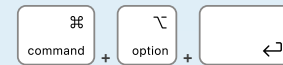

Bekijk opties om je geselecteerde app geforceerd te stoppen: **Option + pijl omhoog**

Verberg alle vensters, behalve die van de app in het Dock die je hebt geselecteerd: **Cmd + Option**

+ Enter

Verplaats je geselecteerde app naar een andere plek in het Dock: **Option + Pijltjes naar links en rechts**

Van sneltoets naar snelkoppeling

Je hebt sneltoetsen, maar ook snelkoppelingen. Dit zijn linkjes die je direct naar je gewenste bestemming leiden, zoals een specifieke website of webpagina. Daardoor hoef je niet eerst je browser te openen en door het wereldwijde web te ploeteren! Je voegt zo'n snelkoppeling gemakkelijk toe aan het Dock, zodat je 'm vanuit daar altijd kunt

raadplegen. En je raadt het al: het toevoegen werkt door een sneltoets in te voeren. Ga eerst naar de website of -pagina waarvoor je een snelkoppeling wilt maken. Klik daarna boven in de menubalk op 'Archief' en kies 'Voeg toe aan Dock...'. Kies nu alleen nog een naam voor je snelkoppeling; macOS heeft alvast een icoontje verzameld. Tik op 'Voeg toe' en je Dock maakt vanzelf ruimte!

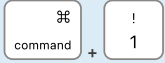

In een flits door Finder

Ook Finder houdt van sneltoetsen. Zo hop jij van bestand naar bestand, van map naar map en van venster naar venster!

Overzicht

Toon je bestanden als symbolen: **Cmd + 1**

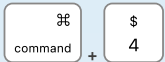
Toon je bestanden in een lijst: **Cmd + 2**

Toon je bestanden in kolommen: **Cmd + 3**

Toon je bestanden in de galerieweergave: **Cmd + 4**

Mappen en bestanden

Maak een nieuwe map: **Cmd + Shift + N**

Maak een nieuwe map met je geselecteerde bestanden: **Cmd + Ctrl + N**

Bekijk of verberg een voorvertoning van je geselecteerde map of bestand: **Spatie**

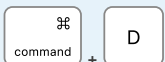

Open je geselecteerde bestand: **Cmd + O**

Dupliceer je geselecteerde map of bestand:

Cmd + D

Open of verberg het venster 'Toon info' voor je geselecteerde map of bestand: **Cmd + I**

Verplaats je geselecteerde map of bestand naar de Prullenmand: **Cmd + Backspace**

Ga direct naar een map of venster

AirDrop: **Cmd + Shift + R**

Apps: **Cmd + Shift + A**

Bureaublad: **Cmd + Shift + D**

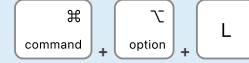
Computer: **Cmd + Shift + C**

Documenten: **Cmd + Shift + O**

Downloads: **Cmd + Option + L**

Hulpprogramma's: **Cmd + Shift + U**

iCloud: **Cmd + Shift + I**

Recent: **Cmd + Shift + F**

Thuismap: **Cmd + Shift + H**

Toetsen voor je teksten

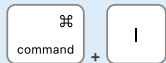
Als je veel met documenten werkt, is een toetsenbord al helemaal onmisbaar. Met deze sneltoetsen haal je nog meer uit je teksten.

Tekstverwerking

Maak een nieuwe of geselecteerde tekst dikgedrukt: **Cmd + B**

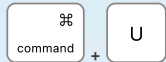

Maak een nieuwe of geselecteerde tekst schuin gedrukt: **Cmd + I**

Onderstreep een nieuwe of geselecteerde tekst:

Cmd + U

Voeg een hyperlink toe aan je geselecteerde tekst: **Cmd + K**

Verwijder het woord links van de cursor:

Option + Backspace

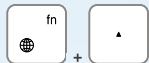

Plak je gekopieerde of geknipte element zonder de opmaak te behouden: **Cmd + Shift + Option + V**

Navigeren

Scrol één pagina omhoog: **Fn + pijltje omhoog**

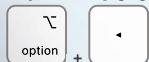

Scrol één pagina omlaag: **Fn + pijltje omlaag**

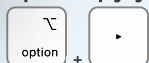
Verplaats de cursor één woord naar links:

Option + pijltje naar links

Verplaats de cursor één woord naar rechts:

Option + pijltje naar rechts

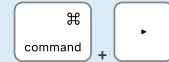
Verplaats de cursor naar het begin van de regel:

Cmd + pijltje naar links

Verplaats de cursor naar het eind van de regel:

Cmd + pijltje naar rechts

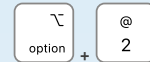
Speciale tekens

Open of sluit het emoji-toetsenbord:

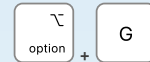
Cmd + Ctrl + Spatie

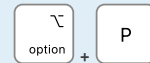
€ (euroteken): **Option + 2**

© (copyright): **Option + G**

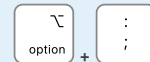
Π (pi): **Option + P**

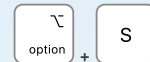
° (graden): **Option + Shift + 8**

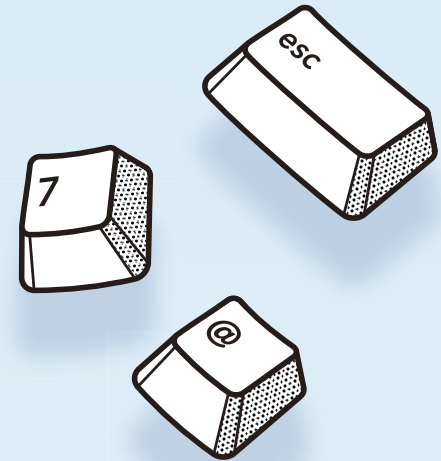
... (beletselteken): **Option + ;**

ß (ringel-s): **Option + S**

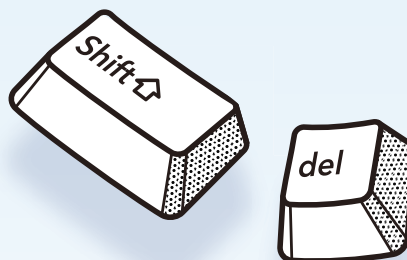
± (plusminusteken): **Option + Shift + =**

Houd eens een klinker ingedrukt: er verschijnt een langwerpige menuutje, waarin je alle mogelijke varianten van de letter ziet.

Speciale klinkers

Tijdens het typen stuit je vanzelf op een woord met een speciale klinker, zoals 'Italië', 'privé' of 'scène'. Voor elk van dit soort tekens heeft Apple een speciale sneltoets bedacht, maar het is nog gemakkelijker om de 'gewone' versie van de bijbehorende toets ingedrukt te houden. Wil je bijvoorbeeld de letter A typen, maar dan met een accent grave ('à')? Houd de A-toets ingedrukt: er verschijnt dan een langwerpige menuutje, waarin je alle mogelijke varianten van de A ziet. Klik op je gewenste optie en macOS noteert hem vanzelf. In dit voorbeeld krijg je de keuze uit 'á', 'ä', 'à', 'â', 'æ', 'ã', 'ä' en 'å', maar het werkt dus ook met de toetsen E, I, O en U. Extraatje: de J, C en N zijn dan wel geen klinkers, maar ook hiervoor kun je speciale varianten typen door de bijbehorende toets in te houden.

Toetsenfestijn!

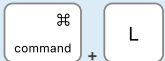
Zelfs deze Apple-apps zijn dol op sneltoetsen!
Zit jouw favoriet er ook tussen?

Safari

Navigeren

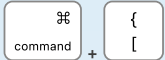
Ga naar de adres- of zoekbalk: **Cmd + L**

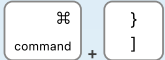
Ga naar je thuispagina: **Cmd + Shift + H**

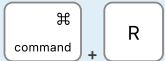
Ga terug naar de vorige pagina: **Cmd + [**

Ga verder naar de volgende pagina: **Cmd +]**

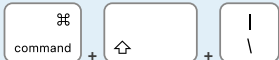

Ververs een webpagina: **Cmd + R**

Bekijk een overzicht van al je tabbladen:

**Cmd + Shift + **

Navigeer naar een van je eerste negen tabbladen:

Cmd + cijfertoets 1 t/m 9

Open het tabblad of venster dat je zojuist hebt

gesloten opnieuw: **Cmd + Shift + T**

Open een nieuw venster in de privémodus:

Cmd + Shift + N

Bewaren

Voeg de huidige webpagina toe aan je leeslijst:

Cmd + Shift + D

Open of sluit de leesweergave: **Cmd + Shift + R**

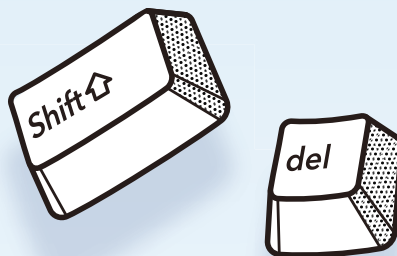
Voeg de huidige webpagina toe aan je favorieten:

Cmd + D

Toon of verberg de favorietenbalk:

Cmd + Shift + B

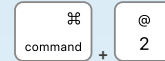

Agenda

Open de dagweergave: **Cmd + 1**

Open de weekweergave: **Cmd + 2**

Open de maandweergave: **Cmd + 3**

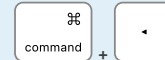
Open de jaarweergave: **Cmd + 4**

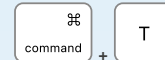
Ga naar de volgende dag, week, maand of het volgende jaar: **Cmd + pijltje naar rechts**

Ga naar de vorige dag, week, maand of het volgende jaar: **Cmd + pijltje naar links**

Ga naar de huidige dag, week, maand of het huidige jaar: **Cmd + T**

Navigeer naar een specifieke datum:

Cmd + Shift + T

Voeg een nieuwe activiteit toe: **Cmd + N**

Wijzig je huidige activiteit: **Cmd + E**

Van afko naar afkorting

Sms-taal is dusdanig ingeburgerd, dat zelfs het woord afkortingen een eigen 'afko' heeft. Tja, zoiets heb je nou eenmaal veel sneller getypt dan een woord waarvoor je bijna het halve alfabet moet raadplegen. Met een Mac heb je het beste van twee werelden: je typt een afkorting en macOS vervangt hem door de volledige versie. Zo laten wij 'vgm' vervangen door 'volgens mij'. Al die afkortingen

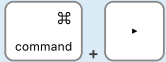
moet je wel zelf instellen. Open hiervoor Systeeminstellingen, klik op 'Toetsenbord' en kies 'Tekstvervangingen'. Je ziet wellicht al wat voorbeelden staan, maar klik op de plus om er zelf een toe te voegen. Bij 'Vervang' zet je de afkorting die je wilt typen, bij 'Door' zet je de tekst die je in plaats daarvan wilt zien. Klik op 'Voeg toe' om op te slaan. Wanneer je vanaf nu je afkorting typt, zal macOS deze voortaan automatisch vervangen.

Muziek

Naar het volgende nummer:

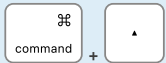
Cmd + pijltje naar rechts

Naar het vorige nummer: **Cmd + pijltje naar links**

Volume omhoog: **Cmd + pijltje omhoog**

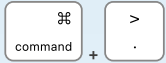
Volume omlaag: **Cmd + pijltje naar beneden**

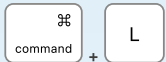
Pauzeer of hervat je huidige nummer: **Spatie**

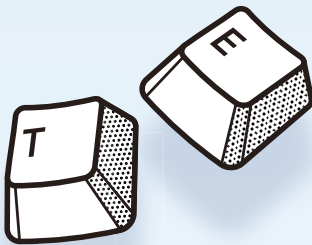
Stop met afspelen: **Cmd + > . (punt)**

Toon het huidige nummer in Apple Music: **Cmd + L**

Activeer de Genius Shuffle: **Option + Spatie**

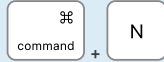

Typ een afkorting en macOS vervangt hem door de volledige versie.

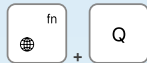

Notities

Maak een nieuwe notitie: **Cmd + N**

Maak een snelle notitie: **Fn + Q**

Maak een nieuwe map: **Cmd + Shift + N**

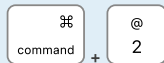
Toon of verberg je mappen: **Cmd + Option + S**

Activeer de lijstweergave: **Cmd + 1**

Activeer de galerieweergave: **Cmd + 2**

Voeg een titel toe: **Cmd + Shift + T**

Voeg een koptekst toe: **Cmd + Shift + H**

Voeg een subkop toe: **Cmd + Shift + J**

Voeg hoofdtekst toe: **Cmd + Shift + B**

Voeg een checklist toe: **Cmd + Shift + L**

Voeg een blok citaat toe:

Cmd + " (aanhalingstekens)

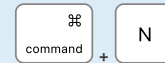

Mail

Toon of verberg de navigatiekolom: **Cmd + Ctrl + S**

Stel een nieuwe mail op: **Cmd + N**

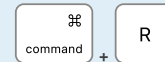
Voeg een bestand toe: **Cmd + Shift + A**

Verstuur je nieuwe mail: **Cmd + Shift + D**

Beantwoord je geselecteerde mail: **Cmd + R**

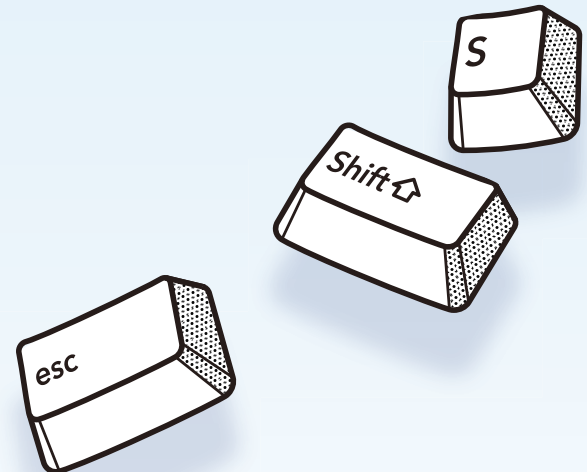
Markeer je geselecteerde mail als gelezen of ongelezen: **Cmd + Shift + U**

Vlag je geselecteerde mail: **Cmd + Shift + L**

Stuur je geselecteerde mail door naar andere contacten: **Cmd + Shift + F**

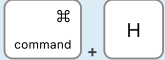

Speciaal voor je iPad

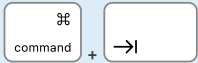
Hangt er een toetsenbord aan je iPad? Ook dan kun je van wat (exclusieve) sneltoetsen genieten! Je kunt er veel uit deze feature zelfs hergebruiken, al werken sommige net wat anders. Hier vind je de hoogtepunten!

Navigeren

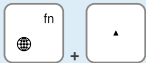
Ga naar je beginscherm: **Cmd + H**

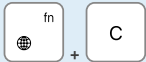
Wissel tussen je openstaande apps: **Cmd + Tab**

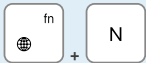
Open of sluit de appkiezer: **Fn + pijltje omhoog**

Open of sluit het Bedieningspaneel: **Fn + C**

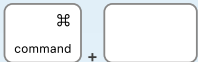
Open of sluit het Meldingencentrum: **Fn + N**

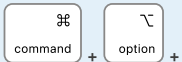
Open of sluit de Appbibliotheek: **Fn + Shift + A**

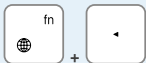
Open de zoekfunctie Spotlight: **Cmd + Spatie**

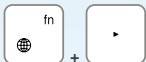
Toon of verberg het Dock: **Cmd + Option + D**

Naar de volgende app: **Fn + pijltje naar links**

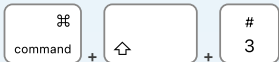

Naar de vorige app: **Fn + pijltje naar rechts**

Schermafbeeldingen

Maak een schermafbeelding: **Cmd + Shift + 3**

Maak een schermafbeelding van (een deel van) het scherm en ga deze direct annoteren:

Cmd + Shift + 4

Split View

'Split View' is een multitask-functie voor de iPad waarmee je twee apps tegelijkertijd in beeld krijgt: een aan de linkerkant van het scherm, een aan de rechterkant. Zo ga je ermee aan de slag!

Activeer Split View en/of verplaats je huidige app naar links: **Ctrl + Fn + pijltje naar links**

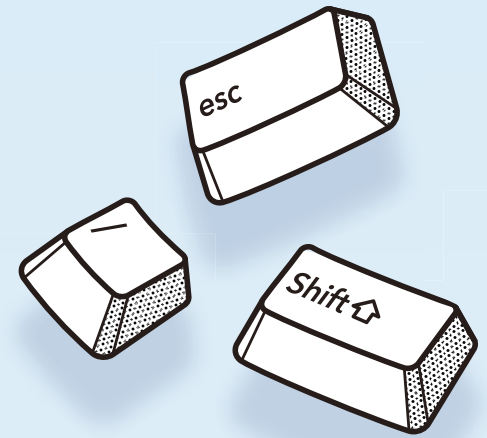
Activeer Split View en/of verplaats je huidige app naar rechts: **Ctrl + Fn + pijltje naar rechts**

Maak je meest recente app schermvullend: **Fn + F**

Vervang je meest recente app:

Sneltoetsen per app

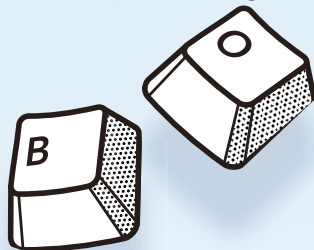
Deze feature over sneltoetsen nadert zijn einde, dus kunnen we lang niet alle sneltoetsen van iPadOS op een rij zetten. Gelukkig is dat ook niet nodig: in tegenstelling tot de Mac heeft de iPad wél een verborgen menu waarin alle sneltoetsen op een rij staan. En dat menu vind je ook met een sneltoets! Open eerst de app die je wilt gebruiken, zoals Mail, Agenda of Notities. Vervolgens houdt je de toets Command of Fn lang ingedrukt. Er verschijnt

dan vanzelf een venster in beeld, met een overzicht van alle beschikbare sneltoetsen voor deze app. Zo zie je welke acties je snel kunt uitvoeren en welke toetsenbordtoetsen je hiervoor tegelijkertijd moet indrukken. Onder het venster vind je mogelijk verschillende tabbladen: in dat geval heeft deze app zo veel sneltoetsen, dat Apple ze heeft gesorteerd per thema. Tik op een van de tabbladen en je krijgt dus weer een nieuwe lijst met toetsen voorgeschoteld.

Zet de sneltoetsen naar je hand

Vind je sommige sneltoetsen niet fijn? Pas ze dan naar je wensen aan met een zelfbedachte toetsencombinatie. Open Instellingen, kies 'Toegankelijkheid' en ga voor 'Toetsenborden en typen'. Tik vervolgens op 'Uitgebreide toetsenbordfuncties>Commando's'. Je vindt hier een enorme lijst van de algemene sneltoetsen in iPadOS (dus niet die van specifieke apps). Zoek hier nu naar de actie die je wilt wijzigen en tik erop. Druk daarna de toetscombinatie in die je wél aan deze actie wilt koppelen; hij verschijnt vanzelf in beeld. Kies 'Gereed' om op te slaan. Heb je uiteindelijk spijt van al die zelfgekozen toetsen en wil je terug naar hoe ze waren? Scrol helemaal naar beneden en tik tweemaal op het rode 'Standaardinstellingen'.

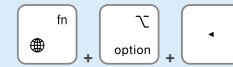
In tegenstelling tot de Mac heeft de iPad wél een verborgen menu waarin alle sneltoetsen op een rij staan.

Slide Over

Ook 'Slide Over' is een multitask-functie waarbij je twee apps in beeld ziet, maar deze hebben dan verschillende formaten. Eén app vult het volledige scherm, de ander bestaat uit een klein, langwerpige venster dat over die andere app heen is geplaatst. Laatstgenoemde is dan de 'Slide Over'. Je kunt meerdere Slide Over-vensters op elkaar stapelen: je ziet er slechts één in beeld, maar je kunt zo wel gemakkelijk tussen ze wisselen. Zeker met de volgende sneltoetsen!

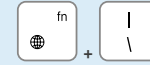
Activeer Slide Over en/of verplaats je huidige venster naar links: **Fn + Option + pijltje naar links**

Activeer Slide Over en/of verplaats je huidige venster naar rechts: **Fn + Option + pijltje naar rechts**

Toon of verberg Slide Over: **Fn + **

Wissel tussen de vensters in je Slide Over-stapel:

**Cmd + Fn + **

Moeilijkheid

Tijdsduur

15

Zet foto's over van je iPhone naar je pc

Foto's van je iPhone overzetten een gedoe? Niet met deze methodes!

Hoewel het ontzettend gemakkelijk is om je iPhone-foto's op je Mac te krijgen – dat kan gewoon via kopiëren/plakken, AirDrop of iCloud – werkt het op een Windows-pc een stuk minder intuïtief. Toch is het tegenwoordig gemakkelijker dan ooit om je iPhone-foto's naar een pc over te zetten. iTunes komt er níét meer aan te pas! De twee belangrijkste methodes om je foto's over te zetten zijn iCloud en de LocalSend-app. In deze workshop leggen we ze allebei stap voor stap uit.

1 iCloud.com

Wie zijn foto's in iCloud bewaart, heeft het gemakkelijk. Dan kun je namelijk iCloud.com gebruiken om je foto's over te zetten, en dit kost je nog geen minuut. Hoe het werkt, lees je op de volgende pagina.

2 iCloud voor Windows

Zet je vaak foto's over vanuit iCloud? Dan loont het om iCloud voor Windows te installeren uit de Microsoft Store. Hiermee worden de foto's uit je iCloud-fotobibliotheek gesynchroniseerd met de Windows Foto's-app, waar vanuit je ze kunt exporteren, en je persoonlijke map in Verkenner. Zo heb je ze dus altijd binnen handbereik.

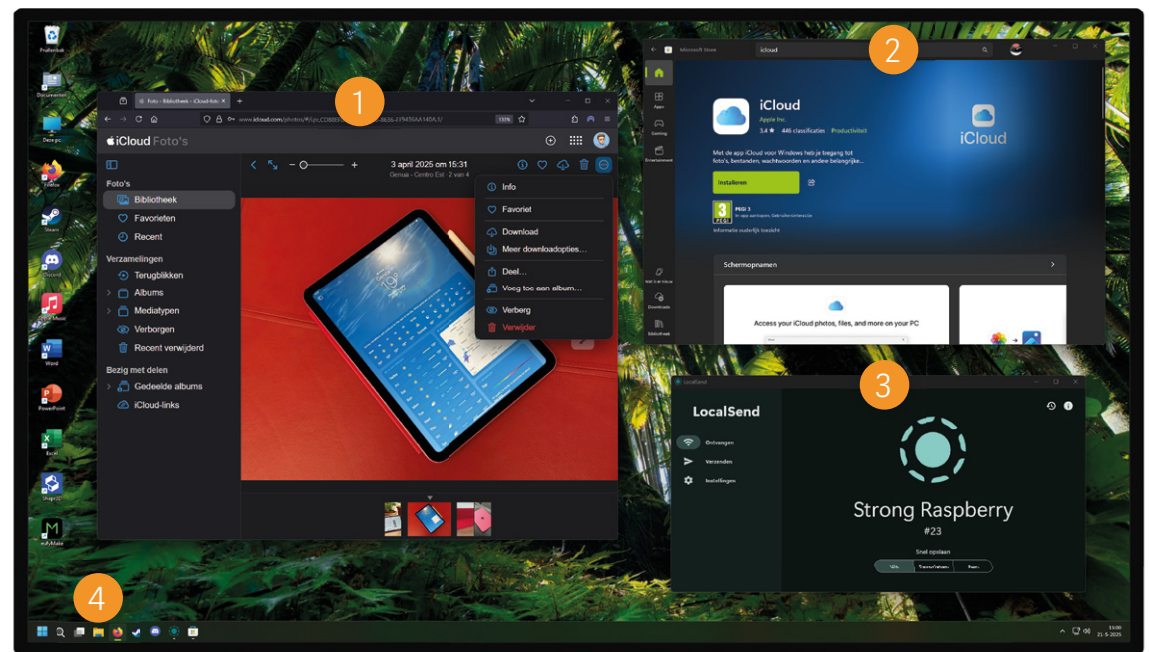
3 LocalSend

Wie zijn foto's níét in iCloud bewaart, heeft aan de vorige twee opties niets. Voor hen is er echter LocalSend, een app voor je pc en iPhone waarmee je draadloos foto's tussen de apparaten kunt versturen. Een soort AirDrop voor Windows dus. Op de volgende pagina leggen we uit hoe het werkt.

4 Verkenner

Je kunt ook foto's van je iPhone eerst verplaatsen naar een externe harde schijf of ssd, en daarna weer vanaf die schijf verslepen naar je pc. Dat gaat tegenwoordig vrij gemakkelijk, mits je een iPhone hebt met usb-c – oftewel, een iPhone 15 of nieuwer. Met oudere toestellen heb je een Lightning-naar-USB-3-camera-adapter nodig. Het werkt als volgt: sluit een schijf of ssd aan op

je iPhone, en selecteer de gewenste foto('s) in de Foto's-app op je iPhone. Tik dan op de Deel-knop linksonder en kies 'Exporteer ongewijzigd origineel'. Kies vervolgens een locatie op de externe schijf om je foto's naar te exporteren en tik op 'Bewaar'. Sluit vervolgens de schijf aan op een pc, open Verkenner, en sleep de foto's van de schijf naar een map op je pc!

HEIF vs. JPEG

Standaard worden foto's op je iPhone opgeslagen als HEIF, en dus niet als JPEG. Als je ze overzet met LocalSend, dan behouden ze dit formaat. Van zichzelf heeft Windows geen ondersteuning voor HEIF, tenzij je de 'Uitbreiding voor HEIF-afbeeldingen' downloadt in de Microsoft Store. Zonder die uitbreiding kun je overgezette foto's dus niet bekijken. Je kunt dit echter omzeilen. Selecteer hiervoor de foto's die je wilt overzetten in de Foto's-app op je iPhone, en tik op de Deel-knop linksonder. Kies dan 'Opties' en zet een vinkje bij 'Meest compatibel'. Kies dan 'Gereed' en tik op LocalSend in de horizontale lijst met apps. Je kunt de kiekjes nu als JPEG versturen! Voortaan altijd in JPEG schieten kan ook: dit doe je via 'Instellingen>Camera>Bestandsstructuren', door ook hier een vinkje bij 'Meest compatibel' te zetten.

Methode 1: iCloud

Heb je iCloud-foto's ingeschakeld op je iPhone, onder 'Instellingen>iCloud>Foto's>Synchroniseer deze iPhone'? Dan is het overzetten van je foto's naar een Windows-pc zo gepiept. Al je foto's

staan dan namelijk al in iCloud, waar vanuit je ze gemakkelijk kunt binnenhalen op een pc. Je hebt hierbij alleen de website **iCloud.com** nodig.

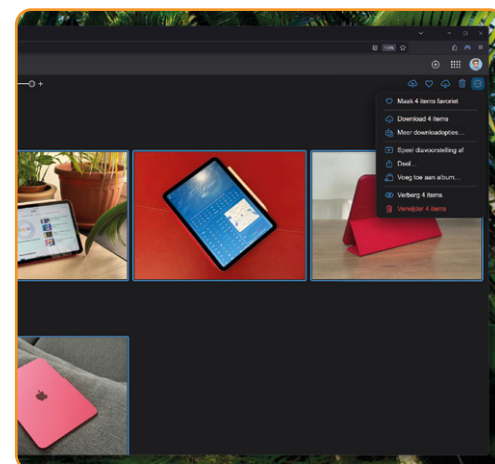
1 Log in

Ga op je pc naar **iCloud.com** en log in met je Apple Account. Je browser maakt niet uit: **iCloud.com** werkt in ieder geval in Google Chrome, Microsoft Edge en Mozilla Firefox, dus het is maar net wat je fijn vindt.

2 Foto's

Na het inloggen kom je op het thuis scherm van **iCloud.com**. Je kunt vanuit hier naar allerlei apps, maar we richten ons nu even op Foto's. Tik de app aan, en je wordt direct in je iCloud-fotobibliotheek gegooid.

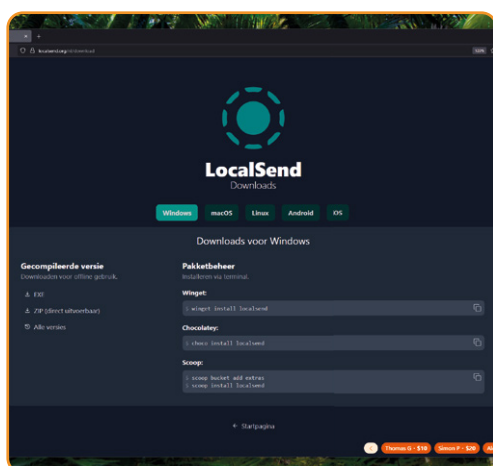
3 Downloaden

Selecteer een foto, of meerdere foto's door Shift ingedrukt te houden. Kies vervolgens het wolkje met de pijl naar beneden rechtsboven om de foto's te downloaden. Op de drie puntjes drukken kan ook – je krijgt dan meer downloadopties.

Methode 2: LocalSend

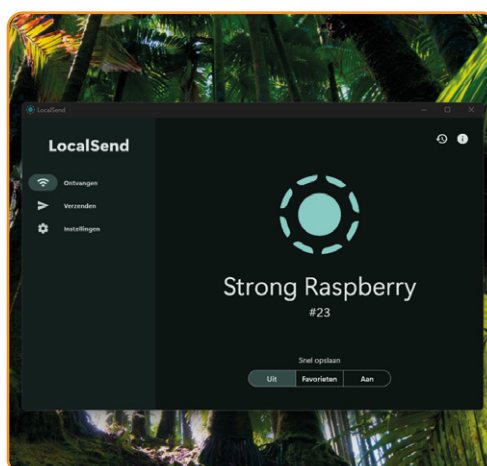
Voor wie geen iCloud-foto's gebruikt en dus alleen lokaal op de iPhone foto's heeft staan, gaat de methode hierboven niet werken. In plaats daarvan kun je foto's overzetten met de app Local-

Send. Deze zet je zowel op je Windows-pc als je iPhone, en is gemaakt om alle soorten bestanden over en weer te sturen – waaronder dus foto's. Zo werkt het.

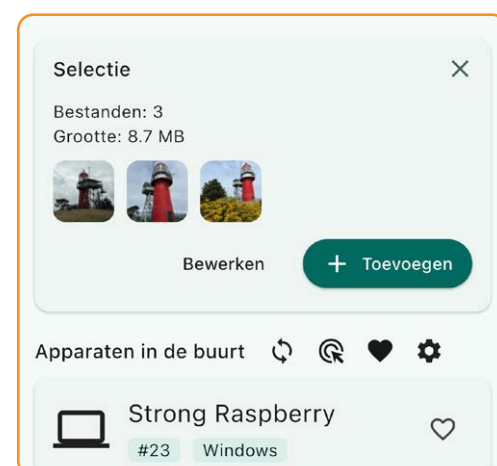
1 Installeren

Download en installeer LocalSend op je Windows-pc via **localsend.org** (EXE-versie). Op je iPhone installeer je de app via de App Store. Open daarna eerst de app op je pc, en kies links het 'Ontvangen'-tabblad.

2 Klaar voor de start

Je ziet nu een (doorgaans maffe) naam in beeld verschijnen. Dit is waar je straks je pc aan kunt herkennen wanneer je foto's wilt versturen vanaf je iPhone. Open nu LocalSend op je iPhone, en kies het tabblad 'Verzenden'.

3 Verzenden maar

Tik op je iPhone op 'Media' en selecteer de foto's die je naar je pc wilt sturen. Tik vervolgens onder 'Apparaten in de buurt' je pc (met de naam uit stap 2). Keur het verzenden goed op je pc, en je foto's komen terecht in de Downloads-map!

Moeilijkheid

Tijdsduur

25

Aan de slag met negen formules voor je spreadsheets

Geen hogere wiskunde nodig – Apple Numbers rekt alles voor je uit, van je huishoudbudget tot grote datasets.

Of je nu je persoonlijke financiën bijhoudt, een project plant of een flinke berg data analyseert, formules en functies in Numbers maken je leven een stuk makkelijker. In deze workshop leer je negen onmisbare formules kennen – van oude bekenden tot gloednieuwe trucjes. Wist je

bijvoorbeeld dat Numbers sinds de meest recente versie meer dan dertig nieuwe functies heeft gekregen, waaronder LET, LAMBDA, FILTER, SORTEREN en UNIEK? Daarmee kun je nu dingen doen die voorheen alleen in Excel mogelijk waren. Pak je Mac erbij en open Numbers, dan gaan we direct aan de slag!

1 Formulebalk

In Numbers begin je een formule door op een cel te dubbelklikken of = te typen. Er verschijnt een kleine formulebalk waar je je berekening invoert. Je kunt nu andere cellen aanklikken om ze als referentie in de formule te zetten; deze verschijnen als gekleurde labels in de formule.

2 Formulekiezer

Weet je de functienaam even niet uit je hoofd? Klik op 'Voeg in>Formule'. Numbers biedt een geïntegreerde functiekiezer met categorieën en een zoekveld. Hier zie je een lijst van alle functies, compleet met uitleg en voorbeelden van gebruik.

3 Tabelnamen

In een Numbers-spreadsheet kun je meerdere tabellen in één document plaatsen. Wanneer je formules over tabellen heen gebruikt, vermeldt Numbers de tabelnaam voor de cel (bijvoorbeeld MijnBudget::B2). Dit gebeurt automatisch als je een cel uit een andere tabel aanklikt.

4 Snelle totalen

Numbers-tabellen kunnen een speciale voettekstrij hebben (via de menubalk 'Tabel>Voettekstrijen'). Dit is perfect voor totalen en berekeningen over de hele kolom. Plaats je bijvoorbeeld de formule =SOM(A2:A99) in de voettekstrij onder kolom A, dan zal deze automatisch alle waarden boven die rij omvatten.

Leer van sjablonen

Numbers zelf levert een reeks sjablonen mee (bij het openen van een nieuw document kun je er een kiezen). Deze spreadsheets bevatten vaak al slimme formules. Het is de moeite waard om een kopie van zo'n sjabloon te openen en eens te kijken hoe bepaalde dingen zijn gedaan. Hoe wordt het totaal berekend? Welke formule gebruikt men om een grafiek automatisch te laten updaten? Door anderen opzet te bestuderen – en eventueel aan te passen – doe je inspiratie op voor je eigen spreadsheets. Niets mis met een beetje spieken bij Apple's voorbeelden om beter te worden!

PERSOONLIJKE FINANCIËN

Overzicht per categorie

Categorie	Bedrag	Berekeningen
open	€ 45,00	€ 1.060,00
open	€ 750,00	
open	€ 60,00	
open	€ 30,00	
open	€ 20,00	
open	€ 50,00	
open	€ 80,00	
open	€ 25,00	

1 SOM()

Tel bedragen automatisch bij elkaar op. Zet bijvoorbeeld uitgaven in cellen C2 t/m C9 en typ: **=SOM(C2:C9)**. Numbers toont meteen het totaal.

nt per categorie

Categorie	Bedrag	Berekeningen
Boodschappen	€ 45,00	€ 1.060,00
Boodschappen	€ 750,00	€ 125,00
Boodschappen	€ 60,00	
Boodschappen	€ 30,00	
Boodschappen	€ 20,00	
Boodschappen	€ 50,00	
Boodschappen	€ 80,00	
Boodschappen	€ 25,00	

2 SOM.ALS()

Hoeveel geef je uit aan boodschappen? Zet categorieën in kolom B en bedragen in kolom C. Typ: **=SOM.ALS(B2:B9;"Boodschappen";C2:C9)**. Alleen boodschappen-uitgaven worden bij elkaar opgeteld.

nt per categorie

Categorie	Bedrag	Berekeningen
Boodschappen	€ 45,00	€ 1.060,00
Boodschappen	€ 750,00	€ 125,00
Boodschappen	€ 60,00	
Boodschappen	€ 30,00	
Boodschappen	€ 20,00	
Boodschappen	€ 50,00	
Boodschappen	€ 80,00	
Boodschappen	€ 25,00	
Boodschappen	€ 2.500,00	€ 2.000,00

3 LET() (nieuw!)

LET maakt complexe formules begrijpelijker door tekst toe te voegen. Wil je je netsalaris berekenen na belasting (20%)? Typ: **=LET(bruto;B2; belasting;bruto*0,2; bruto-belasting)**. Je geeft hiermee de cel B2 als het ware de naam 'bruto'.

PROJECTBEHEER

Projectoverzicht

Projectnaam	Deadline	Status
Project X	01-09-2025	TE LAAT
Project Y	10-09-2025	TE LAAT
Project Z	20-09-2025	OP SCHEMA

4 ALS()

Controleer of deadlines zijn gehaald. Vul deadlines in kolom B. Typ daarnaast: **=ALS(B2<VANDAAG();"TE LAAT";"OP SCHEMA")**. Numbers geeft duidelijk aan of je taken nog op schema zijn.

Projectoverzicht

Projectnaam	Deadline	Status	Budget
Project X	01-09-2025	TE LAAT	5000
Project Y	10-09-2025	TE LAAT	7500
Project Z	20-09-2025	OP SCHEMA	3000

5 VERT.ZOEKEN()

Zoek snel informatie uit andere tabellen op. Heb je budgetten in tabel 1 (kolom A: projectnamen, kolom B: bedragen)? Vind het budget van Project X zo: **=VERT.ZOEKEN("Project X";Projectnaam;"Budget (€)";2;0)**. Het juiste bedrag verschijnt vanzelf.

Projectoverzicht

Projectnaam	Budget	Teamlijst
Project X	5000	1000
Project Y	7500	
Project Z	3000	

6 LAMBDA() (nieuw!)

Maak je eigen formule om snel btw te berekenen (21%). **=LAMBDA.TOEPASSEN(B2;LAMBDA(getal; getal*0,21))**. De tabel toont meteen de btw van het getal uit cel B2.

DATASET-ANALYSE

Uitgaven

Product	Categorie	Bedrag (€)
Jeans	Kleding	€ 65
T-shirt	Kleding	€ 3
Sport schoenen	Kleding	€ 20
Boodschappen	Boodschappen	€ 2
Verzorging	Verzorging	€ 5
Uit eten	Uit eten	€ 15
Uitgaan	Uitgaan	€ 12

7 FILTER() (nieuw!)

Bekijk alleen relevante gegevens uit een lange lijst. Stel, je wilt alleen uitgaven aan kleding (kolom B): **=FILTER(A2:B11;"Kleding")**. Numbers maakt direct een overzicht met alleen je kledinguitgaven.

Uitgaven

Categorie	Bedrag (€)
Kleding	€ 65
Boodschappen	€ 3
Kleding	€ 20
Boodschappen	€ 2
Verzorging	€ 5
Uit eten	€ 15
Uitgaan	€ 12

8 UNIEK() (nieuw)

Wil je snel alle unieke items uit een lijst? Zet bijvoorbeeld klantnamen in kolom A (A2:A50) en typ: **=UNIEK(A2:A50)**. Je krijgt automatisch een lijst zonder dubbele namen.

Bedrag (€)

Bedrag (€)	Categorie
€ 65	Jeans
€ 3	T-shirt
€ 20	Sport schoenen
€ 2	Boodschappen
€ 5	Verzorging
€ 15	Uit eten
€ 12	Uitgaan

9 SORTEREN() (nieuw!)

Sorteren kan direct met een formule. Rangschik bijvoorbeeld aankopen (kolom A) op bedrag (kolom B) van laag naar hoog: **=SORTEREN(A2:B20;2)**. Het hoogste bedrag staat automatisch onderaan.

Moeilijkheid

Tijdsduur

10

Ontdek geheime menu's met Haptic Touch

Met Haptic Touch ontgrendel je allerlei verborgen functies op je iPhone en iPad.

Bij de onthulling van de iPhone 6s in 2015 was het een van de belangrijkste nieuwe functies: '3D Touch'. Hiermee kon je harder op het scherm drukken om een preview te krijgen van mailtjes, foto's en meer, en om verborgen menuutjes te openen in apps en op het thuisscherm. Helaas werd de techniek al snel weer losgelaten, maar de functies van 3D

Touch leven voort in de vorm van Haptic Touch. In plaats van hard te drukken op het scherm, krijg je nu toegang tot dezelfde acties door het scherm even ingedrukt te houden. Dit werkt op allerlei plekken in iOS – soms ook op de meest onverwachte. In deze workshop laten we de leukste toepassingen van Haptic Touch zien, waardoor je je iPhone straks nóg slimmer gebruikt!

1 Reageren

In veel chatapps, waaronder Berichten en WhatsApp, kun je een berichtje even ingedrukt houden om op dat specifieke bericht te reageren. Zo weet de ontvanger altijd waar je reactie naar refereert. Ook heb je de optie om emoji-reacties te sturen die bij het bericht komen te staan.

2 Snelkoppelingen

Veel apps bieden via Haptic Touch een snelkoppeling naar bepaalde menu's of functies. Ook de App Store: hier zijn veel menu's door de jaren heen steeds verder weggestopt, zoals 'Aankopen' en 'Updates'. Met Haptic Touch kom je daar dus tóch snel bij.

3 Widgets

Sinds iOS 18 kun je met Haptic Touch ook direct app-icoontjes omtoveren naar widgets en andersom. Houd de app even vast. Kies daarna of je een normaal icoontje wilt, een kleine widget, een middelgrote widget of een grote widget – deze opties zijn afhankelijk van de app-ontwikkelaar. Je hoeft widgets dus niet meer los toe te voegen.

Aanraakduur

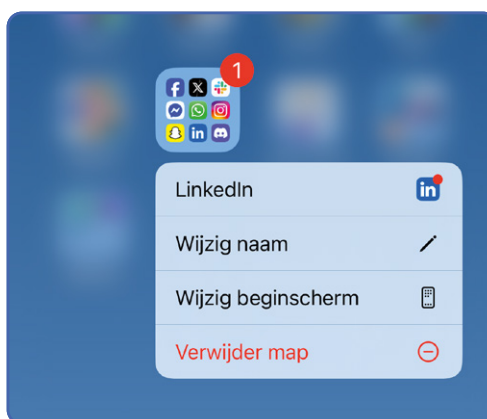
Sommige iPhone-gebruikers vinden dat ze voor Haptic Touch te lang het scherm moeten indrukken, anderen vinden juist dat het te snel gaat. Gelukkig kun je dit gedrag aanpassen: ga hiervoor naar 'Instellingen>Toegankelijkheid>Aanraken>Haptic Touch'. Hier kies je hoelang je op het scherm moet drukken om Haptic Touch in te schakelen. Met de bloem onderin kun je de duur direct even testen.

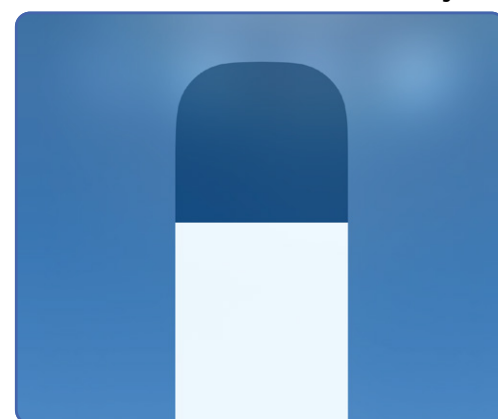
1 Apps

Houd een app op je thuis scherm eens kort ingedrukt: er verschijnt een extra menu! De items hierin verschillen per app. Zo kun je bij Camera direct naar de selfiemodus of bij de App Store naar alle beschikbare updates.

2 Mapjes

Haptic Touch werkt ook bij mapjes en daar is de functie met name handig voor notificaties. Heb je een mapje met een rood bolletje? Houd 'm 'n even ingedrukt en je ziet welke apps in de map een ongelezen notificatie hebben.

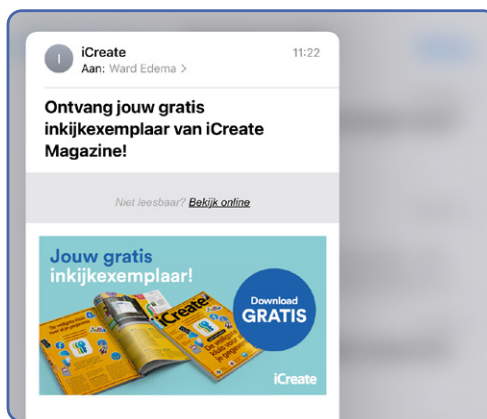
3 Bedieningspaneel

In het Bedieningspaneel hebben de meeste knoppen een verborgen menu. Houd je bijvoorbeeld de helderheid ingedrukt, dan krijg je opties voor de donkere modus, Night Shift en TrueTone. Een kwestie van uitproberen!

4 Fotokiezer

Wanneer je in een app als WhatsApp een foto wilt versturen, kun je aan de minuscule previews soms moeilijk zien welke foto je wilt selecteren. Gewoon even ingedrukt houden: je krijgt dan een grote preview te zien.

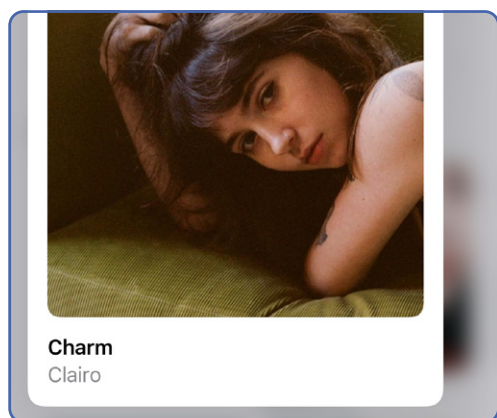
5 Mail

Snel door je mailbox spitten? Daar helpt Haptic Touch je bij. Houd een mailtje ingedrukt in je inbox en je ziet een preview van de e-mail. Vanuit hier kun je ook direct acties uitvoeren, zoals beantwoorden of markeren.

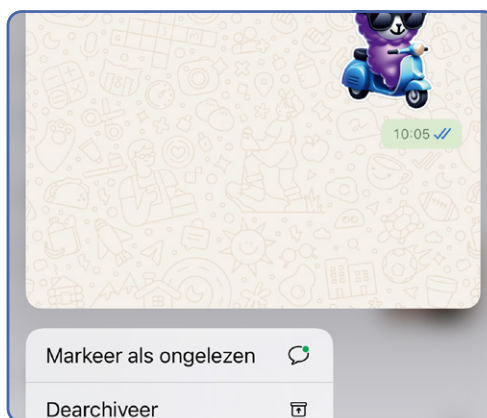
6 Safari

In Safari vind je meerdere acties. Houd je een linkje ingedrukt, dan zie je een preview van de pagina. Een foto ingedrukt houden geeft de optie om hem op te slaan. Houd ook eens de knoppen in de menubalk ingedrukt!

7 Muziek

Eén van de fijnste functies van de Muziek-app zit verborgen achter Haptic Touch. Houd maar eens een nummer of album ingedrukt: met 'Speel hierna af' en 'Speel af na ...' maak je zelf een soort setlist voor je luistersessie.

8 WhatsApp

Ook apps van derden ondersteunen de functie. Houd bijvoorbeeld een chat ingedrukt in het overzicht van WhatsApp om een preview te zien (zonder een blauw vinkje te versturen). Of houd een chatbericht ingedrukt om te antwoorden.

9 Notificaties

Nog een handige Haptic Touch-functie: direct antwoorden op notificaties. Of er nou eentje boven in je scherm verschijnt of op je vergrendel-scherm staat: even ingedrukt houden geeft je de mogelijkheid om te antwoorden.

Moeilijkheid

Tijdsduur

10

Houd je iPhone stil op een bepaalde locatie

Zo zet je 'Niet storen' aan op een specifieke plek – en vergeet je nooit meer om het ook weer uit te zetten.

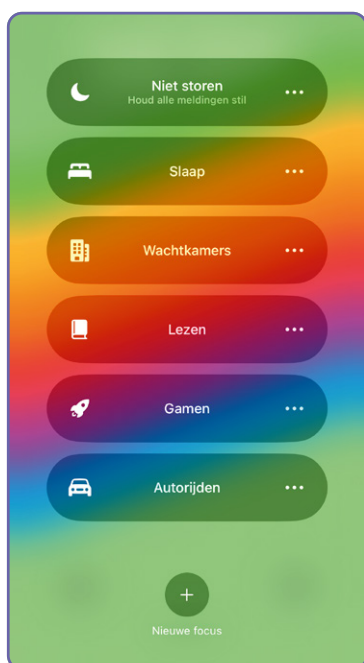
Je zit in de wachtkamer van de tandarts en bedenkt nog nét op tijd dat je je iPhone op 'Niet storen' moet zetten. Snel even activeren! Tien minuten later al sta je weer buiten, opgelucht. Om pas uren later te ontdekken dat je iPhone nog altijd geen meldingen en oproepen laat doorkomen. Dat kan beter. Gelukkig heeft Apple hier een slimme oplossing voor: 'Niet storen totdat ik deze locatie verlaat'. Je zet handmatig Niet storen aan als je dat nodig hebt, bijvoorbeeld bij de tandarts (of de huisarts, bibliotheek, of wat je je maar bedenken kunt). Verlaat je de locatie, dan wordt Niet storen automatisch weer uitgezet. Zo hoef jij daar niet meer aan te denken! Daarnaast laten we je zien hoe je deze functie ook kunt automatiseren, zodat je er helemaal geen omkijken meer naar hebt.

1 Tot het einde van deze activiteit

Je kunt Niet storen automatisch laten stoppen aan het einde van een activiteit. Deze informatie haalt je iPhone op uit je agenda. Niet echt waterdicht als je huisarts of tandarts chronisch uitloopt.

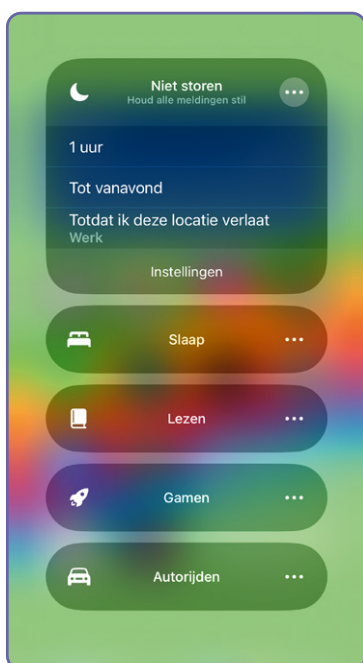
2 Locatie ontbreekt?

Kun je niet kiezen voor een locatie, maar alleen voor '1 uur' of 'Tot vanavond'? Dan heb je waarschijnlijk Locatievoorzieningen uitgeschakeld. Check het even bij 'Instellingen>Privacy en beveiliging>Locatievoorzieningen'.

1 Focus

Open het Bedieningspaneel. Tik nu op de twee pijltjes achter Focus – de knop met het maantje. Er verschijnt een hele lijst. Klap 'Niet storen' uit met een tik op de drie bolletjes.

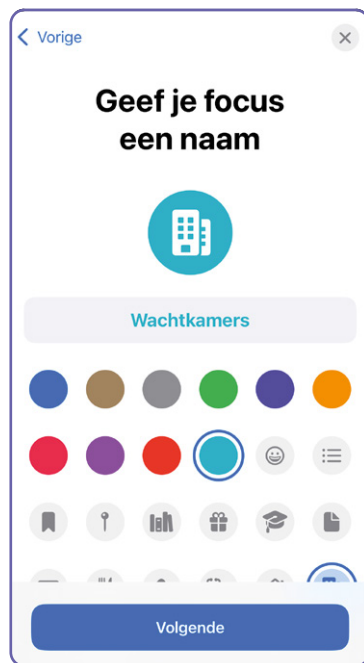
2 Totdat ik deze locatie verlaat

Tik nu op 'Totdat ik deze locatie verlaat' – de naam van het adres of de locatie staat erbij. Je iPhone schakelt 'Niet storen' automatisch uit zodra je deze locatie verlaat.

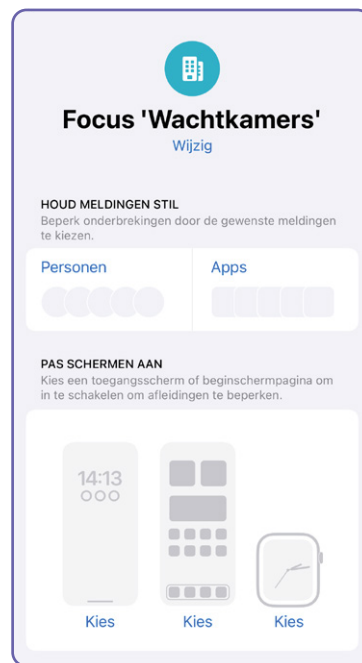

1 Automatiseer het
Wil je niet eens meer het Bedieningspaneel voor de dag hoeven te halen? Dan maak je een Focus aan voor specifieke locaties. Ga hiervoor naar 'Instellingen>Focus' en klik op de plus rechtsboven.

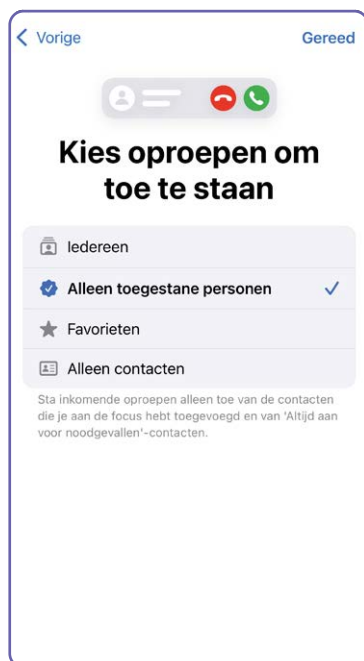
2 Aangepast
Je krijgt nu de vraag: 'Waar wil je je focussen?' Tik in de lijst daaronder op 'Aangepast'. Dan kom je in dit scherm, waarin je de focus een naam, kleur en symbool geeft. Tik op 'Volgende'.

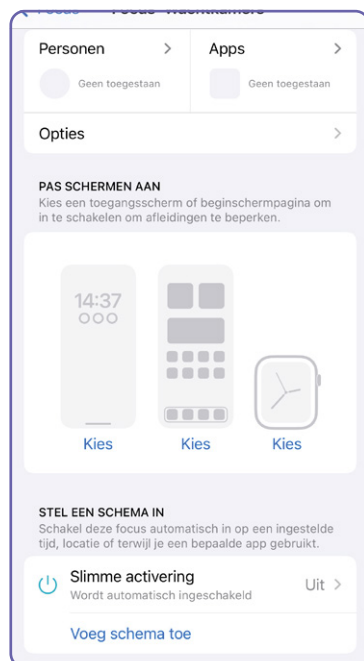
3 Pas focus aan
Tik onderaan in het uitleg-scherm op 'Pas focus aan'. In dit hoofdscherm kun je veel aanpassen – je kunt zelfs een ander thuis scherm kiezen voor bepaalde locaties. Tik op 'Personen'.

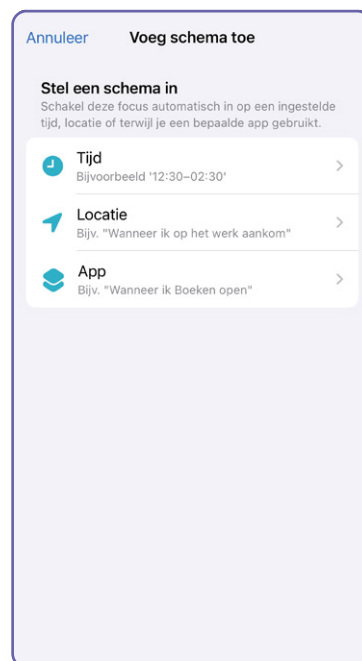
4 Sta meldingen toe van
Tik nu op 'Sta meldingen toe van' en voeg eventueel contacten toe via de plus. Tekstberichten van de toegestane personen komen door, maar wij laten het hier leeg en tikken op 'Volgende'.

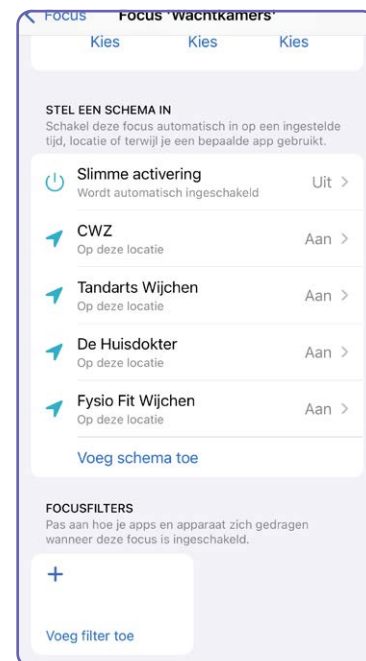
5 Oproepen toestaan
Hier geef je aan welke oproepen door mogen komen. Wij gaan voor 'Alleen toegestane personen'. In stap 4 hebben we er géén toegestaan, dus dat blijft mooi rustig. Tik op 'Gereed'.

6 Apps
Daarnaast doe je bij Apps eigenlijk hetzelfde: je staat gewoon geen enkele app toe om je te storen. Negeer daaronder 'Pas schermen aan', en tik op 'Voeg schema toe'.

7 Voeg schema toe
Bij 'Voeg schema toe' kun je aangeven wanneer je Focus automatisch aan moet springen. Dat kan op specifieke tijden en bij het openen van bepaalde apps. Maar voor nu tik je op 'Locatie'.

8 Voeg locaties toe
Voeg nu het adres toe van bijvoorbeeld je tandarts. Keer terug naar het hoofdscherm en tik op 'Voeg schema toe' voor extra locaties. Op al die plekken gaat je Focus bij aankomst aan, en bij vertrek weer uit.

Moeilijkheid

Tijdsduur

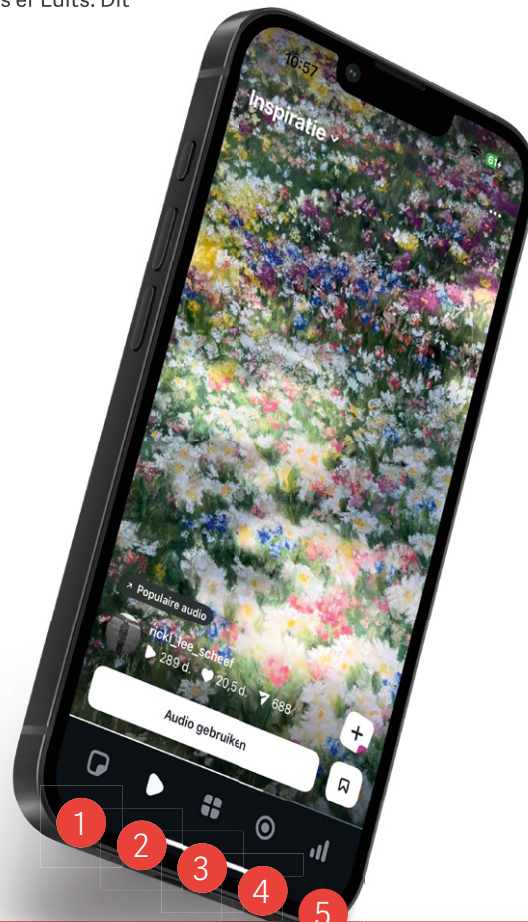
15

Monteer een Instagram-waardige video met Edits

Reisvlogs, sketches, doe-het-zelf-video's: met wat voor filmpjes ga jij straks viral op Instagram?

Scrol even door je Instagram-feed en je wordt overladen door zogeheten 'Reels'. Deze filmpjes zijn maximaal zestig seconden lang, gaan over de meest uiteenlopende onderwerpen en zijn zo populair dat ze in de app zelfs een eigen tabblad hebben gekregen. Nog niet opgevallen? Open Instagram en tik op het icoontje links naast je profielfoto: de eerste Reel wordt vanzelf aan je voorgeschoteld en je kunt eindeloos scrollen naar de volgende. Misschien raak je wel geïnspireerd en wil je je eigen Reels maken! Dat kan rechtstreeks via Instagram, maar als je meer uit je projecten wilt halen, is er Edits. Dit

is een gloednieuwe companion-app voor Instagram, speciaal voor het maken van Reels. Zo is de interface van Edits daarvoor geoptimaliseerd en krijg je toegang tot allerlei extra functies en handigheidjes die je in de Instagram-app niet vindt. Hoe je daarmee aan de slag gaat? Dat leer je in deze workshop, want hier maak je stap voor stap kennis met de belangrijkste mogelijkheden van Edits. Je eerste Reel is dan ook zo gepiept! Het enige wat je daarvoor nodig hebt: een onderwerp, wat blitse filmbeelden en een vleugje creativiteit.

1 Ideeën

Onderaan vind je vijf tabbladen, met als eerste: 'Ideeën'. Hier kun je brainstormen door notities van je ideeën te maken en bekijken. Ook is dit de thuisbasis voor al je opgeslagen Reels van andere gebruikers (zie bolletje 2).

2 Inspiratie

Bij het tabblad 'Inspiratie' vind je een eindeloze stroom aan Reels van andere gebruikers. Swipe om de volgende te bekijken. Met de knoppen op het scherm kun je audio toevoegen aan je eigen Reel, een notitie maken of een Reel opslaan.

3 Projecten

In deze workshop ligt de focus op het middelste tabblad: 'Projecten'. Hier kun je een nieuwe Reel maken en als die eenmaal af is, vind je 'm ook in dit tabblad terug. Dit is dus de verzamelplek voor al je filmpjes.

4 Camera

Als je iets wilt filmen of überhaupt nog geen beeldmateriaal hebt, is de Camera-app niet nodig. Tik op dit tabblad en je iPhone-camera opent vanzelf! Wel moet je Edits hiervoor eenmalig toegang geven tot je camera en microfoon.

5 Statistieken

Staat je Instagram-profiel uiteindelijk vol met je Reels? Je bent vast benieuwd hoe die presteren! Daarvoor kijk je naar het laatste tabblad: 'Statistieken'. Hier zie je onder andere hoeveel weergaven en likes je Reels hebben gekregen.

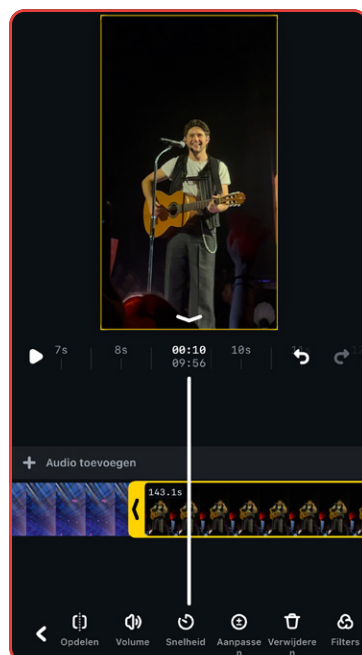
Powered by Instagram

Edits is een app van Meta en werkt alleen in combinatie met een Instagram-account. Zorg er daarom voor dat die app ook op je iPhone staat! Als je daarop bent ingelogd, merkt Edits dit meteen: zodra je de app voor het eerst start, vraagt Edits direct of je verbinding wilt maken met Instagram. Geen zorgen: de Reels die je maakt,

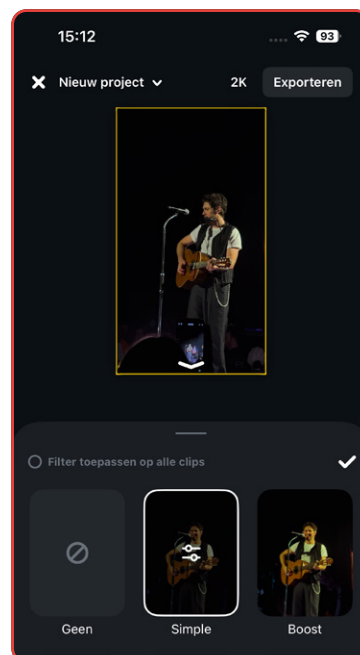
worden niet direct op Instagram gezet. Je slaat je projecten gewoon op in de Foto's-app, waarna je zelf beslist wat er met je filmpjes gebeurt. Zo kun je ze delen met specifieke contacten via WhatsApp, met je familie en vrienden via Instagram en Facebook, met de hele wereld via TikTok – jij hebt de regie zelf in handen. Maar onthoud dus wel: geen Instagram-account, geen Edits.

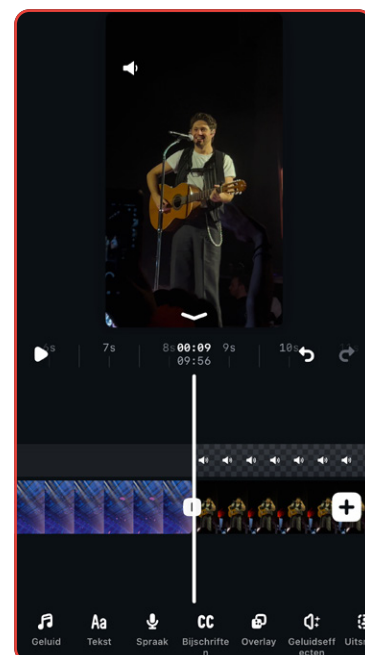
1 Nieuw
Op naar je eerste project, dus op naar het tabblad 'Projecten' (zie bolletje 3)! Tik hier op de plus om te starten. Vink daarna al het beeldmateriaal aan dat je in je Reel wilt zien. Selectie compleet? Kies rechtsboven 'Voeg toe'.

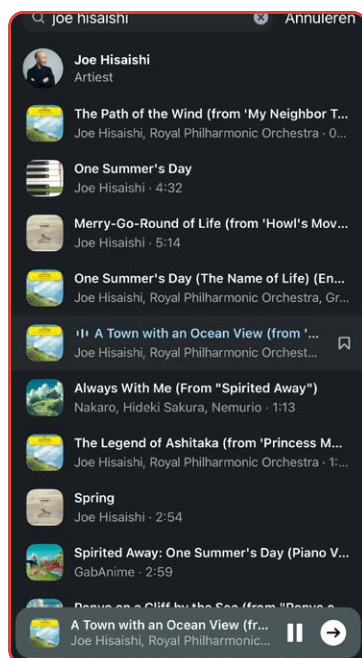
2 Tijdlijn
Je beelden belanden in de tijdlijn onderaan. Hier kun je de volgorde aanpassen door een fragment vast te houden en te verslepen. Ook kun je een fragment inkorten of langer maken door erop te tikken en de gele hendels te verslepen.

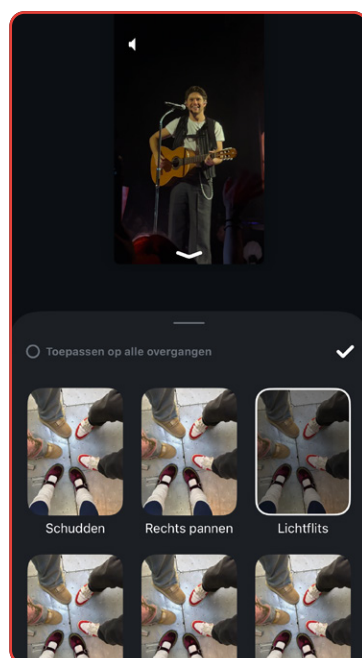
3 Fragmenten
Als je op een fragment tikt, toont de knoppenbalk onderaan allerlei opties om dit te bewerken. Veeg horizontaal over de balk en je vindt er nog meer. Probeer vooral wat uit! Voeg bijvoorbeeld een kleureffect toe via 'Filters'.

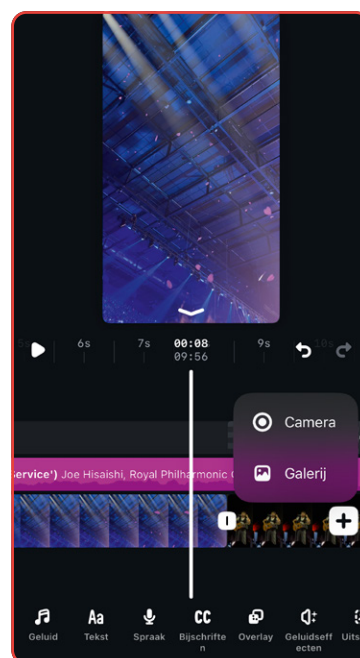
4 Andere elementen
Tik op een lege plek in de tijdlijn om je fragment los te laten. De knoppenbalk verandert dan: je vindt er opties om extra elementen in je Reel te plaatsen, zoals tekst of stickers. Elk element krijgt een eigen laag in de tijdlijn.

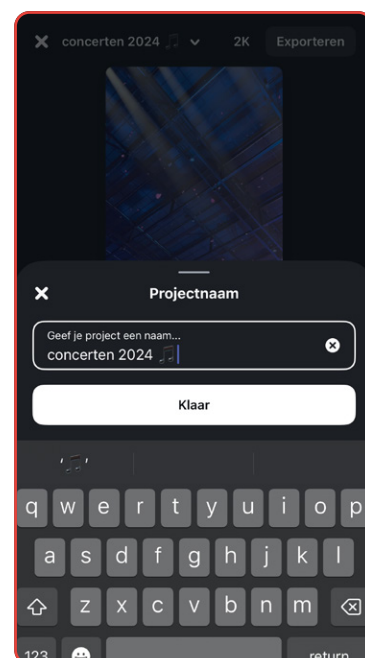
5 Muziek
Een element dat je vast wilt toevoegen: muziek! Tik hiervoor op de knop 'Geluid' en je kunt zowat elk liedje óóit opzoeken. Gevonden? Tik erop en je hoort een voorproefje. Bevestig je keuze met de pijl naar rechts en 'Toevoegen'.

6 Overgangen
Je kunt je beeldfragmenten mooi in elkaar laten overvloeien. Veeg in de tijdlijn naar een punt tussen twee fragmenten en tik daar op het witte icoontje. Je ziet nu diverse effecten voor overgangen: test ze uit en kies je favoriet.

7 Aanpassen
Nu nog de puntjes op de i zetten! Met de pijltjes rechts maak je je laatste wijziging ongedaan. Met de afspreekknop links speel je je project af vanaf de verticale streep in de tijdlijn. Met de plus onderin voeg je extra beeld toe.

8 Exporteren
Klaar? Geef je Reel een naam via 'Nieuw project' bovenin en bevestig met 'Klaar'. Sla 'm daarna op in de Foto's-app met 'Exporteren' rechtsboven. Edits vraagt vervolgens ook of je je Reel wilt delen via Instagram of Facebook.

Moeilijkheid

Tijdsduur

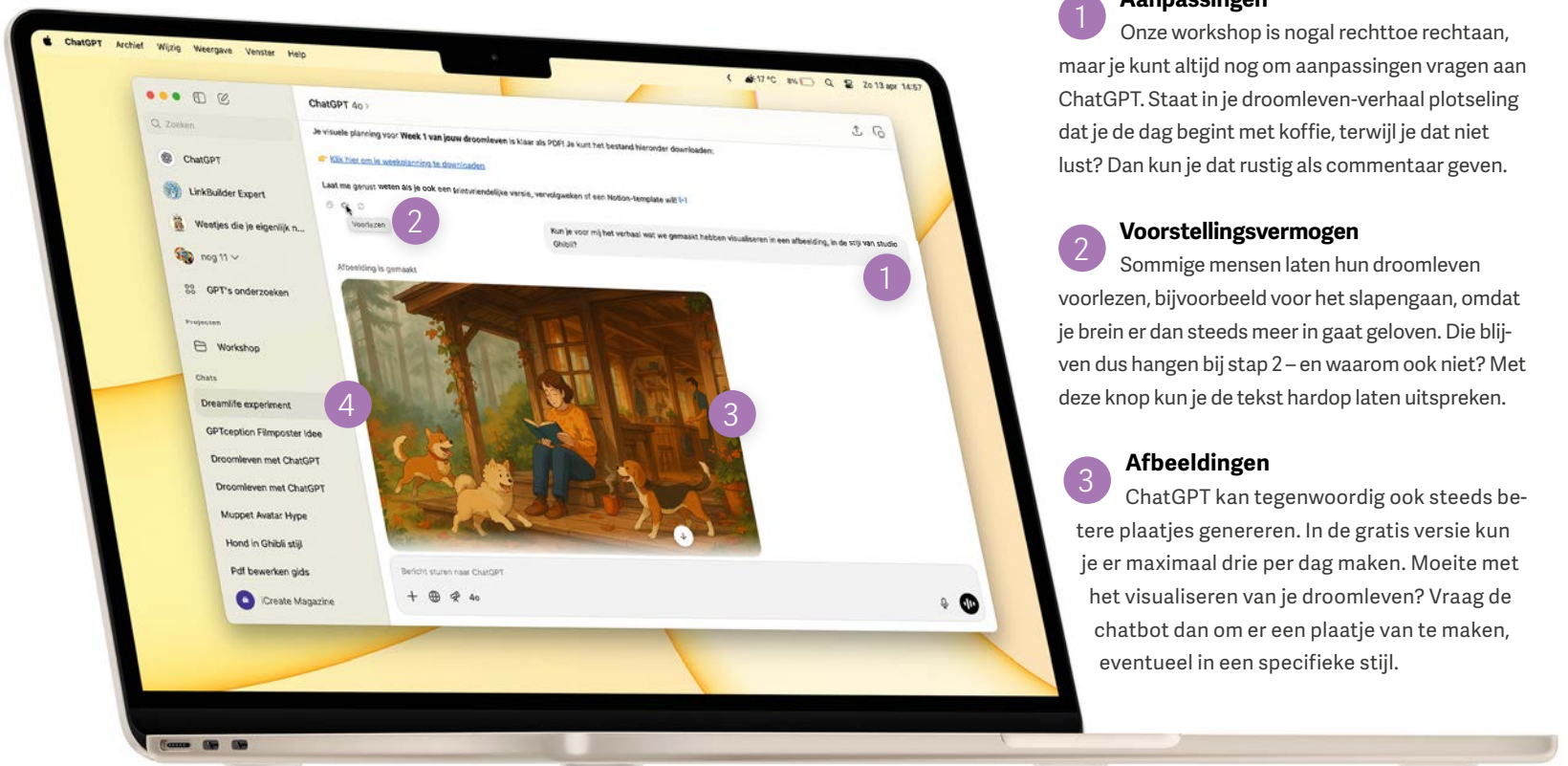
15

Stippel je droomleven uit met ChatGPT

ChatGPT helpt je met zo'n beetje alles. Dus ook met dromen en plannen. Wat wil jij bereiken?

Droom je weleens van een leven dat helemaal klopt? Een leven waarin je elke ochtend met het juiste been uit bed stapt, productief de dag doorkomt, én nog tijd overhoudt voor de sportschool, vrijwilligerswerk en een zelfgebakken appeltaart? Geen zorgen, dat kan – en ChatGPT helpt je erbij. Op deze pagina's leer je hoe je met de slimme chatbot je ideale leven visualiseert, maar ook een concrete planning maakt om ernaartoe te werken. Dream big! Nu klinkt dit als een

iets te optimistisch Amerikaans zelfhulpboek, maar niet voor niets ging dit 'dreamlife'-concept dit voorjaar viral op LinkedIn en andere social media. Want misschien ontdek je dat je droomleven toch echt binnen handbereik ligt – of anders op zijn minst elementen daaruit. Ook kun je het toepassen op kleinere doelen in je leven. Bijvoorbeeld: een nieuwe hobby of vaardigheid onder de knie krijgen, je huis netjes op orde houden of stap voor stap werken aan een gezondere leefstijl.

1 Aanpassingen

Onze workshop is nogal rechttoe rechtaan, maar je kunt altijd nog om aanpassingen vragen aan ChatGPT. Staat in je droomleven-verhaal plotseling dat je de dag begint met koffie, terwijl je dat niet lust? Dan kun je dat rustig als commentaar geven.

2 Voorstellingsvermogen

Sommige mensen laten hun droomleven voorlezen, bijvoorbeeld voor het slapengaan, omdat je brein er dan steeds meer in gaat geloven. Die blijven dus hangen bij stap 2 – en waarom ook niet? Met deze knop kun je de tekst hardop laten uitspreken.

3 Afbeeldingen

ChatGPT kan tegenwoordig ook steeds betere plaatjes genereren. In de gratis versie kun je er maximaal drie per dag maken. Moeite met het visualiseren van je droomleven? Vraag de chatbot dan om er een plaatje van te maken, eventueel in een specifieke stijl.

4 Kom weer terug

Je chat blijft bewaard in de zijbalk van ChatGPT. Dat maakt het mogelijk om op ieder moment terug te keren om dingen te herzien, of voor een vervolgplanning. Ctrl-klik op een chat om deze een naam te geven die je gemakkelijk terug kunt vinden.

Zweverig?

Visualiseren hoe je ideale leven eruitziet klinkt misschien als een zweverige bezigheid, maar is een bewezen methode om je doelen concreter én haalbaarder te maken. Als je je

toekomst in detail voor je ziet, gaat je brein er alvast mee aan de slag: het zorgt ervoor dat je eerder geneigd bent om actie te ondernemen. Voeg daar een slim stappenplan aan toe, en voordat je het weet ben je waar je wilt zijn.

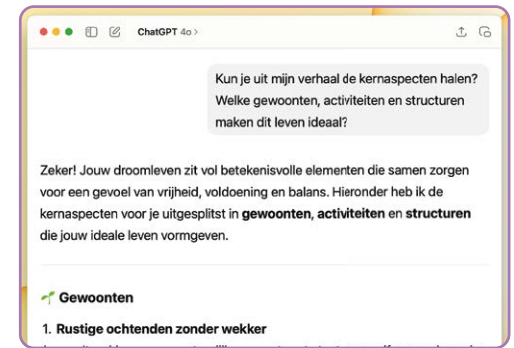
1 Formuleer je droomleven

Open ChatGPT en schrijf op hoe je droomleven eruitziet. Wie ben je, waar ben je en met wie, wat heb je? Probeer in vijf minuten zoveel mogelijk op te schrijven – dat mag best puntsgewijs en slordig. Heb je meer tijd nodig, neem die dan.

2 Een dag uit je droomleven

Tik na het beschrijven van je droomleven nog niet op enter, maar besluit je bericht met een opdracht als: beschrijf op basis van deze informatie een ideale dag in mijn droomleven. ChatGPT komt onmiddellijk in actie en het verhaal ontvouwt zich.

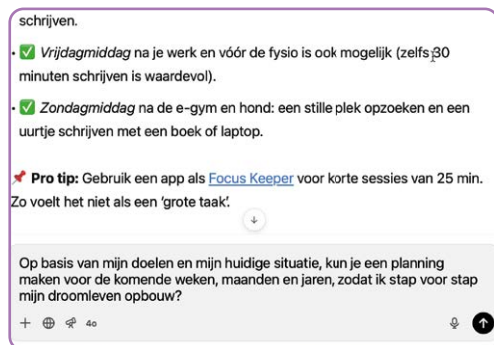
3 Belangrijkste elementen

Vraag ChatGPT het verhaal te analyseren en de belangrijkste onderdelen op te sommen – die zijn essentieel voor je droomleven. 'Kun je uit mijn verhaal de kernapecten halen? Welke gewoonten, activiteiten en structuren maken dit leven ideaal?'

4 Concrete doelen

Het blijft niet bij dromen, we vragen ook om concrete doelen. Ook hier kun je ChatGPT gewoon naar vragen: 'Kun je van deze kernapecten concrete doelen maken? Geef voor elk aspect een specifieke actie die ik kan ondernemen.'

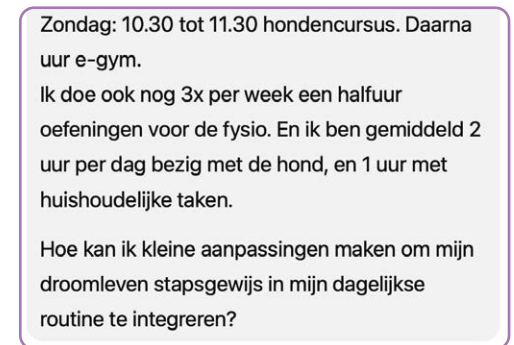
7 Op termijn

Vraag om een planning op de korte, middellange en lange termijn, bijvoorbeeld zo: 'Op basis van mijn doelen en mijn huidige situatie, kun je een planning maken voor de komende weken, maanden en jaren, zodat ik stap voor stap mijn droomleven opbouw?'

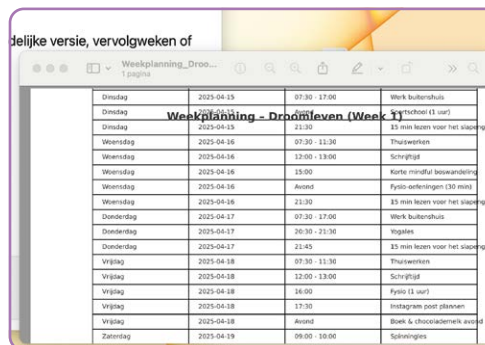
5 Inspiratie

Je krijgt meteen al een hele reeks doelen gepresenteerd – wij worden hier eigenlijk al best enthousiast van. Je kunt 'cherrypicken' en een of enkele dingen écht gaan doen. Of je bijt je echt vast in het bereiken van je droomleven.

6 Druk leven

Is het lastig te combineren met je huidige leven? Vraag (ongeveer) het volgende: 'Hier is mijn huidige schema: [beschrijf een gemiddelde dag/week]. Hoe kan ik kleine aanpassingen maken om mijn droomleven stapsgewijs in mijn dagelijkse routine te integreren?'

8 Visuele planning

Ten slotte kun je vragen om een visuele planning, bijvoorbeeld in de vorm van een pdf. Vind je het overweldigend, dan kun je beginnen met een planning voor de eerstvolgende week. Je kunt altijd terugkeren naar je chat voor een vervolplanning.

De regenboog is terug

Als je recent een virtuele wandeling maakte door Apple Park via Google Maps, miste je iets opvallends: de regenboog. Het kleurrijke kunstwerk in het hart van Apple's futuristische hoofdkwartier was plotseling verdwenen – en dat leidde online tot heel wat ophef. Maar goed nieuws: vlak voor WWDC 2025 maakte het symbool een glorieuze comeback.

De Rainbow Stage, zoals Apple het noemt, bestaat uit zes felgekleurde bogen, een knipoog naar het klassieke Apple-logo uit de jaren 70. Oorspronkelijk ontworpen door Jony Ive als 'een podium dat onmiddellijk herkenbaar is als Apple', werd het kunstwerk vooral gebruikt als achtergrond voor video's, optredens en – niet onbelangrijk – selfies van Apple-medewerkers.

Waarom de regenboog verdween? Geen politiek statement, maar puur praktisch: Apple wilde een stevigere, permanente versie bouwen. En dat is gelukt. De vernieuwde Rainbow Stage schittert straks weer op volle sterkte tijdens de jaarlijkse ontwikkelaarsconferentie. Dus: klaar voor iOS 19 én een portie regenboognostalgie. 🍏

Duik de geschiedenis in met Apple in je broekzak

Wie zegt dat het verleden en technologie niet hand in hand kunnen gaan? Juist wél!

Tekst: Laura Grootaarts en Sheilla Rutten

Zin in een reis door de tijd – maar dan zonder stoffige boekjes of gidsen die nét iets te snel praten? En wil je ook nog eens lekker buiten zijn? Pak dan je iPhone, trek je wandelschoenen aan en laat de technologie het werk doen. Met de juiste apps wordt een museumuitstapje, stadswandeling of fietstocht niet alleen leuker, maar ook veel interessanter.

Tijdens een bezoek aan een historische binnenstad of een pittoresk dorpje valt er immers van alles te ontdekken. Wie woonden hier vroeger, wat voor gebouwen zie je eigenlijk, en welke verhalen gaan er achter die oude gevels schuil? Met een paar simpele tikken op je scherm krijg je antwoord op al je vragen: van verrassende weetjes en geluidsfragmenten tot oude foto's ter vergelijking. En dat alles terwijl je onderweg bent, op je eigen tempo en langs de route die jij zelf kiest.

Zo wandel je luisterend in de voetsporen van vroegere heersers, terwijl handige apps je onderweg voorzien van verrassende achtergrondinformatie. Bijvoorbeeld over een monument dat op het eerste gezicht onbeduidend lijkt, maar een sleutelrol blijkt te hebben gespeeld in een bepaald tijdperk. Je kunt het verleden ook zelf tot leven brengen door historische foto's in een nieuwe context te plaatsen. Zo krijgt iedere plek opeens betekenis, en onthul je een stukje geschiedenis dat je anders gemakkelijk over het hoofd zou zien. Het verleden ligt binnen handbereik: klaar om ontdekt te worden met je iPhone!

Volg de voetsporen van vroeger

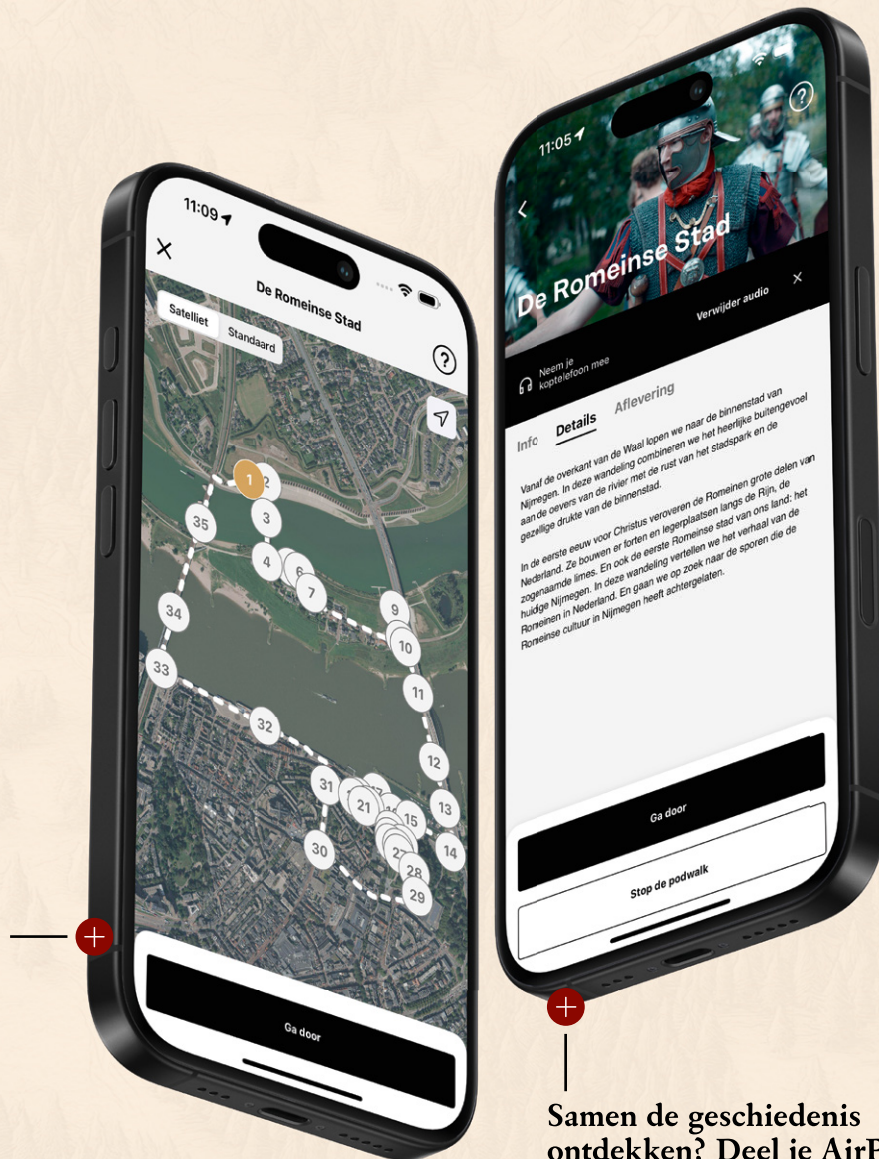
Met een podwalk-app wandel je het verleden in: AirPods in en ontdek verhalen op de plek waar ze echt gebeurden.

Nederland heeft een rijke geschiedenis, en met podwalk-apps beluister je die ter plekke. Via je oortjes hoor je meeslepende verhalen over plekken en monumenten, precies op de locaties waar ze zich hebben afgespeeld, bijna alsof je wordt begeleid door een gids. Zo wordt elke wandeling een belevenis: je ziet bekende plekken met andere ogen en beleeft de geschiedenis van Nederland op een levendige manier. Perfect voor wie van geschiedenis én buiten zijn houdt.

Laat het verleden tot leven komen

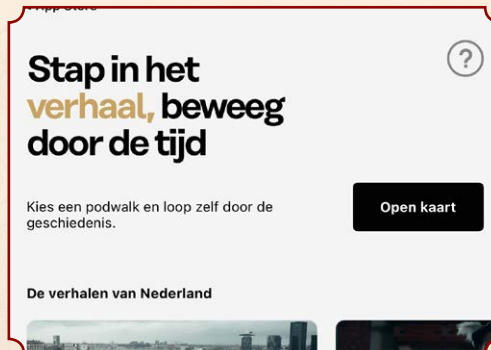
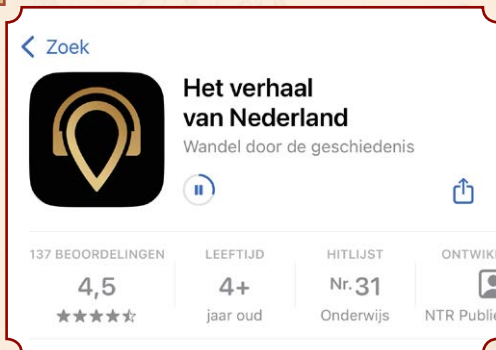
Een goed voorbeeld van een leuke podwalk-app is 'Het Verhaal van Nederland', waarin je wordt meegenomen langs de belangrijkste tijdperiodes en gebeurtenissen die ons land hebben gevormd. Op de volgende pagina laten we je zien hoe deze app werkt, aan de hand van een wandeling over de Romeinse geschiedenis in Nijmegen. Maar er is meer! Zo neemt de app 'Het Water Komt' je mee in de watersnoodrampen die Nederland door de eeuwen heen hebben getroffen. Liever een wandeling langs de sporen van de Tweede Wereldoorlog? Luister dan naar 'In de voetsporen van de bevrijders'.

Geschiedenis hoor je het liefst op de plek waar het écht gebeurde.

Samen de geschiedenis ontdekken? Deel je AirPods!

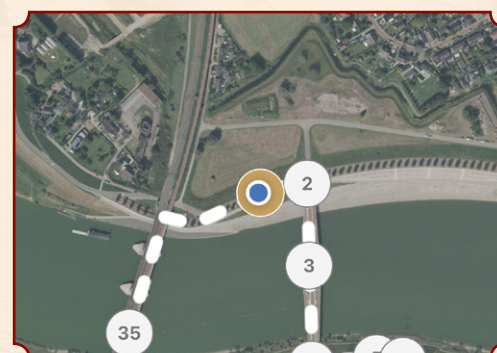
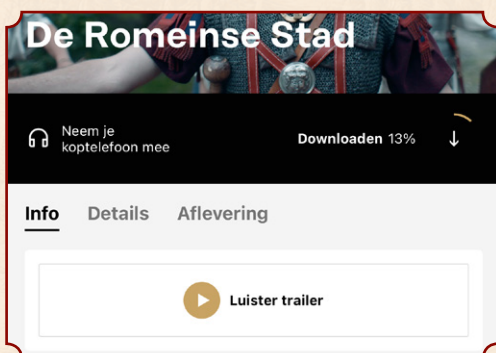
De geschiedenis in duiken is nóg leuker als je het samen doet: met een iPhone kun je audio delen met een tweede paar AirPods. Zorg dat het eerste paar AirPods verbonden is, open het Bedieningspaneel en tik op het AirPlay-icoontje. Kies daarna voor 'Deel audio'. Open vervolgens het klepje van het tweede AirPods-doosje en houd het dicht bij je iPhone. Zodra deze AirPods op het scherm verschijnen, tik je op 'Deel audio'. Via de mediaspeler in het bedieningspaneel kun je daarna het geluidsvolume van beide sets afzonderlijk regelen.

1 Download de app
Open de App Store, zoek op 'Het Verhaal van Nederland' en download de app. Open die, tik op 'Volgende' en geef toestemming voor locatiegegevens. Zo weet de app precies waar je loopt en wat je moet zien en horen.

2 De verhalen van Nederland
In de app kun je kiezen uit drie categorieën: Amsterdam (over de geschiedenis van onze hoofdstad), Oranje Nassau (over het koningshuis) en Seizoen 1 (over de bredere geschiedenis van Nederland). Tik op de serie die jij wilt beluisteren.

3 Op basis van locatie
Liever zoeken op basis van locaties op een kaart? Tik dan op 'Open kaart'. Veeg met je vingers om in of uit te zoomen. Tik op een bolletje en kies 'Bekijk podwalk' voor meer informatie.

4 Download audio
Bij elke aflevering zie je de afstand, duur, startlocatie en informatie over de wandeling. Via 'Luister trailer' krijg je alvast een voorproefje van de podwalk. Heb je er eentje uitgekozen? Tik op 'Download audio' om het op je iPhone op te slaan.

5 Ga naar de startlocatie
Trek je wandelschoenen aan, tik op 'Ga naar de startlocatie' en ga erheen. Liever navigeren met je navigatie-app? Gebruik de knop 'Kopieer de startlocatie' en plak de locatie in je favoriete routeplanner.

6 Start podwalk
Eenmaal bij de startlocatie verschijnt 'Start podwalk' automatisch in beeld. Tik daarop en de audio begint meteen. Volg de aangegeven route; op elk punt start het fragment automatisch op basis van je locatie.

7 Afspeellijst
Een fragment opnieuw horen? Open 'Afspeellijst' en tik op 'Herhaal'. Pauzeren kan ook: gebruik de afspeelknop om de podwalk stil te zetten.

8 Volg de route ... en beleef!
Gebruik de kaart in de app om de route te volgen en laat je al stappend verrassen door de verhalen – zo wordt wandelen een avontuur door het Nederland van toen!

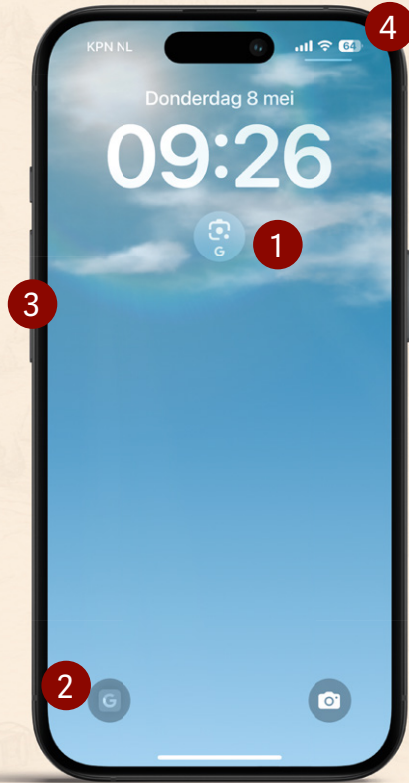
Loop waar de Romeinen liepen – maar dan met je iPhone.

Ontdek de wereld met Google Lens

Je kunt alles googelen. Maar soms kun je de juiste woorden niet vinden. Dan is het goed om te weten dat er zoiets bestaat als Google Lens. Daarmee zoek je niet met woorden, maar met beelden. Oftewel: je richt je camera op dat waar je meer informatie over wilt. Om Google Lens te gebruiken, download je de gratis Google-app in de App Store.

Zo maak je de Google Lens-opdracht

Voor optie 2, 3 en 4 moet je een eenvoudige opdracht maken. Open de app Opdrachten en maak met het plusje een nieuwe opdracht aan. Bij taken voeg je 'Google Lens' toe. Dat is het eigenlijk al – je hoeft alleen nog op 'Gereed' te tikken en daarna kun je de opdracht op alle gewenste plekken toevoegen.

1 Widget

Voeg een widget toe onder het klokje. Houd je toegangsscherm wat langer vast en je krijgt de optie om het aan te passen. Tik dan op het kader onder de klok: er verschijnt een lijst met widgets. Zoek in de lijst naar 'Google' en veeg naar 'Lens' – tik erop om toe te voegen.

2 In plaats van de zaklamp

Hiervoor heb je een Google Lens-Opdracht (zie kader) én een iPhone met Face ID nodig. Begin met het aanpassen van je toegangsscherm en tik op het minnetje bij de knop linksonder en daarna op het plusje dat verschijnt. Kies bij de regelaars voor Opdracht, en kies de Google Lens-opdracht.

3 Actieknop

Hiervoor heb je een Opdracht én een iPhone met Actieknop nodig. Ga naar 'Instellingen>Actieknop' en veeg naar 'Opdrachten' – de paarse met de twee ruitjes. Tik op 'Kies een opdracht' en selecteer de Google Lens-opdracht.

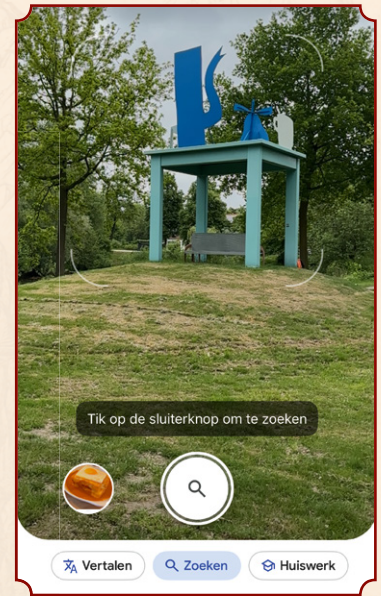
4 Bedieningspaneel

De Google Lens-opdracht kun je ook kwijt in het Bedieningspaneel. Open het paneel, tik linksboven op het plusje en dan op 'Voeg een regelaar toe'. Zoek de regelaar 'Opdracht', tik op 'Kies' en snor de Google Lens-opdracht op.

1 Zoek Google Lens

Google Lens is onderdeel van de app Google. Je vindt de lens in de zoekbalk van de app: het is het camera-pictogram helemaal rechts. Maar hiernaast lees je ook snellere manieren om de lens te openen.

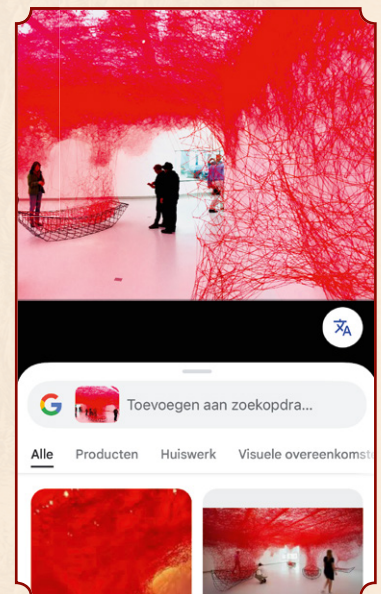
2 Richt de camera

Nu wordt de camera geopend: richt die op het onderwerp waarvan je meer wilt weten, bijvoorbeeld op een monument, standbeeld of schilderij. Is dit in beeld? Dan duw je op de sluiterknop met het loepje.

3 Zoeken maar

Eventueel kun je in het camerabeeld de kaders nog verslepen. In het paneel onderaan in beeld verschijnen de zoekresultaten – je kunt het paneel omhoog slepen. Tik op een van de resultaten om meer informatie te krijgen.

4 Eerder gemaakte foto's

Je kunt Google Lens ook loslaten op bestaande foto's. Open de lens en tik op de knop links naast de sluiterknop. Tik dan op een van de foto's in je fotobibliotheek om deze verder te onderzoeken.

Tijdreis in een collage

Tijden veranderen, maar foto's? Die blijven. En vertellen een verhaal, steeds weer opnieuw.

Overal om ons heen zit geschiedenis verscholen: in gebouwen, pleinen en zelfs in het uitzicht vanuit je eigen woonkamer. Een monument dat al honderd jaar bestaat, een oude fabriek die nu als restaurant functioneert, of een straat waar ooit paard en wagen reden. Veel van dit verleden is vastgelegd op foto's: in archieven, musea en zelfs in je eigen fotocollectie. Deze historische beelden geven ons een uniek kijkje in vervlogen tijden.

Het wordt pas echt boeiend wanneer je zo'n oude foto naast een nieuwe legt. Door een collage te maken van toen en nu, zie je hoe het verleden en heden samenkomen in één beeld en wordt de verandering duidelijk zichtbaar. Het is niet alleen leuk om te maken, maar ook een mooie manier om herinneringen op te halen en even stil te staan bij hoe snel de wereld om ons heen verandert.

Nationaal Archief

Om dit beeld te maken heb je twee foto's nodig: eentje van nu en eentje uit het verleden. Voor dat laatste kun je je wenden tot www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/fotos. Hier vind je meer dan een miljoen foto's die teruggaan tot wel 1865. Typ je woonplaats in de zoekbalk en blader eindeloos door beelden uit het verleden. Vink bij 'Filters' de optie 'Direct beschikbaar' aan: zo weet je zeker dat je rechtevrije foto's ziet.

Krachtig tijdsbeeld

Ga op zoek naar een foto die echt de sfeer van vroeger ademt. Denk aan mensen in klederdracht, oldtimers op straat of gebouwen die inmiddels totaal zijn veranderd. Hoe groter het verschil met het heden, hoe interessanter je collage wordt.

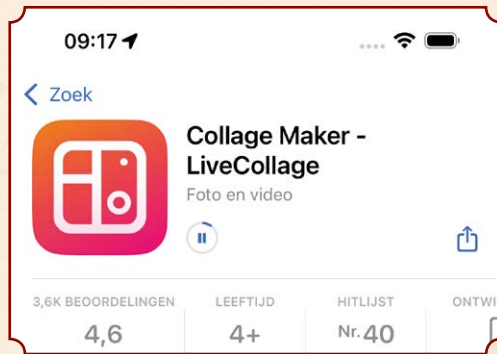
Download de foto

Geschikte foto gevonden? Klik op het download-icoontje en sla het bestand op in JPG-origineel-formaat.

Eigen fotocollectie

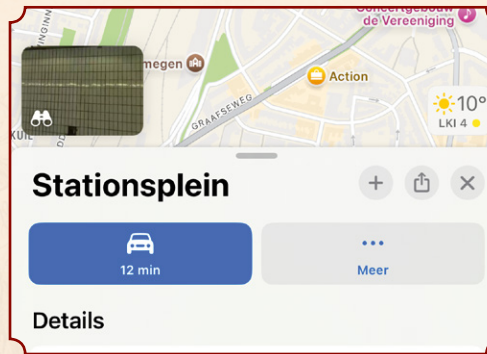
Je kunt natuurlijk ook een oude foto uit je eigen collectie gebruiken. Scan hem in om er een digitale versie van te maken en plaats deze op je iPhone. Klaar? Dan gaan we aan de slag!

1 Download LiveCollage

Open de App Store en download de app LiveCollage. Hierin gaan we de foto's samenvoegen. De nieuwe foto gaan we maken in de volgende stappen.

2 Ga naar de fotolocatie

Ga naar de locatie van de plek waarvan je een toen-en-nu-foto wilt maken. Kies bij voorkeur een heldere dag, zodat je genoeg licht hebt voor een scherpe foto. Zorg ook dat je iPhone goed is opgeladen.

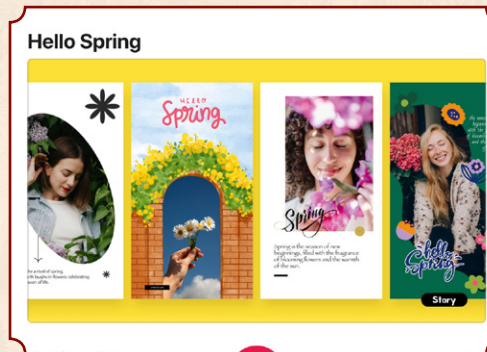
3 Bestudeer de foto goed

Jouw nieuwe foto moet zo precies mogelijk lijken op de oude foto. Let goed op de compositie: vanuit welke hoek is de foto genomen, en op welke hoogte? Bestudeer elk detail, zoek de juiste positie en probeer het beeld na te maken.

4 Richt je camera erop

Maak een foto en vergelijk deze met de oude foto. Ziet het er nog niet helemaal hetzelfde uit? Probeer het gewoon opnieuw. Het is sowieso handig om meerdere foto's te maken, zodat je kunt kiezen welke het beste aansluit bij het oude beeld.

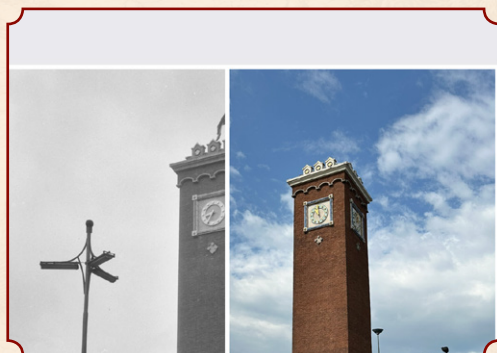
5 Open LiveCollage

Open de app en kies een 'Grid'. Je kunt het best kiezen voor het gesplitste beeld met een verticale lijn zodat je een goede vergelijking tussen oud en nieuw kan maken, maar horizontaal kan ook.

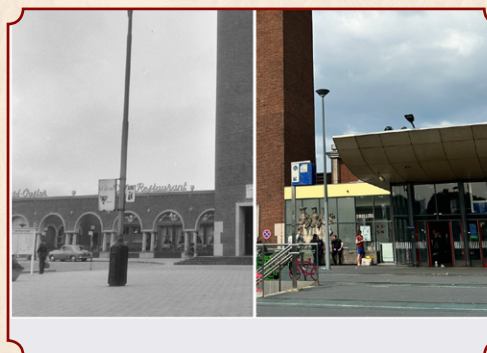
6 Plaats de foto's

Tik op het plusje links, selecteer hier de oude foto en tik op 'Done'. Doe hetzelfde met het rechterplusje maar dan met je zojuist gemaakte foto. Tik ook hier op 'Done'.

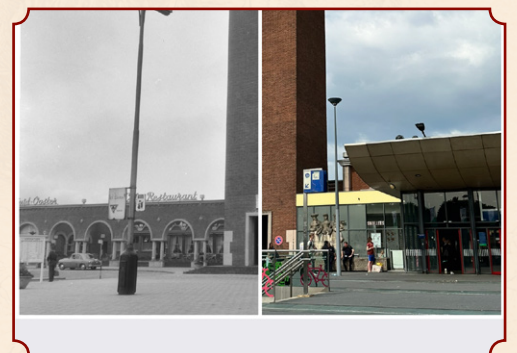
7 Positioneer

Met je vingers kun je in- en uitzoomen en de foto's op de juiste plek plaatsen. Zorg dat de foto's nagenoeg synchroon staan voor het beste effect: laat de objecten naadloos in elkaar overlopen.

8 Wijzig

Wil je smallere lijnen in de foto? Tik op 'Edit' en pas de dikte van de middelste rand aan bij 'Space' of van de omlijning bij 'Margin'. Tik op kruisje om terug te gaan naar het overzicht.

9 Sla de foto op

Tevreden met het resultaat? Tik op de download-knop rechtsboven en kies 'Save as Photo'. De collage staat nu in je Foto's-app! Deel hem vooral met mensen die deze omgeving ook kennen.

Breng het verleden in kaart

Maak je eigen historische wandelroute voor een reis terug in de tijd.

Sommige plekken blijven je altijd bij: dat ene pleintje uit je jeugd, een indrukwekkend monument, of een plek die deel uitmaakt van de Nederlandse geschiedenis. Vaak liggen deze plekken dicht bij elkaar, bijvoorbeeld omdat je er ooit gewoond hebt. Hoe mooi is het om die herinneringen vast te leggen in je eigen wandelroute? Niet alleen voor jezelf, maar ook voor je kinderen, familie of anderen die jouw verhalen willen ontdekken.

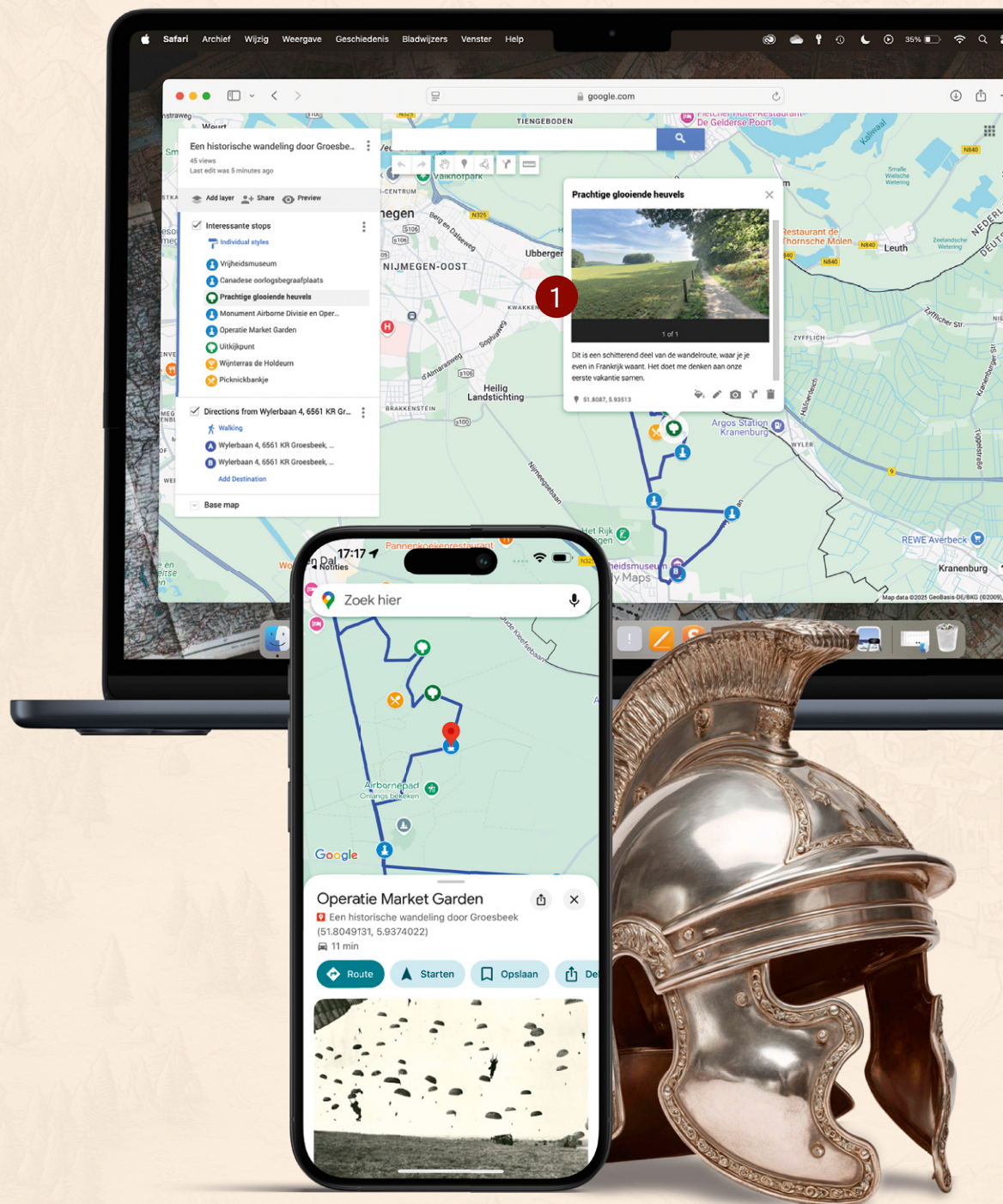
Misschien ken je het verleden van een bepaalde omgeving als geen ander, of heb je persoonlijke anekdotes die het verhaal extra lading geven. Of misschien wil je juist een bepaalde wandelroute nog gaan ontdekken. Met Google My Maps stel je eenvoudig je eigen route samen: voeg locaties toe, schrijf herinneringen of beschrijvingen, en maak de beleving zichtbaar. Of je nu het Pieterpad volgt, de Liberation Route verkent, of je vaste rondje door de buurt uitstippelt – een wandeling krijgt zo meer betekenis.

1 Foto's van interessante stops

Een wandelroute is nóg leuker met beeldmateriaal. Loop of fiets de route en fotografeer plekken die uitnodigen tot een pauze: uitzichtpunten, monumenten of musea. Foto's die je al eerder hebt gemaakt kun je natuurlijk ook gebruiken, of beelden die je online hebt gevonden. Noteer de locaties en zorg dat de foto's op je Mac staan.

2 Google My Maps

Voor het maken van de kaart gebruiken we Google My Maps op je Mac. Het grote voordeel van Google My Maps is dat het gratis is en je niet een aparte app hoeft te installeren – je maakt hem gewoon in je browser.

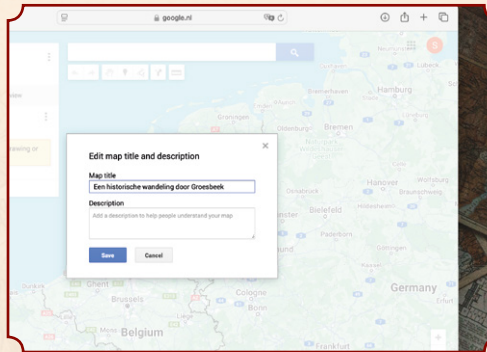
Route klaar? Tijd om op pad te gaan!

Is je route gemaakt? Mooi! Je vindt de kaart in de Google Maps-app op je iPhone. Zorg dat je bent ingelogd met hetzelfde Google-account als waarmee je de route hebt gemaakt. Tik onderin op 'Opgeslagen', daarna op 'Kaarten'. Hier vind je je wandelroute, onder de naam die je hem hebt gegeven. Ga naar het fysieke startpunt en volg de blauwe lijn. Het bewegende bolletje laat zien waar je bent op de kaart.

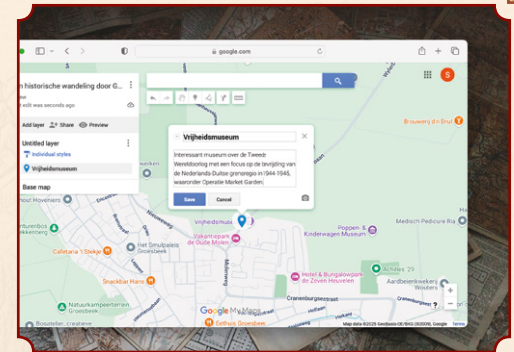
1 Log in op Google My Maps

Ga op je Mac naar www.google.nl/mymaps en log in met je Google-account. Heb je er nog geen? Maak er dan een aan. Klik daarna op 'Create a new map' en bevestig met 'Create'.

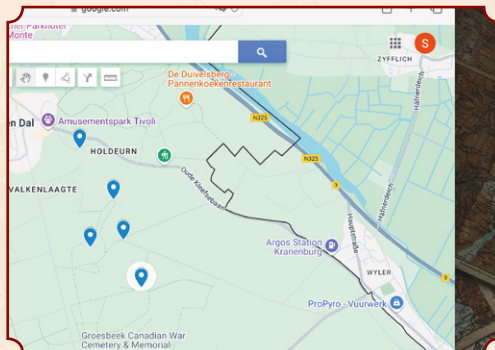
2 Geef de kaart een naam

Klik linksboven op 'Untitled map' en geef de kaart een passende naam. Klik op 'Save'. Klik daarna op 'Untitled layer' en wijzig deze naar 'Interessante stops'. Klik weer op 'Save'.

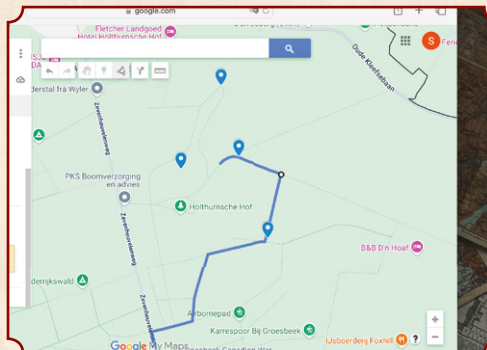
3 Zoek het wandelgebied

Zoom in op het gebied waar je wandelroute loopt. Klik onder de zoekbalk op 'Add marker' en plaats een markering op het startpunt van de route. Geef deze een naam en omschrijving. Voeg je foto toe via het camera-icoontje.

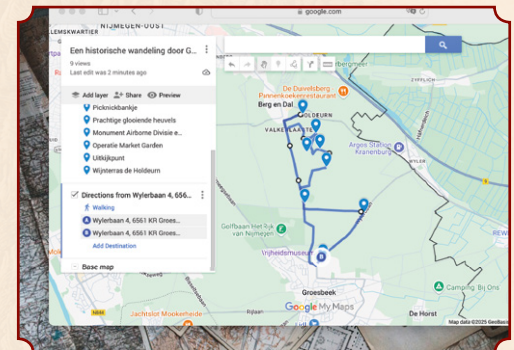
4 Voeg interessante punten toe

Plaats markers op andere bijzondere plekken langs de route, zoals uitzichtpunten of bezienswaardigheden. Voeg ook hier beschrijvingen en foto's aan toe om de kaart persoonlijker te maken.

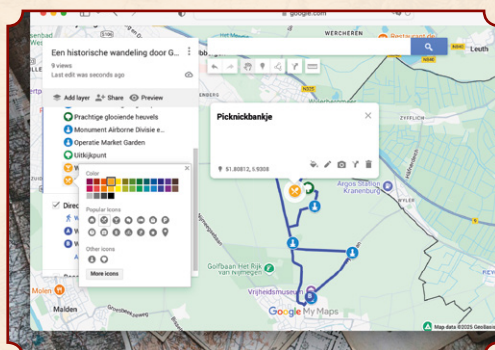
5 Teken de route

Klik bovenin op 'Draw a line' en vervolgens op 'Add walking route'. Klik op het startpunt van de route (aangeduid als 'A') en teken de wandelroute door te klikken op het pad langs de interessante stops.

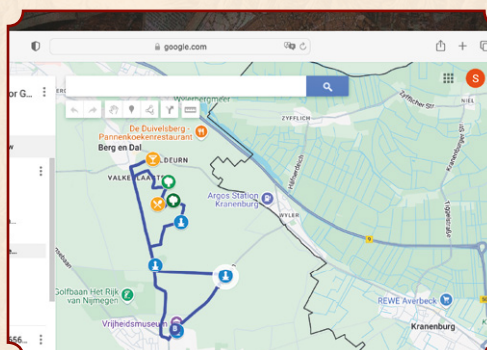
6 Maak de volledige route

Wil je een afslag toevoegen? Klik dan op de kaart om punten toe te voegen. Dubbelklik op het eindpunt om de route af te sluiten. Dit wordt weergegeven als 'B'.

7 Pas de weergave aan

Wil je de kleur of het pictogram van een marker wijzigen? Beweeg je cursor over de betreffende marker en klik op het verpotje. Kies de stijl die er het best bij past.

8 Deel je kaart

Je kaart wordt automatisch opgeslagen. Tevreden? Klik op 'Share', activeer 'Anyone can view this link' en kopieer de link. Deel hem met je mede-wandelaars via mail of een berichtenapp.

Zo stippel je je eigen wandelroute door het verleden uit – stap voor stap.

Stap in het verleden met geschiedenis-podcasts

Deze keer niet de eerder genoemde podwaks die je langs vaste punten leiden – nee, deze geschiedenis-podcasts nemen je mee op reis zonder dat je je route hoeft aan te passen. Podcasts zijn fantastisch als je aan de wandel bent. Hoe kort of lang je tocht ook is: je wandelt zó het verleden in. Of je nu door de duinen trekt of door de stad slentert: in je oren hoor je over veldslagen, verloren beschavingen en vergeten helden. Zet je koptelefoon op of doe je AirPods in en verdwaal in het verleden.

Tante Jos

Journaliste Mijke van Wijk ontrafelt het fascinerende levensverhaal van haar oudtante én oorlogsheldin Jos

Gemmeke (en ook van haar oudoom Matje die juist heulde met de Duitsers). Jos was actief in de illegale pers, werkte als koerierster en werd in Engeland opgeleid tot geheim agent. Zij was de enige Nederlandse burgervrouw die de Militaire Willems-Orde ontving. In de podcast wordt haar levensgevaarlijke fietstocht naar Brussel gereconstrueerd. Er zijn zelfs geluidsopnames van Jos waarin ze een en ander zelf uit de doeken doet – maar heeft ze niet een béétje overdreven?

Toen was ik 12

Toen was ik 12 vertelt historische gebeurtenissen vanuit het perspectief van kinderen die, soms zonder het te

weten, ooggetuige waren van grote gebeurtenissen uit de geschiedenis. Als volwassene vertellen ze hoe ze die gebeurtenissen ervaren hebben. Van opgesloten in een jappenkamp, tot de gijzeling in Bovensmilde en de aanslag op Koninginnedag. Maar ook de maanlanding, het laatste concert van Doe maar en de val van de muur. Eigenlijk bedoeld voor kinderen, maar ook als volwassene zit je er ademloos naar te luisteren.

De plantage van onze voorouders

In deze podcast onderzoekt journaliste Maartje Duin samen met Peggy Bouva het

slavernijverleden van hun families. Hun geschiedenissen raken elkaar op een pijnlijke manier. Maartjes voorouders waren in de 19e eeuw mede-eigenaar van een suikerplantage in Suriname. Peggy's voorouders waren daar tot slaaf gemaakt. Samen onderzoeken ze hun gedeelde geschiedenis. Ze reconstrueren wat er destijds gebeurd is, maar komen vooral ook tot de ontdekking dat hun verleden nog altijd een grote impact heeft op het heden.

De vermisten van '53

Een zware storm in combinatie met springtij vormde het recept voor misschien wel de grootste natuurramp

in de Nederlandse geschiedenis: de Watersnoodramp. Op 150 plaatsen braken de dijken: er vielen 1863 dodelijke slachtoffers, bijna 200 duizend dieren overleefden het niet en hele dorpen werden met de grond gelijk gemaakt. En dan waren er ook nog meer dan honderd vermisten. De zoektocht is eigenlijk nooit afgerond, en anno nu wordt er gebruikgemaakt van DNA-onderzoek voor de identificatie. Maar het onderzoek is complex en roept diverse emoties op.

Staakt! Staakt! Staakt!

Op 25 februari 1941 brak er in Amsterdam en ver daarbuiten een staking

uit: tienduizenden mensen legden hun werk neer, uit protest tegen de Duitse bezetter. Het dagelijks leven raakte hierdoor totaal ontwricht. Nog maar enkele dagen eerder waren er in Amsterdam twee razzia's geweest waarbij honderden joodse mannen verre van zachtzinnig bijeen werden gedreven en af werden gevoerd. Rob Trip duikt in deze serie in de geschiedenis van de Februaristaking: het was het enige massale, openlijke protest tegen de Jodenvervolging in bezet Europa.

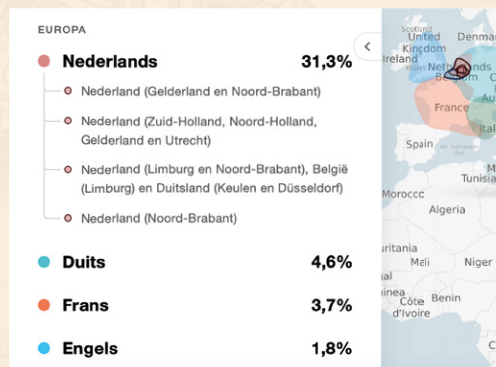

Duik dieper in het verleden

Met deze tools verrijk je het heden nog meer met rijkdom van vroegere tijden.

Ontdek je roots met MyHeritage

MyHeritage is als een ontdekkingsreis naar je familiegeschiedenis. Bestel via de website een DNA-kit, stuur die in en ontdek waar je voorouders vandaan komen op basis van data van miljoenen mensen wereldwijd. Je kunt ook een stamboom maken, historische documenten doorzoeken en contact leggen met verre verwanten. Vaak kom je erachter dat je familie veel groter is dan je ooit had gedacht.

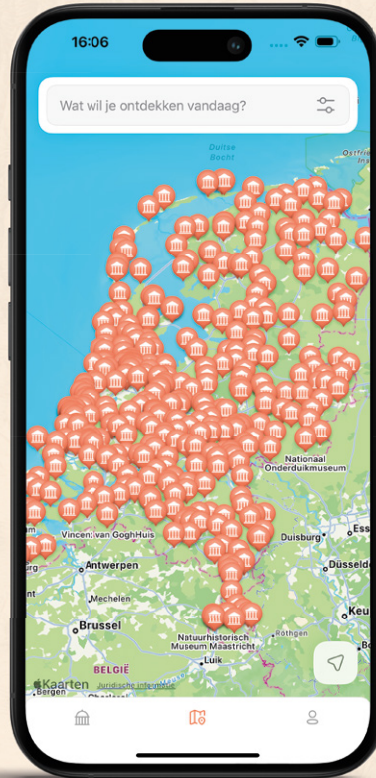

Word een kunstkenner met Google Arts & Culture

Google Arts & Culture is een digitale schatkamer vol kunst, erfgoed en geschiedenis. In de app blader je door collecties van musea over de hele wereld, bekijk je meesterwerken tot in de kleinste details en ontdek je virtuele tentoonstellingen. Via interactieve functies en creatieve tools leer je spelenderwijs meer over het verleden. Want over de geschiedenis valt altijd iets nieuws te ontdekken!

Vind musea met MuseoTrack

Met de MuseoTrack-app vind je snel musea in de buurt, waar je ook bent. De app geeft een overzicht van zowel grote als kleine musea, inclusief openingstijden en informatie over toegang met een Museumkaart. Je kunt ook filteren op specifieke categorieën, zoals volkenkunde of tech en innovatie. Ideaal voor een spontane culturele stop tijdens je wandeling of fietstocht.

Van je roots tot Rembrandt – je ontdekt het allemaal digitaal.

AI jezelf in een historisch schilderij

Altijd al benieuwd hoe jij eruit zou zien in de 17e eeuw? Met ChatGPT is dat nu mogelijk. Upload simpelweg een selfie met de prompt 'Maak hier van een historisch schilderij', en binnen enkele seconden zie je jezelf als een adellijke figuur, geportretteerd in de stijl van grootmeesters als Rembrandt. Klopt de kledingstijl niet helemaal? Voeg dan de extra prompt 'Pas de kleding aan naar de historische context' toe. Cogito, ergo sum!

iCreate
Hotstuff

Voel je portemonnee branden bij het zien van deze gadgets en stoere hebbedingetjes. iCreate selecteert iedere maand nieuwe producten voor je (digitale) leven.

Tas Advance

www.kickstarter.com | £ 75 (± € 88)

Wat in de jaren 2000 hip was, komt weer helemaal terug. Tamagotchis, transparant plastic, wijde broekspijpen, Acda en de Munnik ... en nu ook de Game Boy! Leuk hoor, zo'n retroconsole, maar niet iedereen verlangt terug naar de dagen van piepkleine schermpjes en pixelachtige games. Toch kun je ook meesurfen op de nostalgiegolf zonder je ogen te straffen, en wel met de GameBag. Deze tas, die eruitziet als de iconische Game Boy Advance SP, is groot genoeg voor al je accessoires en heeft zelfs een uitneembaar handtasje in de vorm van een gamecartridge voor als je wat lichter bekapt op stap wilt. Hij komt eind 2025 uit, en je krijgt de keuze uit zes smaakjes: paars, roze, blauw, groen, grijs en zwart. En die keuze is net zo lastig als toen de handheld zelf nog in de winkels lag.

Print een Van Gogh

www.eufymake.com | Vanaf \$ 1699 (± € 1493)

3D-printers zijn cool, maar 3D UV-printers zijn misschien wel nóg cooler. Met de eufyMake E1 print je op zowat alle oppervlakken, van canvas tot hout, en van metaal tot glas. Hierbij print je met een dikte tot 5 millimeter, waardoor je texturen nauwkeurig na kunt bootsen. Een Van Gogh printen inclusief de penseelstreken is dus geen probleem – al helemaal niet door bijgeleverde AI-software die aan elk plaatje printdiepte toe kan voegen. Je kunt zelfs een luxere variant in huis halen die ook nog eens kan printen op ronde objecten zoals bekers en flessen, en zelfs volwaardige stickervellen kan produceren. Daarvoor moet je echter wel flink in de buidel tasten: die versie kost je omgerekend 2241 euro.

Alien op je bureau

www.kickstarter.com | € 29

Wie ooit de film *Arrival* heeft gezien, kan zich vast nog zo de tekens voor de geest halen waarmee het buitenaardse leven in die film probeert te communiceren met de mensheid. En als je even je geheugen moet opfrissen, hoef je alleen een blik te werpen op dit maffe object: de Spirok Robo. Dit kastje heeft een reservoir met daarin een klein beetje ferrofluïde: een vloeistof met magnetische nanodeeltjes. Een microfoon-tje in de Robo zet geluid om in electromagnetische signalen waar de Ferrofluïde op reageert. In simpele woorden: de vloeistof gaat loco als je muziek afspeelt, en dat is net zo hypnotisch als de visuele effecten in het oude iTunes.

ePhone

www.boox.com | € 299,99

Vaak realiseren we ons wel hoe slecht al dat gescrol op onze telefoons voor ons is, maar toch laten we het maar moeilijk los. De Boox Palma 2 helpt je deze slechte gewoonte af te leren. Hij leeft een beetje tussen een e-reader en een smartphone in: hij heeft e-ink schermtechniek die het scherm perfect maakt voor lange leessessies, maar tegelijkertijd kun je er ook gewoon apps op installeren en via wifi internetten, bellen, muziek luisteren en meer. Alles gebeurt echter op een wat rustiger tempo door het tragere scherm, en een gebrek aan enige kleur maakt het een stuk minder aantrekkelijk om in een scrollsituatie te belanden. Het enige nadeel: hij heeft geen simkaartje, dus voor je WhatsAppjes moet je tóch weer je iPhone meenemen. So close, and yet so far.

Goedkoper gamen

www.gamesir.com | € 44,99

We zijn op de redactie fan van de Backbone One, een controller waar je je iPhone tussen wurmt zodat je volwaardige controls krijgt voor al je iPhone-games en emulator-apps. Toch kan één ding beter: de prijs. De Backbone kost namelijk maar liefst 119 euro, en daar koop je toch al snel twee normale controllers voor. Nu is er echter een véél goedkoper alternatief: de GameSir X5 Lite. Deze iPhone-controller kost maar een fractie van de Backbone, maar doet qua functionaliteit bijna niet onder voor zijn luxere broer. Sterker nog, naast de ontbrekende trilfunctie en iets minder stijlvolle afwerking zijn er eigenlijk geen merkbare verschillen. En hij is er ook nog eens in een hip mintkleurtje!

Meetblokje

www.kickstarter.com | \$ 89 (± € 79)

Zoek je een gadget die net zo slim is als je klusplannen ambitieus zijn? Maak kennis met de QUBE: een mini-meetwonder ter grootte van een pakje kauwgom, maar dan met groene laserogen. Hij meet afstanden tot 50 meter, bepaalt hoeken tot op 0,2 graden nauwkeurig en vertelt je of dat schilderijtje écht recht hangt. Dankzij z'n magnetische achterkant plak je 'm zo op je zaagblad, boormachine of koelkast. Zelfs voor afgeronde meubels kent-ie geen genade: langsstrijken is meten. Hij onthoudt tot 99 metingen, is bestand tegen stof en spatten (IP54), en laadt lekker modern op via USB-C.

Klussen? Da's kinderspel geworden.

Dun, dunner, dunst

www.gustaav.com | € 45

We kennen Gustaav natuurlijk vooral van hun stijlvolle iPhone-hoesjes, maar nu doen ze ook je broekzak een plezier. De Minimal Black is zó compact dat je haast vergeet dat je 'm bij je hebt. Toch passen er tot 20 kaarten in, én wat biljetten – en met één klik floepen je belangrijkste pasjes omhoog. Geen gepruts meer bij de kassa dus. Gemaakt van stevig aluminium en voorzien van RFID-blokkering tegen datadiieven. Denk: James Bond meets minimalistisch design. Weg met die lompe portemonnee, hallo toekomst van compact betalen.

Je eigen data-center

www.zettlab.com | \$ 999 (± € 891)

De cloud is passé – slimme data-analyse doe je gewoon lokaal. De Zettlab AI NAS geeft je thuis of op kantoor een krachtig brein met opslag erbij. Of je nu kiest voor de compacte D4 of de bruto krachtige D8 Ultra (tot 200 TB!), ze draaien allemaal op ZettOS, hebben een helder 3,5-inch statusdisplay en kunnen AI-taken aan zoals categoriseren, transcriberen en zoeken – zonder privacyverlies. Deze NAS is niet zomaar een schijf – het is een slimme sidekick.

Koffie met pixelsmaak

www.pixelmug.com | \$ 89 (± € 79)

Altijd al gedacht: 'Mijn mok mist een scherm'? Dan hoort de PixelMug P1 op jouw bureau. Deze koffiebeker toont vrolijke pixelanimaties via een ingebouwd display, werkt met touch, en laat zelfs zien hoe heet je bakkie nog is. Je maakt je eigen pixelkunst of zet een timer tot je volgende meeting. En ja: er zit zelfs een multiplayergame op voor bij de koffiemachine. De mok is gemaakt van dubbellaags porselein, weegt 350 gram en houdt 175 ml vloeibare inspiratie vast. Opladen gaat via een dock en levert twee uur schermpret. Handafwas verplicht, pixelkunst optioneel.

Slimme notulist

p1.hidock.com | \$ 169 (€ 151)

Alsof je een mini-notulist in je usb-poort steekt: de HiDock P1 en P1 mini vangen alles op wat jij via je bluetooth-oortjes hoort tijdens een vergadering. De ingebouwde AI zet het om naar tekst en – met een Pro-lidmaatschap – zelfs naar handige samenvattingen. De gewone P1 is ideaal voor je laptop en klik je met een magneetje achter het scherm, de P1 mini plug je rechtstreeks in je smartphone. Dankzij noise-cancelling filter je zelfs op een rumoerig terras nog loepzuiver je call eruit.

Tamagotchi x Snoopy

www.tamagotchi-official.com | N.n.b.

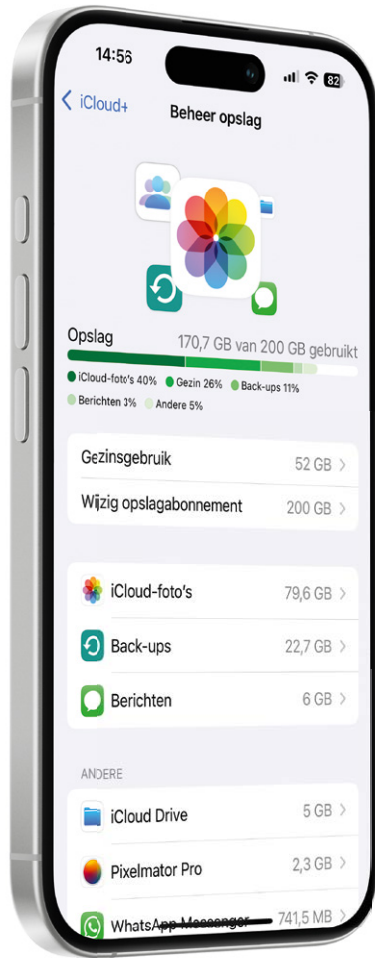
In de iRead op pagina 80 duiken we in de wereld van Tamagotchi's, maar nu is er nóg een reden om nostalgisch te worden: de Peanuts-editie van de Tamagotchi nano is er, speciaal voor het 75-jarig jubileum van de strip. Dit schattige digitale ei laat je zorgen voor Snoopy, Woodstock en Harriet – en hoe beter je dat doet, hoe meer personages je vrijspeelt. Er zijn mini-games, verrassingsbezoekjes van Charlie Brown en zelfs een siliconen hondenhokje om je Tamagotchi in op te bergen. Voor fans van de Peanuts én Tamagotchi is dit de pixelperfecte match.

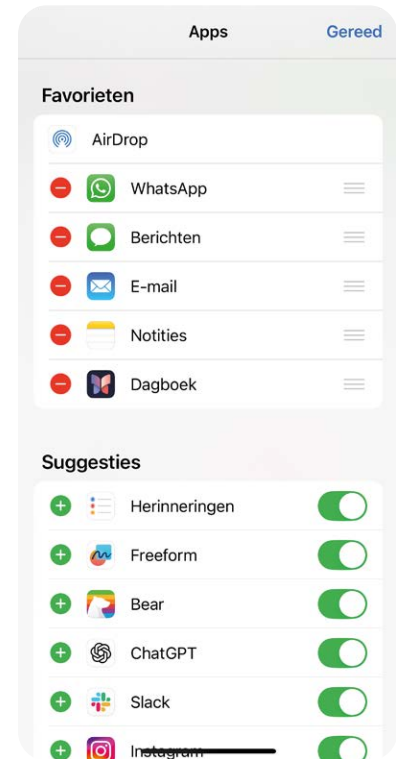
iCreate Tips & trucs

Op de redactie van iCreate werken we elke dag met Apple-apparaten. Zo kennen we vele foefjes en handigheidjes. Die willen we graag delen.

Pas het Deel-menu aan

Laura: Wist je dat je het Deel-menu in bijvoorbeeld Safari zelf kunt inrichten? Er staan meestal wat vaste opties zoals AirDrop, Berichten en E-mail. Als je dan iets exotischers zoekt, dan moet je helemaal naar rechts vegen en op 'Meer' tikken. Als dat vaak gebeurt, is het goed om te weten dat je op die plek ook de boel anders kunt inrichten. Tik daarvoor rechtsboven op 'Wijzig'. Met de plusjes voeg je apps toe aan je Favorieten, met de min verwijder je ze. Met de drie streepjes versleep je de volgorde. Behalve AirDrop, daar kom je niet vanaf (maar dat willen we ook niet).

Verplaats bestanden zonder ze te dupliceren

Terry: Vind je het verslepen van bestanden en documenten om ze te verplaatsen soms ook zo onhandig? Je kunt Cmd+C gebruiken om ze vervolgens met Cmd+V op de plek van bestemming neer te zetten. Of te kopiëren eigenlijk, want het bestand blijft ook nog op zijn origi-

nele plek staan. Cmd+X is er meestal om te 'knippen', maar werkt in dit geval niet zo. Toch is het mogelijk om met sneltoetsen dingen te verplaatsen zonder ze te dupliceren. Je begint met Cmd+C (of Cmd+X), maar toetst vervolgens Cmd+Option+V. Het bestand verschijnt op de nieuwe locatie, en verdwijnt op de oude!

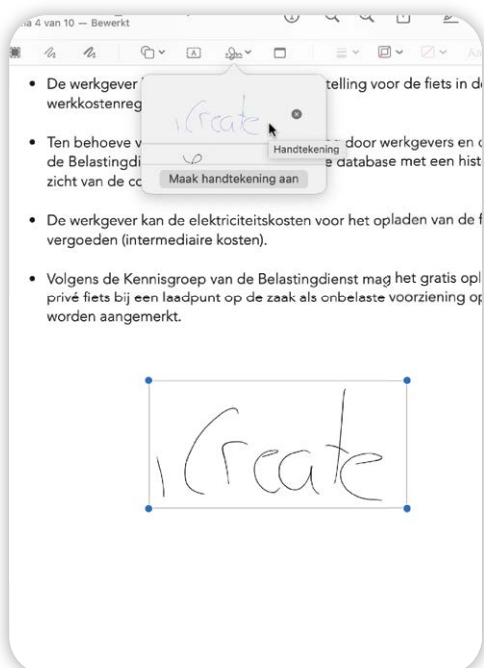
Check megasnel je ruimtevreter in iCloud

Laura: Weer zo'n fijn detail van Apple – en het was me eerder niet opgevallen. Ga naar Instellingen en tik op je naam. En daarna op 'iCloud>Opslag'. Bovenin verschijnt een wolk, en daaruit komen diverse iconen tevoorschijn. Die hebben je iets te vertellen! Namelijk: hoe groter het icoon, hoe meer opslag dat onderdeel vreet. Bij veel mensen zal dat Foto's zijn, maar wellicht komt er iets verrassenders uit. Nog mooier: je kunt op de iconen klikken voor meer details over de opslag.

Onderteken gemakkelijk documenten zonder printen

Piet-Jan: Moet je regelmatig documenten ondertekenen? Volgens mijn collega's was ik best laat met deze ontdekking, maar dit doe je razendsnel met Voorvertoning. Open het bestand, klik bovenin op het pen-icoon en selecteer 'Handtekening'. Voeg vervolgens snel je handtekening toe via trackpad, camera of zelfs je iPhone. Misschien wist je het ook nog niet, net als ik, en onderteken je voortaan zonder gedoe!

Eén venster verdelen over twee schermen

Sven: Gebruik je twee schermen met je Mac, maar lukt het niet om één venster over beide schermen tegelijk te verdelen? Dat ligt waarschijnlijk aan een specifieke instelling. Ga naar 'Systeeminstellingen>Bureaublad en Dock'. Controleer onder 'Mission Control' of de optie 'Beeldschermen hebben afzonderlijke Spaces' uit staat. Staat deze optie nog aan? Zet hem dan uit. Meld jezelf daarna even af en weer aan, zodat de wijziging wordt doorgevoerd. Nu kun je eenvoudig één venster uitrekken over beide schermen voor een optimale werkervaring!

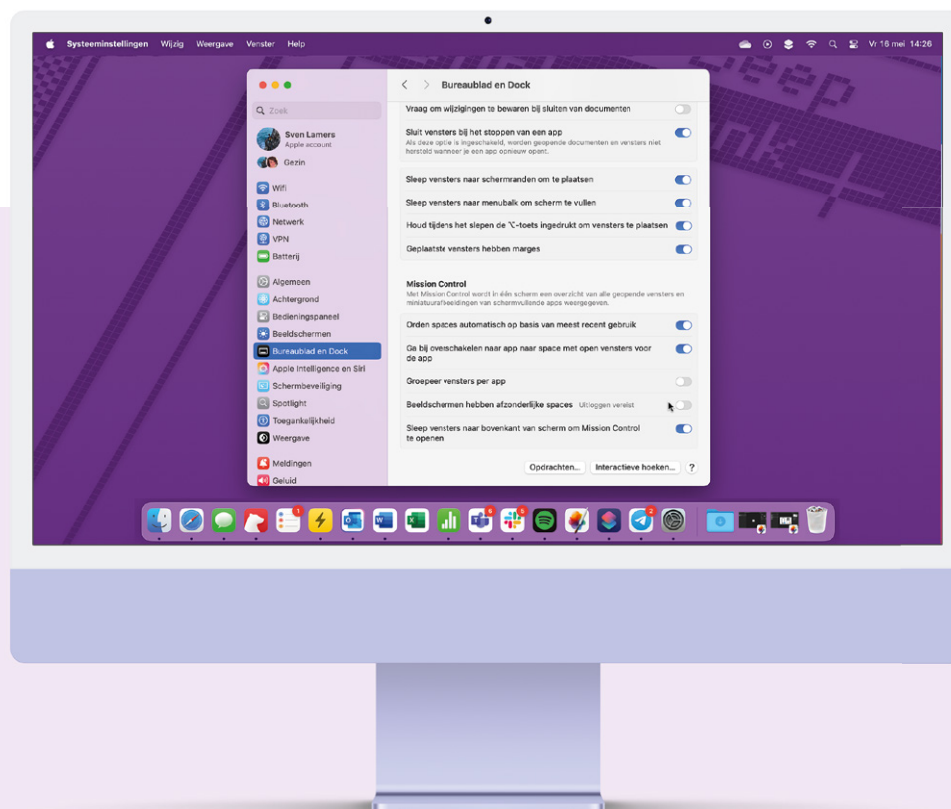
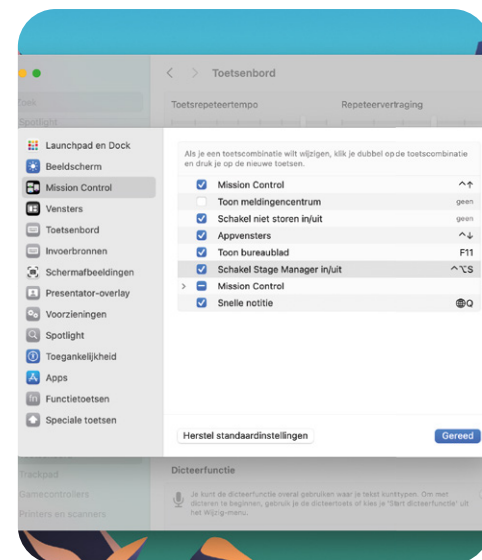

Laat nachtelijke zuurstofmetingen toe

Sven: Mis je soms nachtelijke metingen van je bloedzuurstof op je Apple Watch? Check even 'Instellingen>Bloedzuurstof'. Zorg dat 'Metingen op de achtergrond' aanstaat en activeer ook 'Tijdens Slaap-focus' en 'In Theatermodus'. Zo mis je nooit meer belangrijke gezondheidsgegevens!

Stage Manager snel in- en uitschakelen

Sven: Werk je graag met Stage Manager, maar wil je het snel uitzetten wanneer je het niet nodig hebt? Dat kan ook via een eigen toetscombinatie. Ga naar 'Systeeminstellingen>Toetsenbord>Toetscombinaties>Mission Control'. Dubbelklik op 'Stage Manager' en voer een handige sneltoets in, bijvoorbeeld Ctrl+Option+S. Meer handige weetjes over sneltoetsen? Blader snel terug naar pagina 20.

iCreate Supertip!

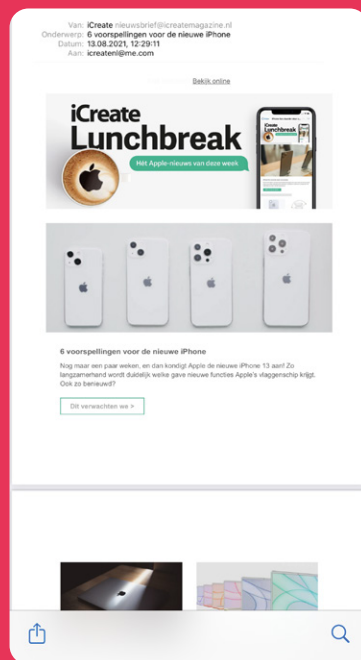
Sla een mail op als pdf

Vanuit Mail is het een fluitje van een cent om een bericht om te zetten naar een pdf.

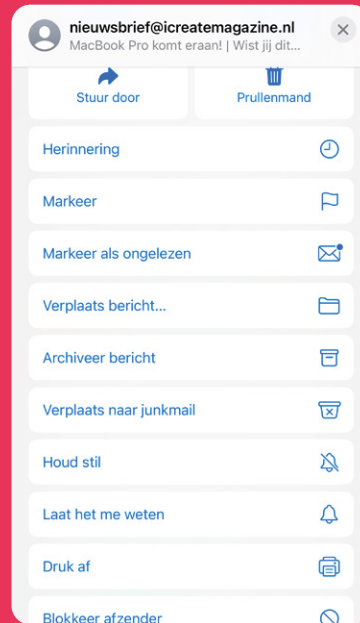
Sven: Heb je een belangrijke mail ontvangen? Dan wil je die misschien niet alleen laten rondslingeren in je mailbox, want uiteindelijk is het toch lastig om hem daar terug te vinden. Voor je eigen administratie is het handig om mails op te slaan als pdf. Wij laten je zien hoe het werkt op zowel de iPhone als iPad. Als bonustip leggen we je ook uit hoe je dat doet vanuit Outlook of Gmail.

Outlook en Gmail

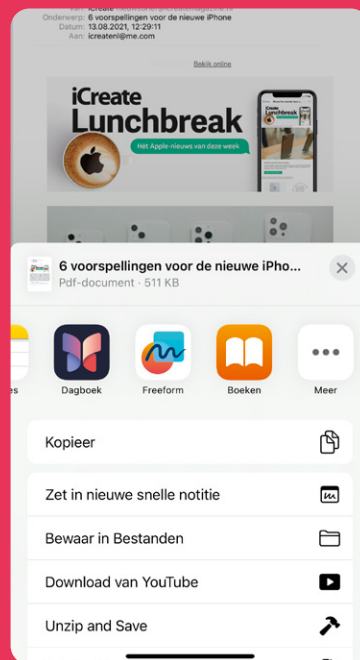
De Outlook- en Gmail app op de iPhone en iPad hebben gek genoeg geen Deel-knop. Is het daar dan niet mogelijk om hier een pdf te maken van een mail? Zeker wel, maar dat werkt net even anders. Open hier de mail waarvan je een pdf wilt maken en tik op de drie puntjes rechtsboven. Kies hier voor 'Gesprek afdrukken' (Outlook) of 'Alles afdrukken' (Gmail). Je komt in hetzelfde menu terecht als in stap 2 hierboven. De overige stappen werken hetzelfde.

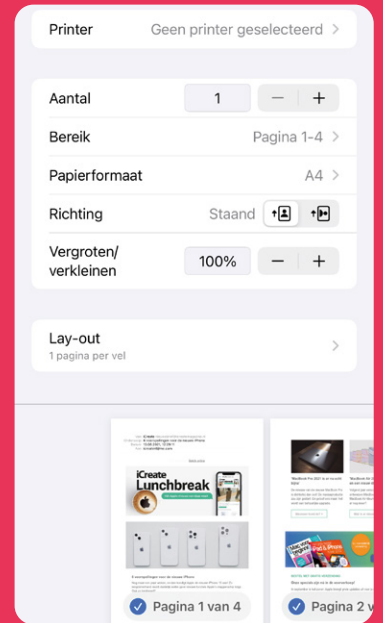
3 Zoom in
Maak nu met je duim en wijsvinger een spreidbeweging over een van de kleine voorvertoningen in de balk onderin (of in de zijbalk). Er verschijnt dan een grotere versie van de voorvertoning in beeld.

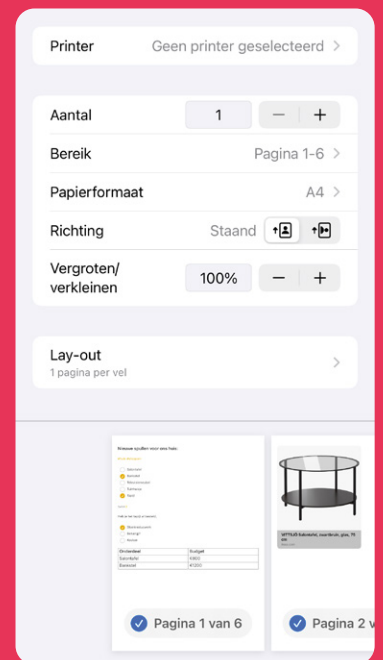
1 Druk af
Open een e-mail in de app Mail. Doe alsof je de mail gaat beantwoorden: hiervoor tik je op het pijltje onder je mail. Scrol helemaal naar beneden, daar vind je de optie 'Druk af': tik hierop.

4 Aanpassen
Als je nu op de Deel-knop klikt, zie je bovenaan in het menu 'pdf-document' staan. Je hebt dus een pdf gemaakt van je mail. Via dit menu bepaal je waar je het opslaat. Je kunt het bijvoorbeeld opslaan in de apps Bestanden of Boeken. Of je verstuurt het naar jezelf of iemand anders.

2 Afdrukopties
Er verschijnen nu diverse Afdrukopties, maar geloof ons: hier komt geen printer aan te pas. Je mag dit dus allemaal negeren. Onderin op de iPhone (of in een zijbalk op de iPad) staat een voorvertoning van je mail. Zorg ervoor dat alle pagina's zijn aangevinkt.

5 Overall
Overigens: in alle apps waar je via de Deel-knop de optie 'Druk af' vindt, kun je het bovenstaande trucje met de spreidbeweging gebruiken om een pdf te maken. Bijvoorbeeld in Notities, Foto's, Bestanden ... Maar wat doe je met bekende apps zonder Deel-knop? Zie het kader hiernaast.

Speciale uitgave iPhone tips & trucs 2025

- ✓ Ontdek de vernieuwingen van iOS 18
- ✓ Creatieve én praktische tips voor elk niveau
- ✓ Stap voor stap uitleg met duidelijke plaatjes

Nu voor
maar
13,99

Bestel tijdelijk met
gratis verzending via
www.icreatemagazine.nl/tipsentrucsiPhone

 iPhoned
Alleen het beste van Apple

iCreate

In iCreate Genius duiken we wat dieper in de Apple-materie. Met deze workshops leer je op een slimme manier nóg meer uit je Mac, iPhone en andere Apple-producten te halen.

Doe alsof je thuis bent

Met een VPN kun je ook op vakantie internetten alsof je in de Lage Landen bent.

Tekst: Ward Edema

Ieder jaar zoeken zo'n 17 miljoen Nederlanders en Belgen hun zomerrust in het buitenland.

Wandelen in de Alpen, aan het strand liggen aan de Côte d'Azur, cultuur snuiven in de Provence of misschien zelfs ver buiten de grenzen van Europa reizen: iedereen heeft zo z'n voorkeur. Wat al die bestemmingen met elkaar gemeen hebben, is dat je er nét niet zo lekker online bent als thuis. Goed, de gratis roaming in de EU maakt internetten in het buitenland tegenwoordig veel gemakkelijker, maar wát je doet op internet wordt nog steeds

beperkt door je locatie. Die serie op NPO Start? Die ene film die alleen op de Nederlandse Netflix staat? De app van je televisieprovider? Je kunt ze op veel vakantiebestemmingen niet bereiken, waardoor je toch weer ouderwets voor de lokale beeldbuis eindigt en een kansloze poging doet om een nagesynchroniseerde aflevering van *Law & Order* te begrijpen.

Met een VPN (Virtual Private Network) voorkom je die situatie. Hiermee leg je als het ware een virtuele tunnel tussen Nederland of

België en jouw vakantiebestemming, waar jouw internetverbinding dan doorheen loopt. Hierdoor denken websites, apps en diensten dat je je 'gewoon' thuis bevindt, terwijl je eigenlijk met een piña colada onder een palmboom zit. Hierdoor heb je gewoon toegang tot alle diensten die je van thuis gewend bent, waar je ook bent. In deze Genius ontdek je welke VPN-diensten je kunt gebruiken, hoe je aan de slag gaat met een VPN, en geven we je nog wat praktische tips. Zo ben je helemaal voorbereid op je volgende vakantie!

Reuze keuze

Er zijn tegenwoordig flink wat VPN-diensten om uit te kiezen, maar dat aanbod kan best verwarrend zijn als je voor het eerst een VPN wilt gebruiken. Toch kun je bijna niet verkeerd kiezen: wanneer je voor één van de grotere betaalde diensten gaat, dus NordVPN, Surfshark,

ExpressVPN of CyberGhost, dan zit je altijd wel goed. Wel zijn er wat verschillen tussen hoeveel apparaten je ermee kunt gebruiken, met hoeveel landen je verbinding kunt maken en welke functies je boven op de VPN zelf krijgt. Bovendien betaal je niet voor elke dienst hetzelfde. Daarom zie je hier de belangrijkste verschillen op een rij.

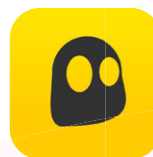
NordVPN Basic

Surfshark Starter

ExpressVPN

CyberGhost

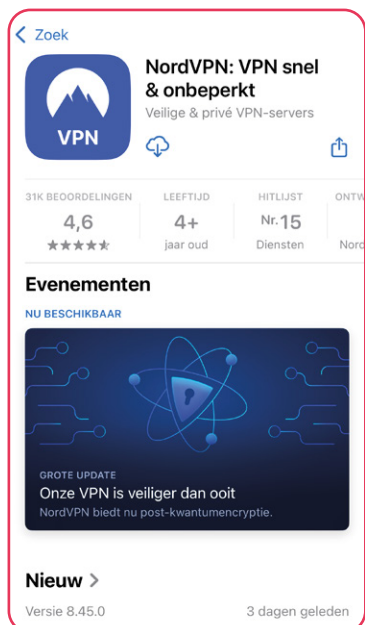
Aantal apparaten tegelijk te verbinden	10	Onbeperkt	8	7
Aantal landen om mee te verbinden	118	100	105	100
Ondersteunde platforms	iPhone, iPad, Mac en Apple TV + Windows, Chromebook, Linux, Android, Google TV en Android TV	iPhone, iPad, Mac en Apple TV + Windows, Chromebook, Linux, Android en Android TV	iPhone, iPad, Mac en Apple TV + Windows, Chromebook, Linux, Android, Google TV en Android TV	iPhone, iPad, Mac en Apple TV + Windows, Chromebook, Linux, Android, Google TV en Android TV
Inbegrepen extra's	Reis-eSIM met 1 GB data	Adblocker E-mailadres verbergen	Adblocker Wachtwoordmanager	Lekdetectie voor je e-mailadressen
Gevestigd in	Panama	Nederland	Britse Maagdeneilanden	Roemenië
Geld-terug-garantie	30 dagen	30 dagen	30 dagen	45 dagen
Vanafprijs per maand	€ 3,39	€ 2,19	\$ 4,99 (± € 4,40)	€ 2,19

En een gratis VPN dan?

Waarom zou je voor een VPN betalen als er ook gratis versies zijn? Die gedachte is begrijpelijk, maar gratis VPN's zijn vaak minder handig dan ze lijken. Veel van deze diensten hebben stevige beperkingen: je krijgt maar een paar honderd MB per maand, de snelheid is bedroevend laag of je mag maar één locatie kiezen. Maar belangrijker nog: bij gratis VPN's is het verdienmodel vaak jouw data. In plaats van je online gedrag te beschermen, houden sommige van deze apps juist bij waar je surft, om die info vervolgens door te verkopen aan adverteerders. Dat is natuurlijk precies het tegenovergestelde van wat een VPN hoort te doen. Oftewel: je kunt beter die paar euro per maand investeren.

Aan de slag met een VPN

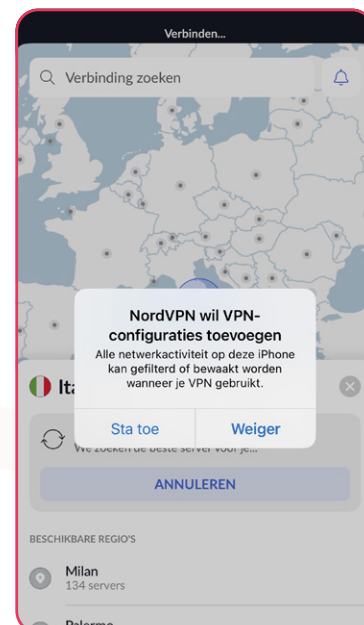
Je kunt ál je apparaten via een VPN verbinden met alle grote streaming-diensten, van je kleinste scherm tot je grootste. Voor elk apparaat heb je een app van je gekozen VPN-dienst nodig, zodat je de betreffende VPN kunt gebruiken. Je vindt deze app in de App Store (iPhone, iPad en Apple TV), Play Store (Android, Android TV en Google TV) of via de officiële website van de VPN-dienst (Mac, Windows, Chromebook en Linux). Wanneer je de app geïnstalleerd hebt, is het instellen van de VPN zo gepiept. Wij laten je zien hoe het werkt en gebruiken hierbij NordVPN als voorbeeld.

- 1 Installeren**
Zoek naar de officiële app van je gekozen VPN-dienst en installeer hem. Afhankelijk van je apparaat gaat dit via de App Store of via het web. Kom je er niet uit? Op de officiële website van je VPN-dienst vind je per apparaat instructies voor waar je de app kunt vinden.

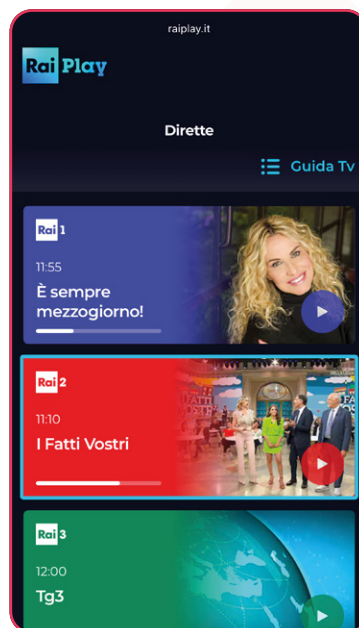
- 2 Aanmelden of inloggen**
Ons advies is om je gewoon via je browser aan te melden bij de VPN-dienst. Zo voorkom je extra kosten van de App Store. Daarna log je in met je accountgegevens in de zojuist gedownloade app.

- 3 Goedkeuren**
De eerste keer dat je een VPN gebruikt, moet je een zogenaamd VPN-profiel goedkeuren – in ieder geval op alle Apple-apparaten. Probeer met een land verbinding te maken, druk op 'Sta toe' en vul je toegangscode of wachtwoord in om de VPN goed te keuren.

- 4 Virtueel op reis**
Je VPN is nu geconfigureerd! Om vervolgens je virtuele tunnel aan te leggen, hoeft je in bijna elke VPN-app alleen maar op het land te tikken waarmee je wilt verbinden. In dit voorbeeld internetten we nu vanuit Italië: perfetto!

- 5 Test, test**
Je kunt direct uitproberen of de VPN goed z'n werk doet. In ons geval gaan we naar de website van de Italiaanse publieke omroep RAI en klikken we de livestream aan. In Nederland zou hij normaal weigeren, maar met de VPN níét.

Ben ik verbonden?

In de statusbalk op je iPhone of iPad zie je snel of je bent verbonden via een VPN – maar wel alleen als je ernaar zoekt. Je moet namelijk eerst het Bedieningspaneel openen (veeg van rechtsboven naar onderen) om het VPN-icoontje bovenin te vinden. Op de Mac vind je het icoontje van je VPN doorgaans rechts in de menubalk, waar hij wél altijd zichtbaar is. De verbinding stopzetten? Dat doe je door je VPN-app te openen en daar de verbinding te verbreken, of door de schakelaar via 'Systeeminstellingen>VPN' uit te zetten.

Ook thuis onmisbaar

Een VPN maakt het niet alleen op reis mogelijk om diensten van thuis te kunnen gebruiken, maar ook om vanuit Nederland of België diensten uit de rest van de wereld te benutten. Verbind bijvoorbeeld je VPN met de Verenigde Staten en open vervolgens de Netflix-app. Je krijgt dan het volledige Amerikaanse aanbod te zien, dat een stuk uitgebreider is dan het aanbod in eigen land. Gezien je je VPN ook kunt installeren op je Apple TV, Chromecast of smart-tv, kun je op deze manier ook op het grote scherm van het buitenlandse aanbod genieten!

Ook exclusieve diensten zijn via een VPN te benutten. Wat dacht je bijvoorbeeld van de

BBC iPlayer – de Britse versie van NPO Start – die alleen beschikbaar is in het Verenigd Koninkrijk? Verbind je VPN met het Verenigd Koninkrijk en je kunt gewoon kijken alsof je zelf een Brit bent. Handig als je een fan bent van een bepaalde Britse serie, of bijvoorbeeld sport wilt kijken met Brits commentaar. Ook voor F1-fans is een VPN een uitkomst. Zo wordt in Oostenrijk de Formule 1 gratis uitgezonden bij de dienst Servus TV. Je raadt het al: je kunt je VPN verbinden met Oostenrijk om hiernaar te kijken!

Veiliger internetten

Met een VPN ontgrendel je niet alleen diensten op het internet, je maakt je internetervaring er ook een stuk veiliger en prettiger mee. Doordat de VPN tussen jou en een website zit, is het een stuk lastiger voor websites om je surfgedrag te volgen. Zo voorkom je bijvoorbeeld dat een boekingswebsite dynamische prijzen hanteert:

zet voordat je gaat boeken je VPN aan en je krijgt gewoon de 'echte' prijs te zien. Bovendien ben je met een VPN beter beveiligd als je op een publiek netwerk zit, zoals in de trein of in een hotel, waarbij anders de mogelijkheid bestaat dat gevoelige gegevens worden onderschept. Het loont dus vaker om je VPN in te schakelen dan je op het eerste gezicht zou verwachten. Hierom bieden veel VPN's de mogelijkheid om zichzelf standaard in te schakelen als je niet op een vertrouwd netwerk zit – zodra je thuiskomt, gaat de VPN dan weer uit. 🍏

iCloud Private Relay is geen VPN

Apple biedt met iCloud Private Relay een eigen privacyfunctie die wel veel lijkt op een VPN, maar toch duidelijk anders werkt. Private Relay zorgt ervoor dat jouw IP-adres en je DNS-verkeer (dus de websites die je bezoekt) versleuteld worden en niet door Apple of websites herleid kunnen worden tot jouw identiteit. Dit is vooral bedoeld om je privacy tijdens het browsen in Safari te beschermen.

Maar let op: Private Relay verandert niet je virtuele locatie. Je kunt er dus géén buitenlandse streamingdiensten mee kijken of geografische beperkingen mee omzeilen. Ook werkt het alleen in Safari, dus andere apps of browsers worden niet beschermd.

Een echte VPN gaat een stap verder: die stuurt ál je internetverkeer door een versleutelde tunnel naar een ander land en geeft je zo een compleet nieuwe digitale identiteit. Wil je dus 'doen alsof je thuis bent' op vakantie, of net alsof je in Amerika woont voor het Netflix-aanbod? Dan heb je toch echt een VPN nodig.

Een juweel van een app

In de basis kun je met de app Obsidian teksten typen. Dat is echter maar de top van de ijsberg – daaronder schuilt de meest flexibele én coole app die we kennen.

Tekst: Sven Lamers

Er zijn veel redenen waarom de app Obsidian eigenlijk niets in iCreate te zoeken heeft. Zo is deze app, waarmee je teksten kunt typen, niet speciaal geoptimaliseerd voor Apple-apparaten. Ook is er geen directe integratie met Apple's eigen diensten. Daarnaast is Obsidian gebaseerd op Electron, wat er in feite op neerkomt dat deze software in een afgeslankte Chrome-browser draait. De Mac-app vind je dan ook niet in de Mac App Store: je downloadt hem rechtstreeks van www.obsidian.md. Kortom, Obsidian is écht niet een standaard app die we in iCreate zouden bespreken – laat staan dat we er een hele feature over zouden schrijven.

Tegelijkertijd zijn we buitengewoon enthousiast over Obsidian, want al deze 'nadelen' hebben ook voordelen. Zo is de app buitengewoon flexibel: hij

draait op zo'n beetje alle platformen en door de modulaire opbouw met extensies pas je de app helemaal aan je wensen aan. We schreven in de alinea hiervoor weliswaar dat Obsidian een app is om teksten mee te typen, maar voeg er een paar extensies aan toe en je hebt de ultieme app om takenlijsten bij te houden, handgeschreven notities op te stellen, een database met je boeken (inclusief statistieken) te maken, teksten te vertalen en nog veel meer. Je kunt er zelfs je persoonlijke AI-assistent van maken, die alleen gevoed wordt met je eigen (gecontroleerde) info. Waar ook veel Apple-gebruikers van zullen houden, is dat Obsidian privacy hoog in het vaandel heeft staan. Alles wat je in Obsidian doet, wordt opgeslagen als losse bestanden zonder dat het bedrijf achter de app zelf toegang heeft.

Dat betekent overigens niet dat synchroniseren onmogelijk is: desgewenst plaats je de bestanden van Obsidian in je iCloud Drive, zodat je er op al je Apple-apparaten bij kunt – dat moedigt de app zelfs aan. En wil je synchroniseren met apparaten buiten het Apple-universum? Dan gebruik je gewoon een Obsidian-extensie en een andere clouddienst die met bestanden overweg kan.

Wat ons betreft is Obsidian een van de coolste apps van het moment, zeker doordat hij helemaal gratis is. Dat maakt hem toch weer bij uitstek geschikt voor een complete feature in iCreate. We beginnen eerst simpel en leggen de basis van Obsidian uit – de ruwe edelsteen, zeg maar. Daarna gaan we de diepte in met allerlei gebruiksscenario's en leer je hoe je Obsidian daarvoor geschikt maakt.

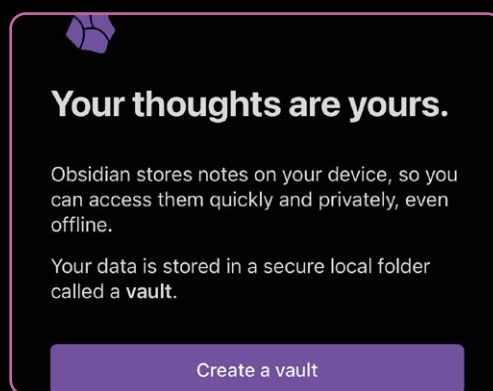
Stel Obsidian goed in

Door bij de eerste configuratie op een aantal zaken te letten, voorkom je later problemen.

Beginnen met Obsidian is niet moeilijk. Download de app en open hem, maak een zogeheten 'vault' (kluis) aan en je bent in principe al klaar. Toch zijn er wat dingen waar je op moet letten. Wil je je Obsidian bijvoorbeeld synchroniseren tussen je iPhone, iPad en Mac (wat we persoonlijk sterk aanraden), dan is het véél slimmer om op de iPhone of iPad de eerste stappen te doorlopen. Hierbij heb je namelijk de optie om je vault direct in iCloud Drive op te slaan. Op de Mac beginnen kan ook – en is net zo gemakkelijk – maar dan is het overstappen naar een Obsidian met synchronisatie wat omslachtiger. We laten je hieronder de ideale route zien, maar heb je geen sync nodig, dan mag je hier van afwijken en bijvoorbeeld op de Mac beginnen.

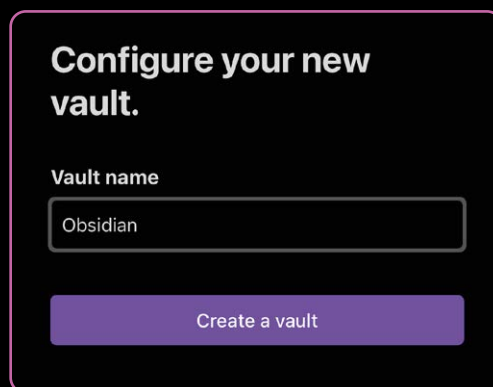
Bewaar download

Sinds iOS/iPadOS 18 en macOS Sequoia heeft iCloud Drive een superhandige functie voor Obsidian. In het verleden wilde iCloud Drive namelijk zomaar gedownloade bestanden verwijderen als het systeem dacht dat je opslagruimte tekortkwam. Dat zorgde voor lange laadtijden bij het openen van Obsidian, omdat eerst de hele map gedownload moest worden. Nu kun je downloads bewaren en ervoor zorgen dat de Obsidian-map altijd lokaal staat. Op je Mac ga je hiervoor in Finder naar iCloud Drive, Ctrl-klik je op de Obsidian-map (met het app-icoontje) en kies je 'Bewaar download'. Op de iPhone en iPad doe je hetzelfde in de app Bestanden, maar hier houd je je vinger op de Obsidian-map voor het contextmenu.

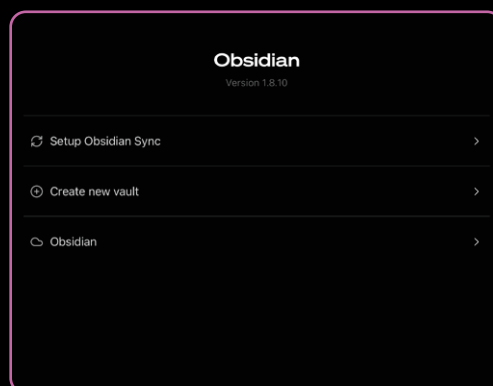
1 Installeer en creëer

Zoals gezegd beginnen we op de iPhone (of iPad). Ga daar naar de App Store en installeer de app 'Obsidian – Connected Notes'. Open deze app en kies bij de allereerste stap voor 'Create a vault'.

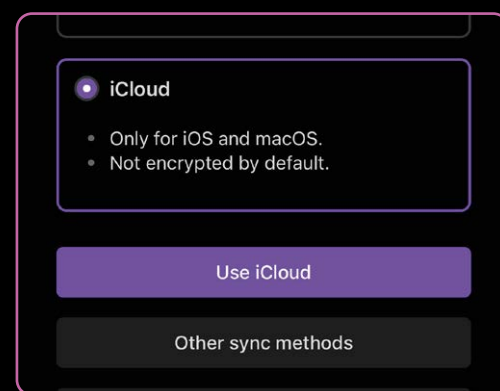
3 Naam van je kluis

Voer nu nog een naam van je kluis in. Deze zie je op veel plekken terug, wij kiezen daarom voor de ietwat oncreatieve maar des te duidelijkere naam 'Obsidian'. Bevestig met 'Create a vault'.

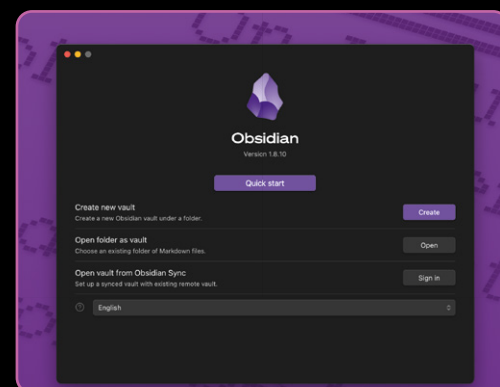
5 Op de iPad

Nu nog de iPad. Installeer Obsidian uit de App Store, maar kies bij de eerste configuratie 'Use my existing vault'. Onderaan verschijnt al automatisch je 'Obsidian'-map uit iCloud. Tik erop en Obsidian werkt 'in sync' op al je apparaten.

2 Sync via iCloud

Bij de tweede stap kies je of je wel of geen synchronisatie wilt gebruiken. Dat willen we uiteraard, dus tik op 'Setup sync'. Bij de volgende stap kies je voor de gratis synchronisatie via 'iCloud' – of specificeer je iCloud Drive.

4 Naar je Mac

Op de Mac ga je naar www.obsidian.md om de app te downloaden. Open het DMG-bestand, sleep Obsidian naar 'Apps' en open het. Kies nu 'Open folder as vault'. In de zijbalk zie je al 'Obsidian' onder iCloud staan: ga daarheen, selecteer de map 'Obsidian' en kies 'Open'.

Begin je Obsidian-avontuur slim door te starten op je iPhone of iPad.

Obsidian in één oog- opslag

Wat je ook gaat maken van je Obsidian, de basisfuncties werken altijd hetzelfde.

Nu heb je Obsidian op al je apparaten geïnstalleerd. Het eerste wat je waarschijnlijk opvalt, is dat de app op je Mac, iPhone en iPad er ongeveer hetzelfde uitziet. Kortom: als je de Mac-versie hebt begrepen, vind je ook snel je weg op de iPhone – en vice versa. Aan de hand van een redelijk kale Obsidian op de Mac laten we je de belangrijkste functies zien.

1 Zijbalk

Drie extensies zijn automatisch geïnstalleerd en in de zijbalk links is er altijd eentje actief. Standaard is dat de 'File Explorer'. Dit is gewoon een weergave van de mappen en bestanden in de Obsidian-map op je schijf. Met de knoppen boven in de balk begin je een nieuw tekstbestand, maak je een nieuwe map en pas je de sortering aan. De overige twee knoppen onthullen welk bestand op het moment geopend is en laten je alle mappen in- of uitklappen. Met de knoppen in de titelbalk erboven schakel je tussen de andere extensies, die zijn voor zoeken en bladwijzers.

2 Geopend bestand

Aan de rechterkant van het venster vind je het geopende bestand. Dit is ook de plek waar je zelf teksten typt. Net als in je browser is het mogelijk om meerdere bestanden tegelijkertijd open te hebben in tabbladen. De tekst zelf typ je in de Markdown-opmaaktaal. Nog nooit van gehoord? Geen probleem! Even een spoedcursus: de titels schrijf je met één tot vijf hekjes vooraan (# titel), lijstjes beginnen met een streepje (-) of een nummer (1.), voor schuin zet je een tekstdeel tussen *sterretjes*, voor vet tussen **twee sterretjes**. Ging dat te snel? Geen probleem, want je kunt ook alle formattering via het Ctrl-klikmenu toepassen.

3 Rechter zijbalk

Aan de rechterkant zit ook een zijbalk, die je met de knop rechtsboven tevoorschijn kunt halen. Hier vind je tags van je teksten (die schrijf je zo: #tag), evenals uitgaande en inkomende links vanuit andere bestanden. Je kunt namelijk eenvoudig connecties tussen verschillende bestanden aanmaken. Typ hiervoor twee rechte haakjes open, gevolgd door de bestandsnaam. Sluit af met twee rechte haakjes dicht. Oftewel: [[Bestandsnaam]]. In het vervolg kun je gewoon op deze link tikken of klikken om er naartoe te gaan.

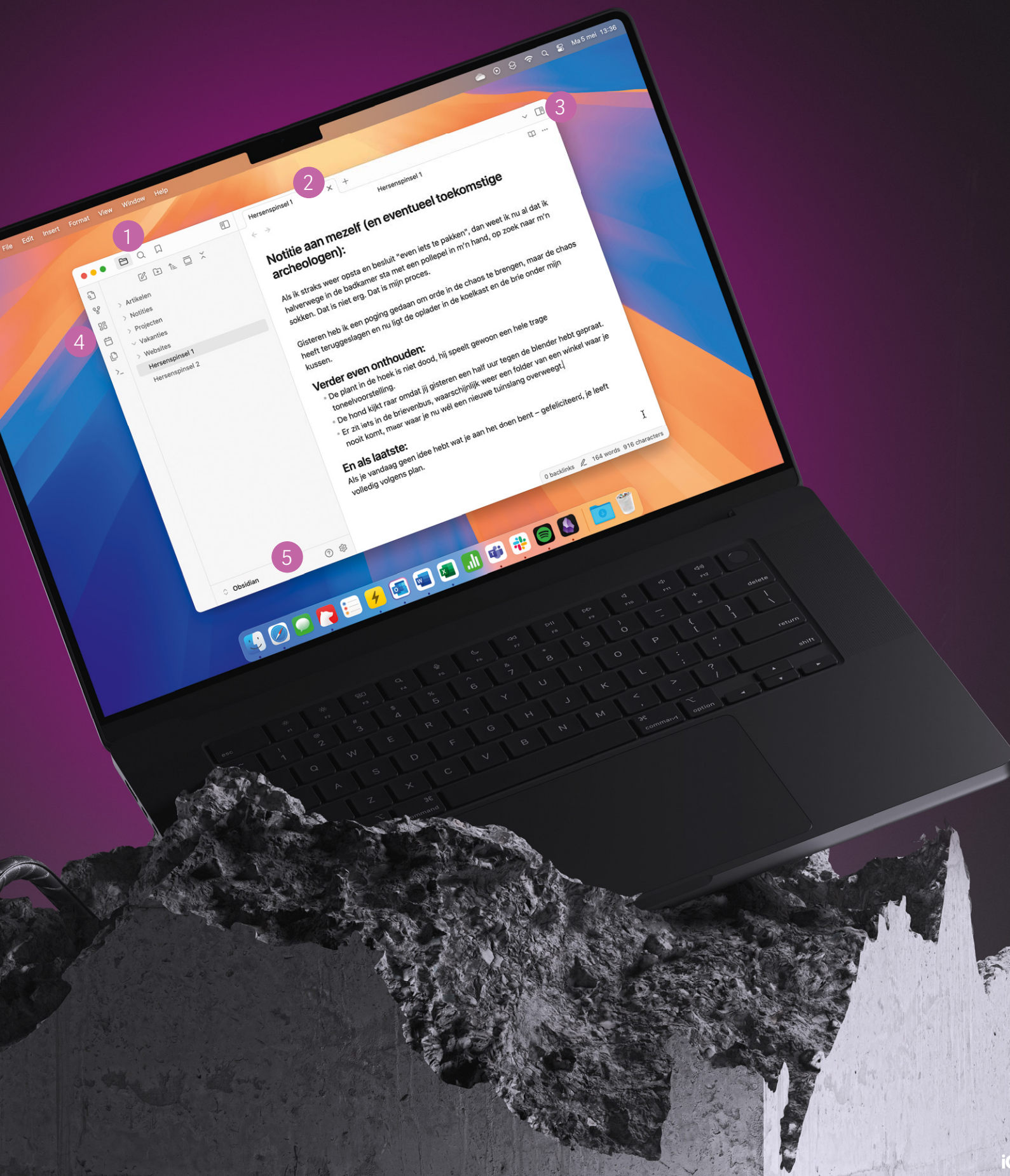
4 Ribbon (Lint)

Helemaal links in Obsidian vind je nog een aantal knoppen. Dit zijn allemaal reeds geactiveerde, ingebouwde extensies van Obsidian. Voor het gemak gaan we ze even allemaal langs. Met de 'quick switcher' (snel wisselen, ook via Cmd+O) bovenaan ga je razendsnel naar een ander bestand binnen Obsidian – een soort Spotlight dus. De 'graph view' (grafiekweergave) visualiseert de eerdergenoemde connecties binnen bestanden als een diagram. 'Canvas' (doek) is een mogelijkheid om bestanden en andere snippers informatie op een oneindig 'canvas' weer te geven en te rangschikken, net zoals bij de app Freeform. Met de 'daily note' (notitie van vandaag) creëer je een dagelijkse notitie volgens een vast stramien; met een template voeg je een kant-en-klaar bestand toe – een sjabloon dus. Tot slot: de 'command palette' (opdrachtenpaneel, ook via Cmd+P). Met dit menu zijn alle functies van Obsidian maar één zoekopdracht van je verwijderd. Van navigeren in je vault, via extensies gebruiken, tot formatteren ... alles kan!

5 Instellingen

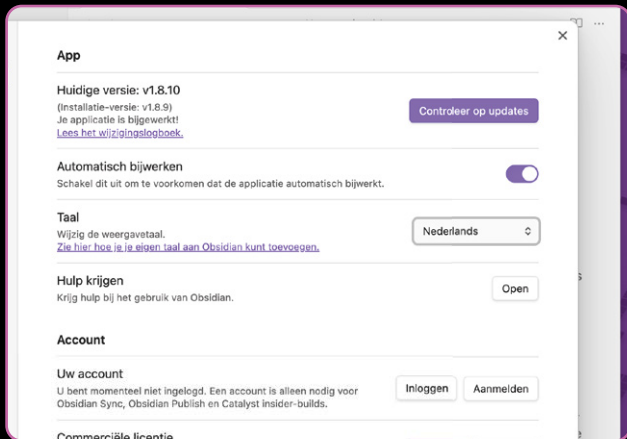
Linksonder wissel je tussen al je aangemaakte vaults (mochten dat er meerdere zijn) en open je de instellingen. Die instellingen zijn op het eerste gezicht ontzettend uitgebreid, daarom gaan we er in deze feature nog wat dieper op in. Lees dus gerust door.

Met dit menu zijn alle functies van Obsidian maar één zoekopdracht van je verwijderd.

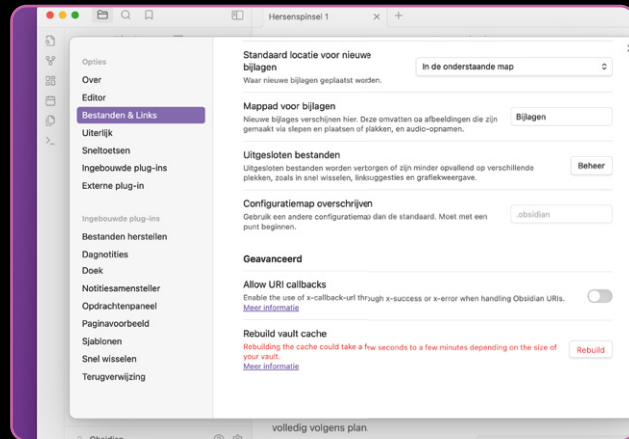
Acht instellingen om meteen aan te passen

De instellingen van Obsidian kunnen in het begin overweldigend overkomen. Wij laten je de opties zien die er echt toe doen.

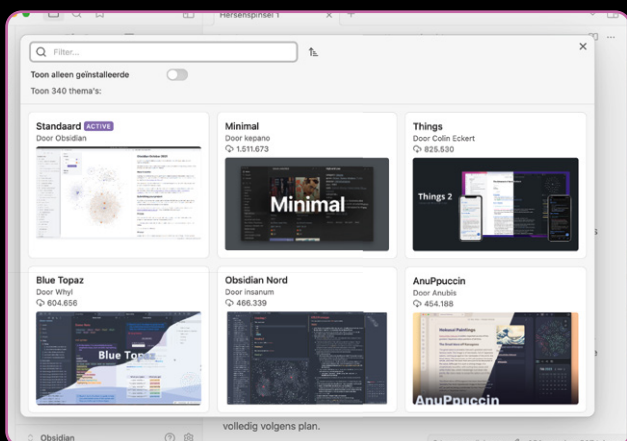
1 De taal veranderen

¿Que? Je kunt Obsidian ook in het Nederlands gebruiken? Komen ze nu mee! Ja, in 'General>Language' heb je de optie om Nederlands als taal te kiezen. Persoonlijk vinden we alles een beetje te letterlijk vertaald, maar we snappen dat dit Obsidian gebruiksvriendelijker maakt. Dus doe er je voordeel mee.

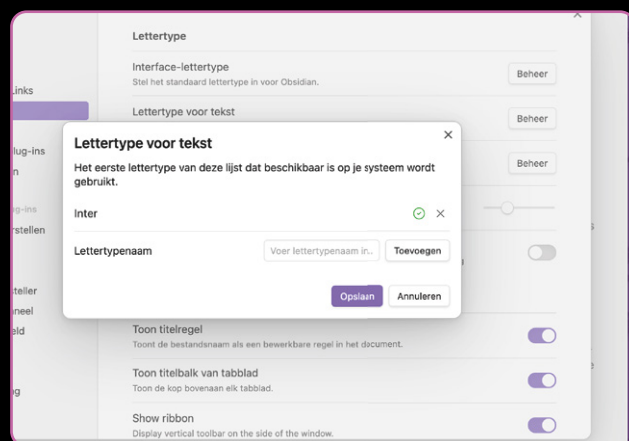
2 Locatie van bijlagen

In 'Bestanden & Links' vind je de optie 'Standaard locatie voor nieuwe bijlagen'. In Obsidian-bestanden kun je verwijzingen naar andere bestanden (foto's, video's, pdf's ...) opnemen. Standaard worden deze in de hoofdmap van je vault geplaatst. Overzichtelijker zijn de opties 'In onderstaande map' (één centrale map met al je bijlagen) of 'In een submap in de huidige map' (bijlagen gestructureerd bij het tekstbestand waar ze horen). Kies zelf wat je handiger lijkt. Kies sowieso 'Bijlagen' of iets dergelijks als naam.

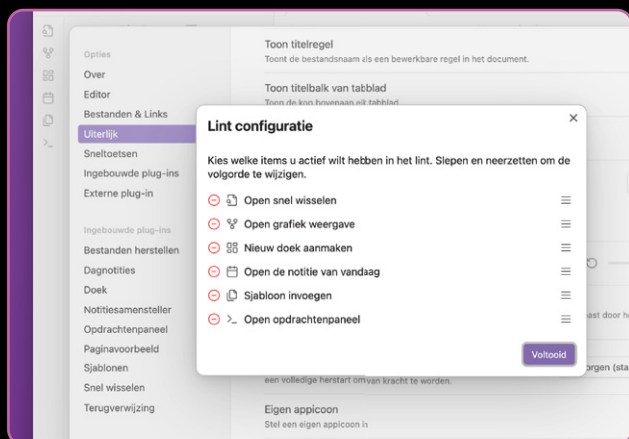
3 Thema's installeren

Obsidian ziet er standaard vrij nuchter uit. Té nuchter volgens jou? Kies dan een van de vele thema's via 'Uiterlijk>Thema's'. Klik of tik op 'Beheer' en scrol of zoek door de gigantische bibliotheek. Onze favorieten? 'Cupertino' (helemaal in Apple-stijl), 'Primary' (knus en speels, met leuke animaties), 'Minimal' (nog minimalistischer dan het standaardthema) en 'Border' (veel aanpassingsmogelijkheden).

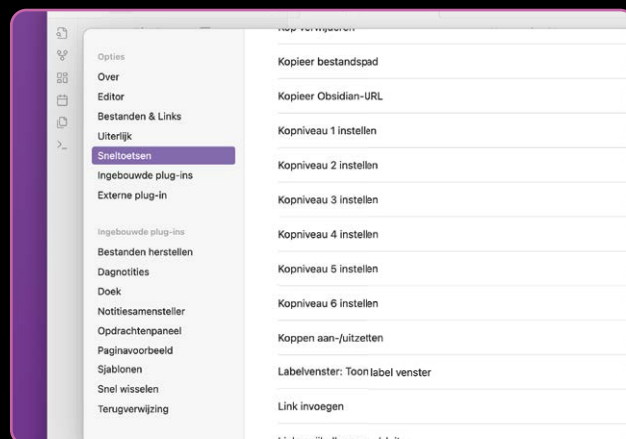
4 Lettertypes instellen

Houd je niet van de standaardlettertypes van Obsidian of je gekozen thema? Je past ze aan via 'Uiterlijk>Lettertype'. Met 'Interface-lettertype' wijzig je het font van de app zelf, 'Lettertype voor tekst' heeft alleen effect op je editor. 'Monospacelettertype' wordt voor bepaalde tekstblokken gebruikt, bijvoorbeeld als je ergens programmeercode kwijt wilt.

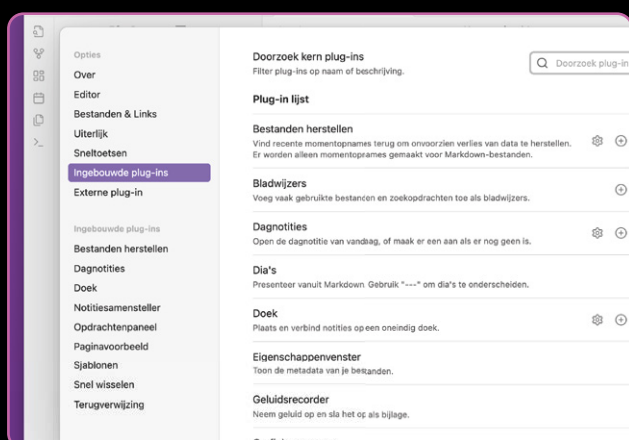
5 Lintmenu aanpassen

Op pagina 70 hadden we het al over de 'Ribbon', oftewel het 'Lint' in het Nederlands. De knoppen die in dit menu staan, kun je ook zelf aanpassen. De meeste geïnstalleerde extensies staan er standaard in, maar via 'Uiterlijk>Lintmenu>Beheren' maak je dat menu wat overzichtelijker. Via de handige extensie 'Commander' is het ook mogelijk om extra items hieraan toe te voegen, maar daarover later meer.

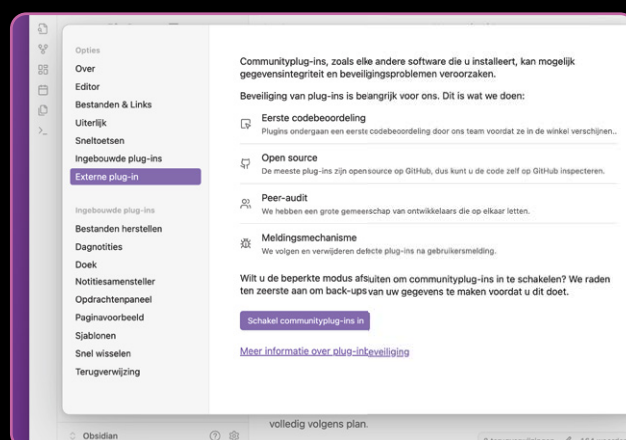
6 Sneltoetsen toevoegen

Via het hoofdmenu 'Sneltoetsen' in de instellingen pas je alle sneltoetsen van de app aan. Onze aanrader: geef de titels ('Kopniveau instellen') de sneltoetsen Cmd+1 t/m 6. Hierdoor breng je veel sneller structuur aan in je tekstbestanden en notities.

7 Ingebouwde plug-ins activeren

Obsidian heeft ook veel extensies die nog niet actief zijn. Wat dacht je van 'Dia's' om een presentatie te geven? 'Geluidsrecorder' om een interview op te nemen? Of de 'Web viewer' om rechtstreeks in Obsidian te kunnen browsen? Dat is handig als je webonderzoek doet. Je activeert de plug-ins via 'Ingebouwde plug-ins' en via het tandwielteje ga je rechtstreeks naar de instellingen van de bijbehorende extensie.

8 Externe plug-ins of extensies gebruiken

Als je in de instellingen naar 'Externe plug-in' gaat, vind je de optie 'Schakel communityplug-ins in'. Hiermee ontgrendel je een schatkist aan extra mogelijkheden. Externe plug-ins kunnen Obsidian veranderen, dus moet je ze bewust inschakelen: klik of tik op 'Doorbladeren', kies vervolgens een plug-in en druk op 'Installeren' en 'Activeer'. Wij raden je zeker aan om externe extensies te gebruiken, verderop in dit artikel geven we voorbeelden!

Obsidian als alternatief voor Apple's Notities

Notities van Apple werkt erg gemakkelijk, maar is een redelijk gesloten systeem. Obsidian is veel flexibeler én kun je op Notities laten lijken.

1 Importer

Met de 'Importer'-plug-in zorg je ervoor dat al je bestaande notities van Apple worden geïmporteerd in Obsidian. Na de installatie en activatie vanuit 'Instellingen>Externe plug-in' vind je in het Lint-menu een knop om te importeren (een rechthoek met een pijltje). Apple Notities is standaard als bron geselecteerd, je hoeft alleen nog te kiezen of je alle notities in een bepaalde map wilt. Daarnaast is het mogelijk om ook recent verwijderde notities mee te importeren, evenals handgeschreven notities als tekst. De optie 'Omit first line' laat je aan staan, anders krijg je dubbele titels in Obsidian.

2 Recent notes

De extensie 'Recent notes' voegt een weergave met daarin je meest recente notities toe aan Obsidian, net zoals je dat kent van Notities. In de instellingen van deze plug-in pas je onder meer aan hoeveel regels van de voorvertoning je wilt zien en wat het datumformaat moet zijn. Ook stel je in dat je alleen tekstbestanden ('Markdown files') wilt zien en geen andere bijlagen, want zo doet Apple Notities dat ook.

3 QuickAdd

Houd je van Apple's snelle notities? Dan word je al helemaal blij van de plug-in 'QuickAdd'. Hiermee maak je razendsnel nieuwe notities aan in Obsidian, direct vanuit het opdrachtenpaneel of zelfs met een toetscombinatie. In het menu van QuickAdd kies je eerst een naam voor je actie, bijvoorbeeld 'Snelle notitie'. Vervolgens geef je aan wat deze zogeheten macro moet doen: een nieuw bestand aanmaken, tekst invoegen, een sjabloon gebruiken of zelfs een complex script uitvoeren. Kies je voor 'New File', dan kun je een specifieke map instellen waarin de notitie wordt opgeslagen en een automatische titel genereren (zoals met de datum).

4 Outliner

Werk je graag met lijstjes in Apple Notities? De plug-in 'Outliner' zorgt ervoor dat Obsidian zich hiermee net zo gedraagt. Je krijgt automatische

inspringing bij het typen van bullets of nummers, sneltoetsen om items te verplaatsen of te herstructureren, en een prettige visuele opbouw. In de instellingen kun je zelf bepalen hoeveel inspringing je wilt en hoe lijstniveaus eruitzien. Zo wordt Obsidian een stuk fijner voor wie in lijstjes denkt.

5 Hider

Met de Hider-extensie zorg je ervoor dat het venster van Obsidian wat minimalistischer wordt. Verberg bijvoorbeeld de naam van je vault, de statusbalk, de tabbladen – wat je maar wilt om een exacte kopie van Apple Notities te creëren.

Thema: Obsidian, met Apple Notities-geel

Helaas is er geen thema dat Apple Notities nabootst. Gelukkig is het standaardthema van Obsidian al redelijk in lijn met het uiterlijk van macOS en dus Notities, ware het niet dat de accentkleur van Obsidian paars is. Maar ga in de instellingen naar 'Uiterlijk>Accentkleur' en je kiest gemakkelijk het Notities-geel. Klik op de kleur, daarna twee keer op de knop onder in het menu dat verschijnt totdat je 'HEX' ziet. Typ als kleurcode '#FFD52E'. Voilà, Obsidian lijkt nu veel meer op Notities.

Obsidian als bullet journal

Bullet journals zijn ontzettend populair. Je maakt er ook een met Obsidian.

1 Dagnotitie

Net als in een papieren bullet journal begin je elke dag op een nieuwe pagina. De ingebouwde plug-in 'Dagnotitie' maakt automatisch een nieuwe notitie aan met de datum als titel. Je stelt zelf in welk sjabloon er moet worden gebruikt, in welke map de notities terechtkomen en welk formaat de datum heeft. Handig voor je daglogs of om taken bij te houden.

2 Calendar

Deze externe plug-in toont een handige maandkalender in de rechter zijbalk, maar je verplaatst hem ook gemakkelijk naar links. Klik op een datum om direct de dagnotitie van die dag te openen – ideaal om snel door je journal te bladeren of te plannen. Combineer je dit met 'Dagnotitie', dan kun je je bullet journal écht chronologisch bekijken.

3 Handwritten Notes

Mis je het handschriftgevoel van je papieren bujo? De extensie 'Handwritten Notes' biedt soelaas en is perfect geoptimaliseerd voor de iPad en Apple Pencil. Standaard plaats je hiermee een leeg A4'tje in je notitie, dat je vervolgens direct kunt annoteren met de middelen die iPadOS standaard aan boord heeft. Het gekke is dat je bij het sluiten van de geannoteerde, lege pdf voor 'Delete pdf' moet kiezen, maar deze wordt vervolgens wel opgeslagen en de nieuwe voorvertoning verschijnt in Obsidian. In de instellingen voeg je nog sjablonen toe, zoals een pdf met lijntjes of ruitjes.

4 Doek

De ingebouwde plug-in Canvas (doek) geeft je een visueel overzicht: notities als kaarten op een groot bord. Sleep to-do's, ideeën en weekplanningen naast elkaar voor overzicht. Je gebruikt het als weekdashboard of om projecten visueel in kaart te brengen – een moderne twist op de indeling van bullet journals.

5 Excalidraw

Voor wie het visuele aspect van een bullet journal belangrijk vindt: met 'Excalidraw' voeg je tekeningen, pijlen, handgeschreven notities of zelfs kleine diagrammen toe. In tegenstelling tot Handwritten Notes werkt deze plug-in juist heel goed op de Mac. Je gebruikt hem net als een blanco pagina in een notitieboekje. Ideaal voor creatieve pagina's, trackers of mindmaps.

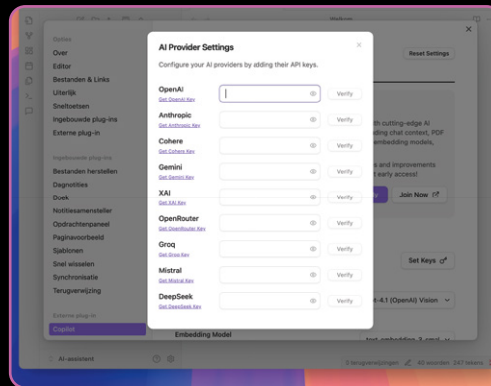
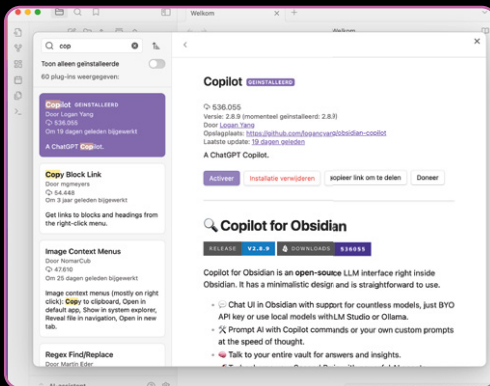

Thema: Primary

Een bujo hoeft niet zo sober en simpel te zijn als het standaardthema van Obsidian. Met 'Primary' tover je Obsidian om in een wat knussere ervaring. De beige en bruine tonen ogen veel meer als een echte bullet journal en de animaties en vervagingseffecten maken het extra leuk om in de app bezig te zijn. Tot slot is het lettertype ook nog net wat gezelliger dan de gebruikelijke lettertypes van Apple.

Obsidian als AI-assistent

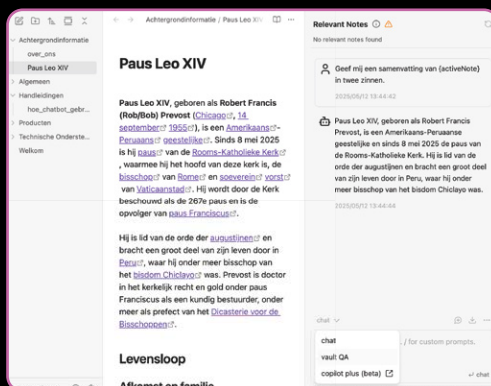
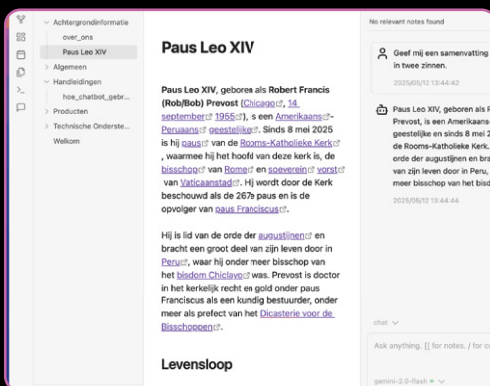
Wil je graag een AI-assistent die zijn kennis alleen opdiept uit jouw notities? Met Obsidian kan dat!

1 Copilot
Navigeer eerst naar 'Instellingen>Externe plug-in>Doorbladeren'. Zoek hier naar 'Copilot', klik op 'Installeren' en activeer daarna de plug-in. Vervolgens open je meteen de instellingen door op 'Opties' te klikken.

2 API-keys
Het belangrijkste is dat je een API-sleutel voor een van de vele chatbots hebt. Klik bij 'API Keys' op 'Set keys' en voer hier een API-sleutel in – mocht je die al hebben. Niet? Ga dan door naar stap 3.

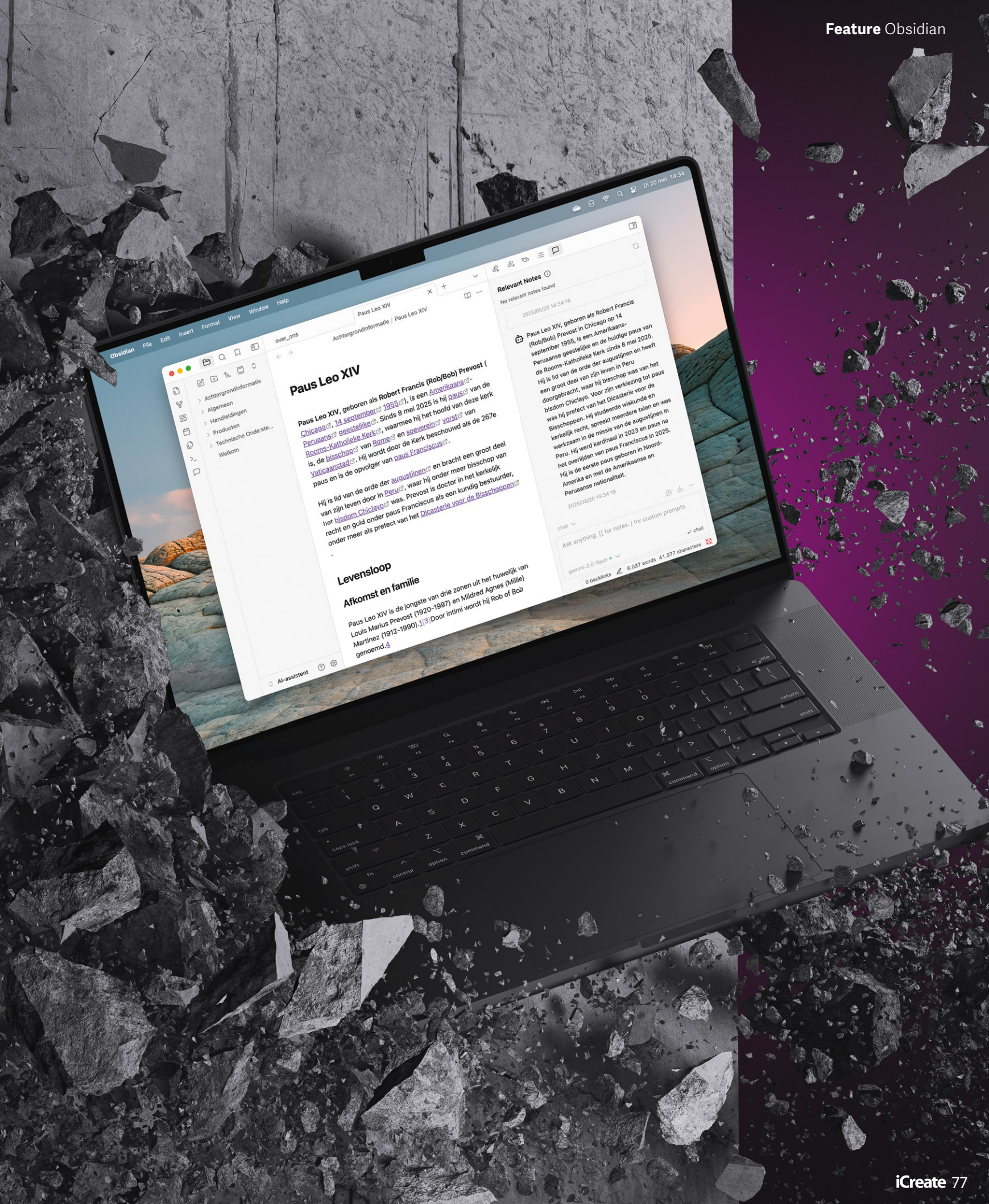
3 Gemini
Een API-sleutel voor Google's Gemini is gratis. Klik op 'Get Gemini-key' en volg de stappen op de website die geopend wordt. Kies tot slot voor 'Create API key' rechtsboven, plak de sleutel in het Gemini-vakje van Obsidian en kies 'Verify'.

Er verschijnt direct een chat-knop, zodat je kunt babbelen met je assistent.

4 Model instellen
Kies nu bij 'Default Chat Model' voor de optie 'gemini-2.0-flash' en bij 'Embedding Model' voor 'text-embedding-004'. In het Lint-menu heb je nu al een chat-knop waarmee je met Gemini kunt babbelen.

5 Alleen met jouw kennis
Wil je de kennis van Gemini beperken tot alleen maar de documenten in je vault? Kies in de Copilot-zijbalk onderin niet voor 'chat', maar voor 'vault QA'. Nu gebruik je Copilot alleen maar met de informatie die je zelf in Obsidian hebt geplaatst.

Paus Leo XIV

Paus Leo XIV, geboren als Robert Francis (Rob/Bob) Prevost (Chicago, 14 september 1955), is een Amerikaans-Peruaans geestelijke. Sinds 8 mei 2025 is hij paus van de Rooms-Katholieke Kerk, waarmee hij het hoofd van deze kerk is, de bisschop van Rome en soeverein vorst van Vaticaanstad. Hij wordt door de Kerk beschouwd als de 267e paus en is de opvolger van paus Franciscus.

Hij is lid van de orde der augustijnen en bracht een groot deel van zijn leven door in Peru, waar hij onder meer bisschop van het bisdom Chiclayo was. Prevost is doctor in het kerkelijk recht en gold onder paus Franciscus als een kundig bestuurder, onder meer als prefect van het Dicasterie voor de Bisschoppen.

Levensloop

Afkomst en familie

Paus Leo XIV is de jongste van drie zonen uit het huwelijk van Louis Marius Prevost (1920-1997) en Mildred Agnes (Millie) Martinez (1912-1990). Door intimi wordt hij Rob of Bob genoemd.

Relevant Notes

No relevant notes found

2025/05/20 14:34:16

Paus Leo XIV, geboren als Robert Francis (Rob/Bob) Prevost in Chicago op 14 september 1955, is een Amerikaans-Peruaans geestelijke en de huidige paus van de Rooms-Katholieke Kerk sinds 8 mei 2025. Hij is lid van de orde der augustijnen en heeft een groot deel van zijn leven in Peru doorgebracht, waar hij bisschop was van het bisdom Chiclayo. Voor zijn verkiezing tot paus was hij prefect van het Dicasterie voor de Bisschoppen. Hij studeerde wiskunde en kerkelijk recht, spreekt meerdere talen en was werkzaam in de missie van de augustijnen in Peru. Hij werd kardinaal in 2023 en paus na het overlijden van paus Franciscus in 2025. Hij is de eerste paus geboren in Noord-Amerika en met de Amerikaanse en Peruaanse nationaliteit.

2025/05/20 14:34:19

chat

Ask anything. (for notes, for custom prompts.)

gemini-2.0-flash

0 backlinks 6,037 words 41,377 characters

Obsidian als film-database

Wil je een database bijhouden? Bijvoorbeeld van alle films die je hebt gezien? Obsidian maakt het je erg gemakkelijk.

Dataview

Met 'Dataview' tover je een gewone map met filmnotities automatisch om tot een slimme en overzichtelijke tabel. Elke keer wanneer je een film hebt gekeken, maak je simpelweg een korte notitie aan en zet je de belangrijkste informatie bovenaan tussen YAML-frontmatter (zoals titel, jaar, regisseur en jouw persoonlijke waardering). Dataview herkent deze gegevens direct, dus je films verschijnen netjes en automatisch in een lijst. Handig: je kunt sorteren op titel, regisseur of waardering – zo vind je jouw favoriete films altijd snel terug.

DB Folder

Wil je nóg meer controle en visueel gemak? Dan gebruik je de plug-in 'DB Folder'. Hiermee maak je van een gewone map met losse notities een interactieve en visueel aantrekkelijke database. Je ziet al je films overzichtelijk in een tabel, zoals je gewend bent uit Excel of Numbers. Het fijne is dat je gegevens (uit YAML-frontmatter) meteen kunt bewerken vanuit de tabel. Wil je een beoordeling toevoegen of wijzigen, of een jaartal aanpassen? Dat doe je met een paar klikken. Alle wijzigingen die je maakt in de tabel, worden meteen opgeslagen in de originele notities.

Wat is YAML-frontmatter?

YAML-frontmatter is gestructureerde informatie die je bovenaan je notities zet, tussen twee sets van drie streepjes (---). Plug-ins zoals 'Dataview' en 'DB Folder' lezen deze gegevens automatisch uit en kunnen zo handige overzichtstabellen genereren.

Zo ziet YAML-frontmatter van een filmnotitie eruit

```
---
titel: Inception
regisseur: Christopher Nolan
jaar: 2010
genre: Sci-Fi
waardering: ★★★★★
```

Thema: Minimal Theme

Het 'Minimal Theme' geeft een elegante uitstraling. Toon bijvoorbeeld filmposters of maak je Dataview-tabellen visueel aantrekkelijker. Je installeert het via 'Instellingen>Uiterlijk>Thema's>Beheer'. Zoek op 'Minimal' en activeer het thema. In combinatie met alle bovengenoemde plug-ins maak je een mooi vormgegeven filmdatabase! Voor meer uitleg kijk je op www.icreatemagazine.nl/filmdatabase/.

Obsidian als Office-alternatief

Als je wilt, maak je van Obsidian zelfs een app die je complete Office-pakket vervangt.

1 Enhancing Export (plus Pandoc)

Deze plug-in maakt het gemakkelijker om notities om te zetten naar andere bestandsformaten, zoals PDF, Word of ePub. Hiervoor gebruikt de plug-in op de achtergrond 'Pandoc': een krachtige extensie die dezelfde conversie kan doen, maar een stuk ingewikkelder is om zelf te gebruiken. Na installatie vind je in het opdrachtenpaneel (Cmd+P) exporteer-opties waarmee je je huidige notitie direct kunt omzetten. De kracht zit hem in het behoud van opmaak: koppen, lijsten, links

en afbeeldingen worden keurig meegenomen. Zo gebruik je Obsidian als een volwaardige tekstverwerker en deel je resultaten gemakkelijk met collega's.

2 Dia's

Ook presentaties kun je direct in Obsidian maken. De ingebouwde plug-in 'Dia's' (in de Engelse versie 'Slides' genoemd) stelt je in staat om van een tekstdocument een presentatie te maken. Je activeert Dia's via 'Instellingen>Ingebouwde plug-ins'. Vervolgens kun je in een notitie met behulp van drie streepjes (---) nieuwe dia's aangeven. Elke sectie tussen de streepjes wordt dan een aparte slide. Via het menu met de drie puntjes rechtsboven start je de presentatie. Je tekstbestand verschijnt op het volledige scherm en je kunt met de pijltjestoetsen of spatie door de dia's navigeren. Zo heb je in feite een handige PowerPoint-ervanger binnen Obsidian.

3 Editing Toolbar

Obsidian is van origine minimalistisch en leunt op tekstcommando's en sneltoetsen voor de opmaak. Mis je de klassieke knopjesbalk zoals in Word? De plug-in 'Editing Toolbar' voegt een werkbalk toe boven in je Obsidian-scherm, vol

bekende icoontjes voor vet, cursief, kopteksten, highlights, enzovoort. Dit voelt meteen vertrouwd als een Word-achtige interface. Ideaal voor wie de Markdown-syntax niet wil onthouden of gewoon liever met de muis formatteert! Zo wordt Obsidian een stuk toegankelijker als tekstverwerker voor beginners, terwijl gevorderden tijd winnen met éénklik-acties in plaats van sneltoetsen.

4 Advanced Tables

Standaard kun je in Markdown wel tabellen maken, maar het is handwerk om pijptekens en streepjes uit te lijnen. Voor simpele tabellen in Obsidian is 'Advanced Tables' dan ook onmisbaar, want met deze plug-in krijg je een Excel-achtige ervaring. Zodra je in een notitie een tabel begint (bijvoorbeeld door | te typen), neemt deze plug-in het werk over: kolommen worden automatisch uitgelijnd en je krijgt navigatie met Tab zoals in een spreadsheet. Advanced Tables ondersteunt zelfs eenvoudige formules zoals =SUM(A1:A4) voor berekeningen in je tabel. Ook kun je tabellen sorteren op kolom, cellen samenvoegen en de tabel als CSV exporteren. Dit maakt Obsidian geschikt voor kleine spreadsheets zonder Excel of Numbers te hoeven openen.

5 LanguageTool

Tot slot mag een spelling- en grammaticachecker niet ontbreken als je Obsidian als tekstverwerker gebruikt. 'LanguageTool' is een plug-in die de gelijknamige service integreert voor meertalige spellings- en grammatica-checks. Deze werkt vergelijkbaar met de spellingscontrole in Word: fouten worden onderstreept terwijl je typt. Je kunt met Ctrl-klik suggesties bekijken en ze met één klik toepassen. LanguageTool helpt je niet alleen met spelfouten, maar ook met grammatica en stijl. De plug-in ondersteunt Nederlands, Engels en vele andere talen tegelijk. Met LanguageTool krijgt Obsidian dus dezelfde taalhelp als een moderne Office-suite: wel zo fijn voor typen zonder typfoutjes of kromme zinnen.

De Tamagotchi eindelijk getemd

Wat een virtueel huisdier uit de jaren 90 zegt over ons moderne brein. Het verhaal waarvan je niet wist dat je het wilde lezen.

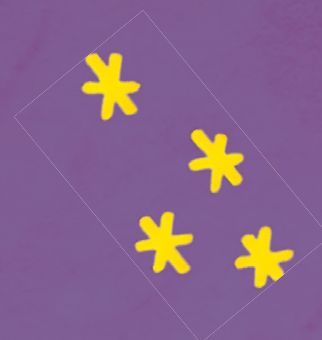
Tekst: Laura Grootaarts

Mijn moeder was verliefd op Elvis Presley, en mijn vader wist dat. Om ze te plagen, doopte ik mijn Tamagotchi Elvis – ook omdat mijn naam met een ‘el’ begint, en die paar pixels nog wel het meest op een visje leken. Het was het jaar waarin ik Titanic twee keer in de bioscoop zag, waarin Lady Di stierf en waarin de laatste Elfstedentocht werd geschaatst. Titanic is en blijft mijn not so guilty pleasure, Lady Di maakt me nog altijd verdrietig en die Friezen ga ik nooit begrijpen. Kortom: bijna dertig jaar later denk ik over veel dingen

nog hetzelfde. Maar die Tamagotchi? Dat blijkt een ander verhaal.

Om bij het begin te beginnen: ze waren anno 1997 plotseling overal; felgekleurde bliepende eitjes met een klein digitaal schermje waarop een pixelig beestje leefde. De naam Tamagotchi is een combinatie van de Japanse woorden tamago (ei) en uotchi (horloge of watch). Vol verwachting kocht ik mijn Tama bij de Dixons. Buiten een waakhond met blikkerende tanden en een goudvis die steeds uit zijn kom sprong, had ik geen ervaring met huisdieren.

Haat-liefdeverhouding

Ik hoef je niet tot in detail te vertellen hoe het vervolgens ging, want wie ooit een Tamagotchi had, herinnert zich de paniek als dat schattige wezentje om onduidelijke redenen ongelukkig was. Of als je tijdens een saaie economieles moest besluiten: laat ik hem verhongeren of schuif ik hem onder de tafel een hamburger toe? Het constant verzorgen, eten geven en schoonmaken van je digitale huisdier zorgde ervoor dat ik hem wel achter ons gebloemde jaren 90-behang kon plakken. Op een of andere manier kreeg ik de balkjes voor 'hunger' en 'happy' nooit vol.

Ik herinner me nog een zomerse dag waarop ik ging zwemmen, en mijn moeder me achterna kwam met mijn ei. Ook ik was geschokt dat ik

hem vergeten was. Want dat was de andere kant van het verhaal: je bouwde verdorie een band op met je virtuele huisdier. Dat zoiets kon! Zelfs mijn moeder had met dat bundeltje pixels te doen. Dit fenomeen kreeg een naam: het Tamagotchi-effect. Elvis stierf wel duizend doden en iedere keer dat-ie naar cyberheaven vloog, had ik oprecht een slechte dag. Je had toch uren met dat beest gespeeld, en hoewel zijn communicatie beperkt was tot zzz, en begrepen we hem beter dan onze echte suïcidale goudvis.

Na ieder van die duizend doden begon het gedoe weer opnieuw: ei uitbroeden, opnieuw voeden, trainen, straffen en liefde geven. Als een soort mini-ouder met te veel verantwoordelijkheid. En te weinig slaap, want dat beest had geen pauzeknop. Je moest hem overal meeslepen – gek werd ik ervan. Pas toen de knoopcel-batterij leeg was, raakte Elvis in de vergetelheid. Tegen die tijd hadden de bedenkers van de Tamagotchi de Ig Nobelprijs op zak, een satirische prijs voor bedenkelijke wetenschappelijke of technologische prestaties die mensen eerst laten lachen, en dan aan het denken zetten. Ze wonnen in de categorie economie, voor het laten verdampen van miljoenen werkuren ten bate van het opvoeden van een pixelbeestje.

Tamagotchi anno nu

Begin 2025 kocht ik opnieuw een Tamagotchi. Hoofdzakelijk uit nostalgische overwegingen, maar ook meegesleept door een collega die ten tijde van de eerste Tamagotchi-hype zelf nog uit een ei moest kruipen. Dat je Tamagotchi's anno 2025 kunt laten voortplanten, trok me uiteindelijk over de streep. Toch moest ik even diep ademen voordat ik de Tamagotchi op durfde te starten. Er is tegenwoordig al zoveel digitale ruis in mijn leven, en dan dit er nog bovenop. Wat deed ik mezelf aan? Ik zou binnen de kortste keren helemaal gek worden van dat bliepande ei.

Uiteindelijk broedde ik toch mijn eerste ei uit. Pixel, zoals ik mijn Tamagotchi nu noemde, bleek bijzonder weinig nodig te hebben. Ik gaf hem eten, verzorgde hem. Ik speelde zo veel spelletjes met hem, dat ik met de digitale opbrengsten daarvan met gemak de complete Tamagotchi-shop leeg kon kopen. Af en toe checkte ik tussendoor hoe het met zijn levensmetertjes stond, en als er eens een keer een hartje leeg was, was dat weer snel gevuld. Daarna was ie weer uren stil. Daarbij lag Pixel ook nog het halve etmaal te pitten. Je had er geen kind aan. Sterker nog, wat mij betreft mag Pixel best wat meer herrie schoppen. In de da-

gen daaruit groeide mijn Tamagotchi uit tot een lethargische Pixel-puber, die amper iets met me te maken wilde hebben.

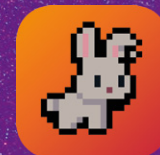
Ik ben zelf een Tamagotchi

Hoe kon het in mijn herinnering zo anders zijn? Een online zoektocht maakt duidelijk dat het in ieder geval niet aan de Tamagotchi ligt. Aan de gameplay is sinds eind vorige eeuw eigenlijk niet gesleuteld. De piepjes zijn hetzelfde, de zorg is hetzelfde, zelfs de poepjes zijn nog steeds identiek vormgegeven. De conclusie: als de Tamagotchi niet veranderd is en bij mij toch een compleet andere belevenis teweegbrengt, ben ik dan misschien veranderd?

Het antwoord is overduidelijk 'ja'. Mijn brein is veranderd – of moeten we zeggen, 'geüpdatet'?. Niet omdat ik inmiddels ruimschoots volwassen ben, maar vooral omdat ik jaren getraind word in digitale hyperalertheid. De eerste iPhone verscheen tien jaar na de Tamagotchi en ik vermoed dat daarmee de ellende begonnen is. In de tussentijd ben ik zelf zo ongeveer geëvolueerd tot Tamagotchi. Ik sluit vrijwel dagelijks alle drie de ringen op mijn Apple Watch. Ik heb een batterij aan apps om bij te houden of ik genoeg eet, drink en slaap. Ik probeer wanhopig mijn streak te behouden in de Dagboek-app. Ik

Tamagotchi voor je Apple

Drie Tamagotchi-apps voor je iPhone of Watch.

Pixel Paws (€ 2,99)

Pixel Paws brengt een virtueel huisdier uitsluitend naar je Apple Watch. Of moeten we op zijn Japans zeggen: 'uotchi'? Je kunt tot twaalf digitale diertjes vrijspelen.

Tamagotchi Adventure Kingdom (Onderdeel van Apple Arcade)

De uitgever van de oorspronkelijke Tamagotchi, Bandai, heeft niet stilgezeten. Inmiddels is er een volwaardige game uitgebracht met driehonderd kleurrijke Tamagotchi-personages!

Pakka Pets Village (Gratis met in-app aankopen)

Wat dacht je van een dorp bevolkt door Tamagotchi's? Pakka Pets verrast met meer dan zeventig bizarre evoluties die afhangen van je verzorging. Een enorm schattige chaos!

communiceer met zzz, 🤖 en 🍷. En hoe zit het ondertussen met mijn hartslag?

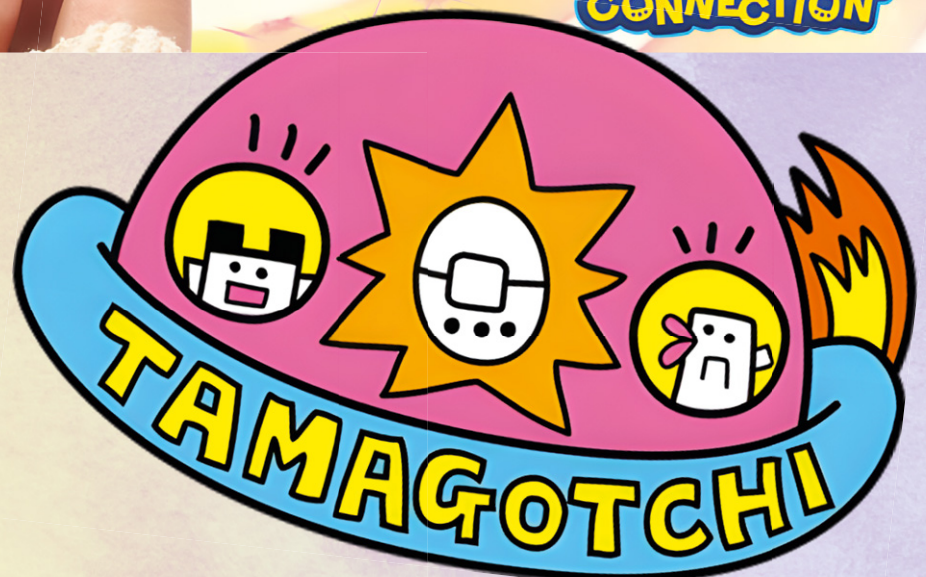
Een bombardement aan pushmeldingen. Altijd kwetterende WhatsApp-chats. Activiteitsringen. Eindeloze rijen met video's. Zelfs de meditatie-apps die me eraan herinneren dat ik tussen dat alles door óók nog moet ontspannen, willen mijn tijd, aandacht en geld. Mijn brein is gewend geraakt aan alsmaar meer, sneller, vaker. Mijn brein is een luchtverkeers-toren, de Tamagotchi een Cessna aan de horizon. Iets

	Appeltje (iPhone 16)	Eitje (Tamagotchi Connection)
Resolutie	2556 x 1179 pixels	32 x 16 pixels
Always-on	Nee	Ja
Batterijduur	Een dag of wat	Vrijwel eindelijk
Aantal knoppen	3	3
Kan-ie uit?	Ja!	Nee!

wat me vroeger volledig in beslag nam, dringt nog amper tot me door. Als zelfs een apparaatje dat ooit symbool stond voor digitale overbelasting nu voelt als een rustpunt, dan zijn we misschien ongemerkt over een drempel gegaan. Hoe hard moet iets nog piepen voordat het mijn aandacht krijgt?

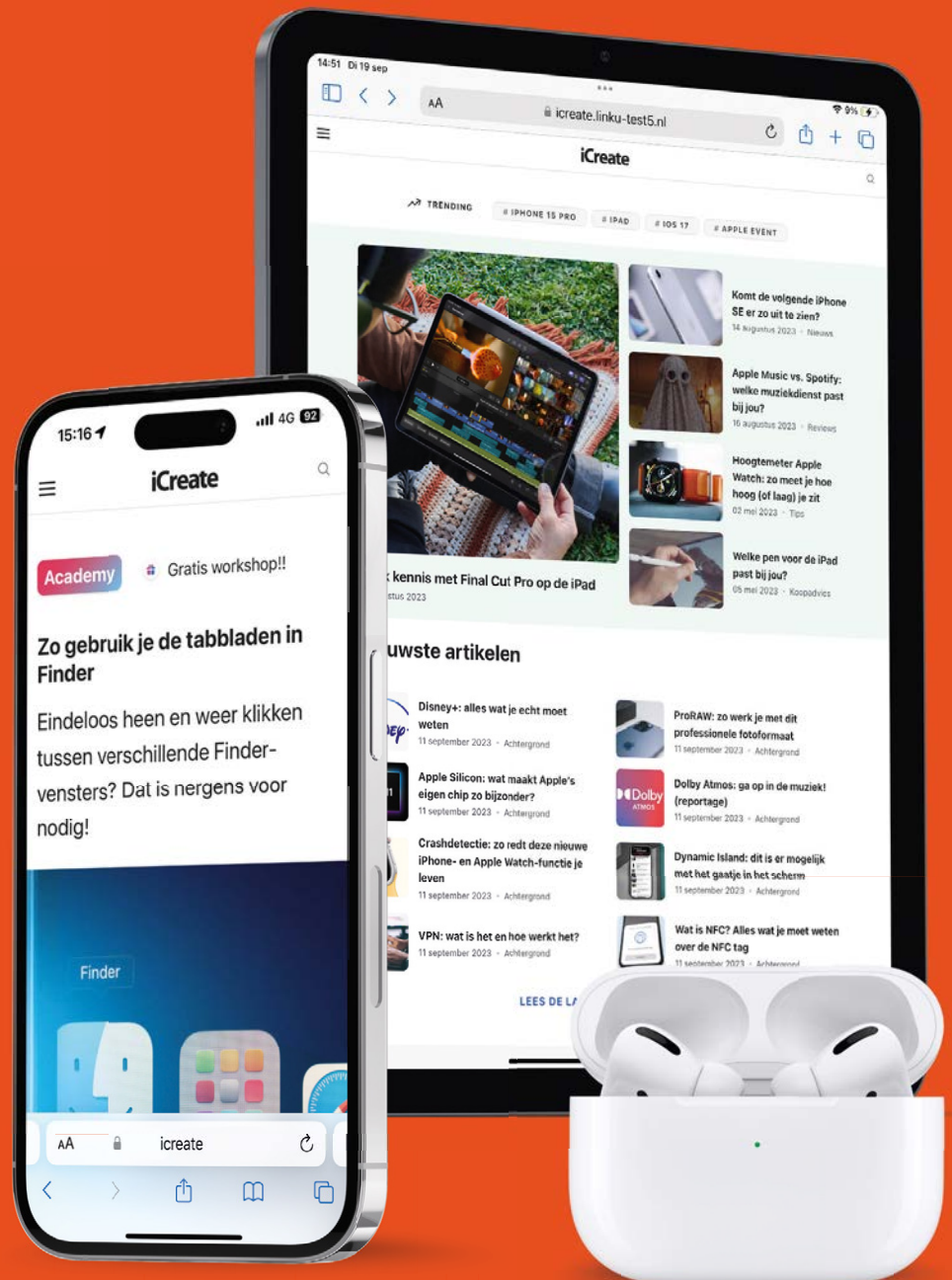
Wat ooit begon met een bliepje uit een plastic ei is nu een permanente staat van aanstaan geworden. Hoe het trouwens afgelopen is met dat ei? Nou, inmiddels heb ik een dode Pixel. Niet omdat ik gek van hem werd, maar omdat hij me te weinig prikkelde. Te saai! 🍏

Het maximale uit je Apple-producten halen? Dat doe je zelf met iCreate!

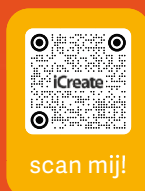
Als iCreate-abonnee ...

- ✔ Ontvang je eindelijk veel handige tips om jouw kennis van Apple-producten te vergroten
- ✔ Krijg je toegang tot de iCreate Academy, een online platform met workshops voor je favoriete apps en apparaten
- ✔ Ontdek je alle verborgen pareltjes in de App Store en beleef je meer plezier met je Apple-producten

Thuisbezorgd en
direct digitaal
toegang al vanaf

6,99
per maand

Meer informatie?
icreatemagazine.nl/abonneren
of scan de QR-code

iCreate

Deze actie is geldig t/m 25 juli 2025 of zo lang de voorraad strekt. Je abonneert tot wederopzegging en voor ten minste de actieperiode van 10 nummers. Na afloop van de actieperiode geldt de reguliere abonnementsprijs en is het abonnement per maand opzegbaar. Opzeggen is heel eenvoudig en kan via onze klantenservice.

Serieuze Studio Display-concurrent

BenQ richt zijn pijlen op de creatieve Mac-gebruiker met de nieuwe PD2730S. Wij kijken of deze 5K-monitor het Apple Studio Display écht naar de kroon steekt.

BenQ PD2730S | € 1199

Mac-gebruikers die op zoek zijn naar een strak en scherp 5K-scherm hebben steeds meer keus. Apple's Studio Display blijft een populaire optie, maar met een vanafprijs van bijna 1800 euro is het een stevige investering. Gelukkig zijn er alternatieven die nét zo scherp ogen én meer waar voor je geld bieden. De BenQ PD2730S is er zo een. Deze 27-inch 5K-monitor mikt op designers, fotografen en videomakers, en doet dat met een indrukwekkend pakket aan features.

Zakelijk maar doordacht

Qua uiterlijk is de PD2730S geen blikvanger, eerder functioneel en ingetogen. De combinatie van zwarte schermranden, een witte achterkant en een zilverkleurige voet oogt modern zonder te willen opvallen. De bouwkwaliteit is prima: de standaard voelt stevig aan en het scherm blijft verrassend stabiel bij het verstellen. Dat laatste kan trouwens uitgebreid: je kunt de hoogte, kanteling, rotatie én zijwaartse draaiing aanpassen. Allemaal soepel en zonder kraken.

De monitor is meteen VESA-compatibel, dus als je liever een monitorarm gebruikt, kun je direct aan de slag zonder extra adapters. En het opzetten? Een kwestie van klikken en vastdraaien; gereedschap is niet nodig.

Perfect beeld voor je Mac

Met een resolutie van 5120 x 2880 is deze BenQ qua pixels identiek aan het Studio Display. Tekst ziet er haarscherp uit, beelden zijn levendig en detailrijk. Bovendien gebruikt het paneel IPS Black-technologie met een contrast van 2000:1 en een matte nano-coating, wat hinderlijke reflecties effectief tegenhoudt.

De kleurweergave is fabrieksmatig gekalibreerd en dekt 98% van de DCI-P3-kleurruimte. Dat is iets minder dan bij de Asus ProArt (99%), maar nog steeds ruim voldoende voor professioneel gebruik. Via BenQ's software kun je bovendien eenvoudig kleurprofielen synchroniseren met je MacBook. Gebruik je een kalibratiesensor, dan kun je alles nóg preciezer afstellen. Minder enthousiast waren wij over een functie die voor vloeiendere beelden moet zorgen – die noemt BenQ 'AMA'. Deze stond bij ons standaard ingesteld op 'Premium', wat zorgde voor wazige tekst tijdens het scrollen. Nadat we de functie hadden uitgezet, was daar geen sprake meer van.

De monitor ondersteunt DisplayHDR 400, maar dit geldt zoals bij veel lcd-schermen vooral in theorie. De piekhelderheid van 400 nits is iets minder dan de 600 nits van Apple's Studio Display, maar ruim voldoende voor werken in heldere omgevingen. In de praktijk heb je zelden meer nodig, tenzij je fanatiek HDR-video's bewerkt.

Aansluitingen en extra's

Op het gebied van connectiviteit laat BenQ weinig liggen. Thunderbolt 4 (met 90W power delivery), DisplayPort, HDMI 2.1, twee keer usb-c en drie keer usb-a: alles zit erop. Zelfs een koptelefoonaansluiting ontbreekt niet. Wel jammer: de usb-poorten zijn wat lastig bereikbaar aan de onderzijde, met hangende kabels als gevolg. Gelukkig levert BenQ een kabelhaakje mee voor een nettere opstelling.

Een handige extra is de meegeleverde HotKey Puck G3: een draadloze draaiknop waarmee je snel instellingen kunt aanpassen. Leuk voor wie vaak schakelt tussen kleurprofielen of ingangen, al zul je 'm niet dagelijks gebruiken. Verder is de

usb-hub zelfs actief als het scherm in stand-by staat, dus je MacBook of telefoon blijft gewoon opladen. Dat is een verbetering ten opzichte van sommige concurrenten, waar de stroomtoevoer stopt zodra het scherm uitgaat.

Met de BenQ Display Pilot 2-software kun je zaken als de helderheid, kleurmodus en vensterindeling direct via je toetsenbord wijzigen. De integratie met macOS is verrassend goed: je wisselt bijvoorbeeld naadloos tussen je MacBook en het externe scherm, inclusief kleurprofielen. Zelfs de knoppen voor helderheid op je Mac-toetsenbord werken gewoon. Het OSD van het scherm zelf is overzichtelijk, al werkt het niet razendsnel. Gelukkig hoeft je daar zelden in te duiken, dankzij de software en de HotKey Puck. 🍏

Conclusie

Zoek je een 5K-display dat geoptimaliseerd is voor de Mac zonder de hoofdprijs te betalen, dan is de BenQ

PD2730S een uitstekende optie. Je krijgt een haarscherp beeld, goede kleurnauwkeurigheid, een ruime set poorten en een prettig ontwerp. De helderheid is iets minder dan bij Apple en je moet het zonder webcam en chic aluminium doen, maar daar staat wel een flinke besparing tegenover. (Sven Lamers)

★★★★★

➕ 5K-beeld, Thunderbolt 4 en veel poorten, uitstekende ergonomie, HotKey Puck G3.

➖ HDR is beperkt, usb-poorten wat lastig bereikbaar, geen ingebouwde webcam.

Praktische powerbank

Is dit dé ideale reispartner voor je iPhone, iPad én MacBook?

Anker Laptop Power Bank | € 99,99

Voor wie ook maar een beetje fan is van tech, mag een powerbank niet ontbreken in je standaarduitrusting. Vroeger waren deze compacte accu's net goed genoeg om je iPhone op te laden, maar tegenwoordig heb je veel capabelere varianten die genoeg power bieden om zelfs je MacBook van 0 naar 100% te krijgen. De Anker Laptop Power Bank – de naam verklapt het al – is er zo eentje en hij heeft een paar nieuwe snufjes die hem nét wat handiger maken dan de concurrentie.

Compact kokertje

De Laptop Power Bank is verrassend compact: hij heeft ongeveer het formaat van een busje deodorant. Een bijzonder strak vormgegeven busje, welteverstaan. Til je hem op, dan valt het gewicht wel enigszins tegen: hij weegt maar liefst 595 gram en is daarmee even zwaar als een 13-inch iPad Pro. Goed, een fors gewicht is inherent aan de huidige accutechniek, maar als je kijkt naar de concurrentie zou Anker er zeker nog zo'n 75 gram af kunnen scheren.

Aan de linkerzijde van de powerbank vind je één usb-c-poort en één normale usb-poort. Dat klinkt wat schraal, maar daar compenseert Anker voor met twee geïntegreerde usb-c-kabels. De ene vind je aan de rechterzijde en dient tevens als handige hendel om je powerbank mee te verslepen. De kabel is dusdanig stevig dat dit prima werkt. De andere ingebouwde kabel rolt uit de bovenzijde tot een lengte van 70 centimeter. Je hoeft dus niet meer én een powerbank én een kabeltje mee te sjouwen: handig! Bovendien werken deze kabels twee kanten op, dus zowel voor het opladen van je apparaten als voor het opladen van de powerbank zelf. Wel missen we nog een ingebouwd Lightning-snoetje voor wie nog niet helemaal over is op usb-c, want gebruikers met oudere iPhones, iPads en AirPods moeten nu alsnog een extra kabeltje meenemen.

Slim ding

Aan de voorzijde van de Laptop Power Bank vind je een groot display voor het bijhouden van de

Je hoeft niet meer én een powerbank én een kabeltje mee te sjouwen.

laadstatus van de accu, de hoeveelheid power die de powerbank in- en uitgaat, de batterijtemperatuur en de batterijconditie. Dit display bedien je met een klein knopje aan de linkerzijde, waarmee je met één druk wisselt tussen de verschillende infoschermen. Met een dubbele klik activeer je de trickle-modus, die bedoeld is voor apparaten die niet veel energie slurpen of niet goed overweg kunnen met meer power. En even de knop ingedrukt houden zet het scherm op zwart.

De Laptop Power Bank heeft een flinke accu van 90 Wh aan boord (25.000 mAh), waarmee je een iPhone vier keer volledig kan opladen. De powerbank kan ontladen met maximaal 165 watt, waarbij het maximum per usb-c-poort en -kabel 100 watt is. Dat is genoeg om zelfs een 16-inch MacBook Pro snel mee op te laden! De powerbank zelf is ook op te laden met 100 watt, waarmee hij binnen twee uur weer vol is. Dit soort wattages zorgen wel voor de nodige hitte, maar als de temperaturen te hoog oplopen, schiet de powerbank vanzelf in een Cooling Mode die de oplaadsnelheden wat verlaagt. Je krijgt hierbij zelfs een klein

sneeuwvlokje in het scherm te zien. Overigens heeft de software een kleine easter egg als je de uitrolbare kabel een paar keer achter elkaar uitrolt – maar we gaan niks verklappen. 🍎

Conclusie

De Anker Laptop Power Bank is misschien wel de meest praktische powerbank die we ooit hebben getest. Geen gedoe meer met kabels, een grote capaciteit van 90 Wh en dan ook nog eens een handig display: dit is een aanwinst voor iedere rugtas. (Ward Edema)

★★★★★

+ Hoge capaciteit, twee ingebouwde usb-c-kabels, laadt zichzelf en apparaten snel op, compact design, mag mee in het vliegtuig.

– Geen Lightning-plugje, aan de zware kant.

De terugkeer van de trackball

Je muis heen en weer bewegen is zó 2024.

Logitech MX Ergo S | € 119,99

Ik zal er geen geheim van maken: ik heb echt een hekel aan de Apple Magic Mouse. Ja, het touch-oppeervlak is handig om door macOS te sjezen, maar ergonomisch is het ding een ware nachtmerrie. Met name als je er dag in, dag uit mee werkt – zoals op de redactie van iCreate – dan krijg je vroeg of laat geheid een muisarm. En wie ooit dacht dat een oplaadpoort aan de onderzijde een goed idee was ...

Gelukkig zijn er genoeg alternatieven die wél zijn ontworpen voor mensenhanden, en ik heb al tijden de populaire Logitech MX Master 3 op mijn bureau staan. Mijn arm is me dankbaar. Toch kan het kennelijk nóg ergonomischer, want hoe goed ontworpen het oppervlak van de muis ook is, je maakt met je pols en arm nog altijd een enigszins onnatuurlijke beweging die ook voor klachten kan zorgen.

De oplossing? Een trackballmuis! Het grote verschil is dat je hiermee de aanwijzer niet beweegt door de muis zelf te verschuiven, maar door met je duim een trackball rond te draaien. Daardoor ligt je hand dus stil op de muis. Dit soort muizen waren na een korte hype eind jaren negentig grotendeels verdwenen, maar zijn nu weer terug van weggeweest – en de nieuwe Logitech MX Ergo S is misschien wel de meest luxe en moderne variant ervan. Maar is zo'n trackball nou écht fijn, en valt het nog wel aan te leren als je al decennia aan spiergeheugen hebt?

Als een kussen

Wat direct opvalt aan de MX Ergo S, is dat hij zijn naam echt verdient. Het ding is tamelijk gigantisch, waardoor je gemakkelijk je hele hand op de muis kunt laten rusten, ook als je wat grotere handen hebt. Met name de extra ruimte aan de rechterzijde is fijn, want die zorgt ervoor dat er ook een plekje is voor je ringvinger en pink. Dankzij een verstelbare plaat aan de onderzijde heb je ook nog de keuze of je de muis vlak gebruikt of onder een hoek van 20 graden. Laatstgenoemde zet je pols in een iets natuurlijkere rusthouding.

Na één werkdag merk je al dat je een stuk behendiger bent met de trackball, laat staan na een paar weken.

Alles bij elkaar zorgt het voor een muis die haast voelt als een gevormd kussen voor je hand.

Zo'n groot ding zou waarschijnlijk een ramp zijn als je de muis over je bureau moest schuiven, maar dat hoeft door de trackball niet. Over die trackball: dat werkt best intuïtief. Schakel je aanwijzerversnelling op je Mac in via 'Systeeminstellingen>Muis>Geavanceerd', dan vliegt je aanwijzer door het scherm als je de bal een zwiep geeft, maar heb je preciezere controle als je tragere bewegingen maakt. Natuurlijk is het even wennen, maar na één werkdag merk je al dat je een stuk behendiger bent met de trackball, laat staan na een paar weken. We zouden er niet snel een game mee spelen, maar voor dagelijks gebruik doet met wat oefening de precisie niet onder voor een 'normale' muis.

Extra features

De MX Ergo S heeft nog wat andere trucjes. Zo zit

er een configureerbaar knopje naast de trackball dat standaard de hoge DPI-modus activeert. Dat is met name handig als je even heel fijne bewegingen moet maken. Ook vind je naast de linkermuisknop knoppen voor vorige/volgende, kan het scrollwielje ook horizontaal scrollen, en zijn de muisknoppen uitgerust met extra stille schakelaartjes (je collega's zullen er blij mee zijn). Aan de voorzijde vind je een usb-c-poortje voor het opladen (kijk je mee, Apple?), en de muis houdt het zo'n vier maanden vol op een lading. Verder vind je bovenop nog een knopje om de muis te laten wisselen tussen twee apparaten, die je kunt aansluiten via de bijgeleverde usb-ontvanger of via bluetooth.

Overigens zijn er nog twee dingen die Logitech kan verbeteren. Die vorige/volgende-knopjes zijn handig, maar ze zitten op een stuk minder intuïtieve plek dan bij de meeste andere muizen. Daardoor moet je vaak even zoeken voordat je vinger op de juiste plek komt. Ook mist nog het luxe MagSpeed-schrolwielje van de MX Master-serie, dat switcht naar een traploze modus als je snel scrolt – maar dat ga je alleen missen als je het al gewend bent. 🍏

Conclusie

De Logitech MX Ergo S is een van de meest comfortabele muizen op de markt, en is ook nog eens uitgedost met allerlei extra trucjes die

hem echt premium maken. Wel moet je kunnen wennen aan een trackball – al zal dat voor de meeste mensen zo gepiept zijn. (Ward Edema)

★★★★★

⊕ Extreem comfortabel, trackball went sneller dan je denkt, handige extra knopjes, usb-c.

⊖ Vorige/volgende wat onhandig geplaatst, geen MagSpeed-schrolwielje.

Stijlvolle combi-oplader

Met de Linq ProCharge 3in1 laad je gemakkelijk en snel je iPhone, AirPods en Apple Watch tegelijkertijd op.

Linq ProCharge 3in1 | € 139

Met de Linq ProCharge 3in1 vervang je in één keer alle opladers van zowat al je Apple-apparaten. Je laadt ze zelfs tegelijkertijd op: je AirPods leg je links neer, je iPhone komt in het midden en rechts past je Apple Watch. Daar heb je dan slechts één stopcontact voor nodig, en afgezien van de ene kabel die je hierop aansluit, werkt de oplader van Linq volledig draadloos.

Stevig en stijlvol

De Linq ProCharge 3in1 ziet er stijlvol en minimalistisch uit en zal dan ook op geen enkel bureau of nachtkastje misstaan. Het oplaadgedeelte voor je iPhone is voorzien van MagSafe, zodat je die eenvoudig en in elke gewenste stand vastklikt. Heb je je telefoon bevestigd, dan kun je de kijkhoek nog wijzigen van 17 tot 55 graden. Dat is handig als je de Stand-bymodus van je iPhone gebruikt. Heb je een iPhone zonder MagSafe (bijvoorbeeld de iPhone 16e)? In dat geval is het helaas niet mogelijk om deze oplader te gebruiken.

De 3in1 oplader staat dankzij zijn behoorlijke gewicht van 450 gram en de rubberen onderkant stevig op zijn plek en blijft ook goed staan wanneer je je iPhone er weer af wilt halen. Het oplaadgedeelte voor je Apple Watch kun je zowel ingeklapt als uitgeklaapt gebruiken. Dat is wel zo handig als je bijvoorbeeld een metalen bandje gebruikt, dat je niet zo gemakkelijk aan de kant duwt.

Ook je Apple Watch klikt magnetisch vast op de oplader, in tegenstelling tot je AirPods. Die liggen los op het aangegeven gedeelte. Hoewel dat in de praktijk prima werkt, hadden we ook hier wel graag een magneet gezien. Al was het maar

Heb je je iPhone vastgeklikt, dan kun je de kijkhoek aanpassen – handig voor Stand-by op de iPhone.

omdat je je AirPods er dan niet zo gemakkelijk per ongeluk vanaf stoot. Hoef je alleen maar je AirPods op te laden, dan kun je ook gewoon de middelste oplaadplek met magneet gebruiken.

Krachtig en snel

De oplader laadt je iPhone op met 15 watt, wat grofweg betekent dat je zo'n 20 procent oplaadt in 20 minuten. Bekabeld opladen gaat weliswaar sneller, maar voor een draadloze oplader is dit prima. Je Apple Watch en AirPods worden beide met 5 watt opgeladen; ook dat werkt goed in de praktijk. In 45 minuten laad je je Apple Watch op tot zo'n 80 procent. Overigens merkten we geen verschil in oplaadsnelheid bij het opladen van één, twee of drie apparaten tegelijkertijd.

De kabel van het oplaadblokje heeft een ronde connector. Dat is best opvallend, want praktisch alle aansluitingen zijn tegenwoordig voorzien van usb-c. Hierdoor steekt de kabel ook iets verder uit, wat niet handig is als je de oplader tegen een muur wilt zetten. Verder zit

er aan de voorkant in het midden een lampje dat aan en uit gaat wanneer je iets oplaadt, maar het is eigenlijk alleen maar zichtbaar in het donker.

Conclusie

De Linq ProCharge 3in1 is zowel stijlvol als functioneel. Hij is handig in gebruik en de oplaadsnelheid is prima. We hadden wel graag een

usb-c-aansluiting gezien en een magneet in het oplaadgedeelte voor de AirPods, maar daar zijn de prestaties niet minder om. (Maurice Snijders)

★★★★★

 Zwaar, gebruiksvriendelijk, stijlvol, krachtig genoeg voor drie apparaten.

 Geen magneet in het oplaadgedeelte voor de AirPods, geen usb-c.

Licht met licht

Je merkt niet dat je deze koptelefoon op hebt – de buitenwereld wel.

Logitech G522 Lightspeed |
€ 169,99

Een Mac en een gamingheadset zijn doorgaans niet twee dingen die je snel met elkaar combineert. Het aantal games op de Mac is nou eenmaal beperkt, en meestal grijpen Apple-gebruikers toch sneller naar een paar AirPods om in hun eigen audiobubbel te komen. Maar als je even langs het gamingsausje kijkt, zijn dit soort headsets eigenlijk voor een veel groter publiek geschikt, en hebben ze een paar handige functies waar bijna iedere gebruiker wat aan heeft. Zo ook de gloednieuwe Logitech G522 Lightspeed. Volgens Logitech is hij gemaakt voor 'gaming met eliteprestaties' – maar eigenlijk kan hij veel breder ingezet worden.

Lichtgewicht

Wie wel eens een te zware koptelefoon op heeft gehad, weet hoe vervelend die dingen na een paar uur voelen. De extra druk op de bovenkant van je hoofd is al akelig, maar vaak krijg je er ook nog een te hoge klemkracht bij waardoor je hoofd binnen de kortste keren als een druif voelt, al helemaal als je een brildrager bent.

Gelukkig heeft Logitech er met de G522 echt werk van gemaakt om deze problemen te voorkomen. Hij weegt maar 290 gram – dat is bijna 100 gram lichter dan de AirPods Max – en heeft een comfortabele stoffen band aan de bovenzijde die het gewicht goed over je hoofd verdeelt. Zowel de band als de oorschelpen zijn in hoogte verstelbaar voor grote én kleine hoofden (en alles ertussen). Voor de oorkussens is een ruime vorm gebruikt die ook bij grotere oren genoeg ruimte biedt, compleet met fijne memory foam-oorkussens die zich zonder problemen rondom de pootjes van je bril vormen en je dus veel pijn besparen. Heb je hem eenmaal afgesteld, dan voel je door al deze designelementen bijna niet dat je de G522 op hebt.

Lichtshow

Dat jij niet merkt dat je hem op hebt, betekent niet dat je omgeving het ook zo ervaart. De G522 is aan de forse kant, en daardoor is met name de witte variant een nogal opvallende verschijning. Wat hem nog prominenter maakt zijn de vele led-lampjes aan de zijkanten van de headset, die als een soort disco tekeergaan wanneer je de G522 gebruikt. Gelukkig kun je dit temmen: helaas niet met een knopje op de headset, maar wel met de G Hub-app op de Mac (of pc). Daarmee kun je de lampjes een statische kleur laten weergeven of helemaal uitzetten. Laatstgenoemde geeft je ook een flinke boost qua accuduur: hij springt dan van 40 uur – wat ook al niet verkeerd is – naar maar liefst 90 (!) uur.

Dat zijn overigens 90 plezierige uren. De G522 klinkt door zijn grote 40mm-drivers erg prettig, met een vrij neutrale sound die niet voelt alsof hij agressief voor gaming is afgesteld. Je kunt er dus ook prima muziek mee luisteren. De bas reikt daarbij niet heel diep, maar diep genoeg voor niet ál te kritische luistersessies – en zeker diep genoeg voor games. Logitech heeft er bovendien werk van gemaakt om de drivers te optimaliseren voor 3D-audio, waardoor je net wat beter kunt bepalen waar je een geluid precies moet plaatsen als er in een game van alles om je heen gebeurt.

Het meest onder de indruk zijn we nog wel van de microfoon. Die klinkt voor een headset echt opmerkelijk goed – bijna even goed als een externe microfoon. Je gesprekspartners hoeven dus niet tijdens een lange bel- of gamesessie naar een blikkerig stemgeluid te luisteren. Nu maar hopen dat zij ook een degelijke microfoon hebben, anders blijft het luistergenot eenzijdig.

Lightspeed

Een laatste pluspunt voor de G522: Lightspeed. Dit is een speciale draadloze verbinding tussen de headset en een usb-dongeltje dat je in je Mac, pc of PlayStation 5 prikt. Dit zorgt niet alleen voor een verbinding zonder vertraging, maar ook voor hoge kwaliteit audio in- en -output en directe koppeling wanneer je de headset inschakelt. Koppelen via bluetooth kan overigens ook gewoon, evenals fysiek aansluiten via een usb-c-kabeltje. Wel missen we nog een 3,5mm-aansluiting, dus de headset in een audio-interface prikken is geen optie. Of is dat een ouderwetse eis? 🍎

Conclusie

De Logitech G522 Lightspeed is comfortabel, klinkt goed, gaat lang mee op een lading en maakt je

erg goed hoorbaar in videogesprekken en online gamesessies. Ideaal voor fanatieke gamers – én fanatieke Teams-bellers. (Ward Edema)

★★★★★

+ Heel comfortabel, prima sound, hoge microfoonkwaliteit, lange accuduur, verbinding zonder vertraging.

– Aan de grote kant, sommige opties alleen via software bereikbaar, mist 3,5mm-aansluiting.

Foscam V8P, 4K/8MP Dual-band WiFi buitencamera

Geluid- en
lichtalarm

Weerbestendig ontwerp
voor buitengebruik

Mens/voertuig
detectie

Ondersteuning Amazon
Alexa en Google Home

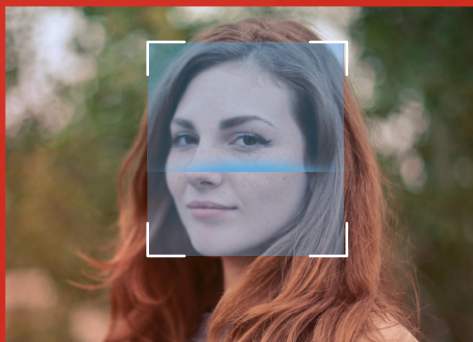
Tweeweg audio
voor communicatie

Nachtzicht

Voordelen Foscam:

Slimme detectie

Hoge kwaliteit

Gratis Foscam app

Foscam familie

Ontdek de handigste apps uit de App Store, de coolste games van Apple Arcade en de beste shows op Apple TV+.

Houdt je een spiegel voor

Heb je het nieuwe seizoen van *Black Mirror* al gezien? De vierde episode, 'Plaything', is wat ons betreft een van de leukere van dit jaar. 'Plaything' draait om een jonge gamejournalist die in de jaren negentig op zijn zachtst gezegd verslaafd raakt aan een computerspelletje: 'Thronglets'. De Thronglets zijn schattige beestjes die klaar zijn om de wereld te veroveren. Al tijdens het kijken van 'Plaything' denk je: die game wil ik spelen. En je raadt het al; dat kan. Aan het einde van de aflevering verschijnt er een QR-code in beeld en die leidt je naar precies die game in de App Store (maar gewoon opzoeken kan ook). Om de game te kunnen spelen, moet je inloggen met je Netflix-account.

De game heeft de pixelige stijl die we kennen

van eind vorige eeuw en al snel kruipt je eerste Thronglet uit zijn ei. Je kuiken weet nog helemaal niks. Jij bent zijn god en je moet hem werkelijk alles leren. Behalve voortplanten, want dat doen ze automatisch al. Alsof je niet één Tamagotchi hebt, maar dertig, zestig, meer dan honderd. Je moet je Thronglets eten geven, wassen en entertainen. Gelukkig zijn ze een stuk zelfredzamer zodra je wat appelboompjes, badkuipen en draaimolens uit de grond stamp.

Je probeert het goed te doen

De game start onschuldig, net als in de aflevering, maar wordt al snel duister. Je probeert de Thronglets gelukkig te houden. Dat blijkt echter lastig als ze (ondanks je inspanningen) vies, hongerig of verdrietig worden. Of gewoon bij bosjes doodgaan; de Lemmings van vroeger zijn er niks bij. Zodra je moet bouwen aan een brug en je houtvoorraad op is, stellen je Thronglets voor om botjes van overleden soortgenoten te gebruiken. Verontwaardigd besluit je om

dat niet te doen: je gebruikt hout. Dan zit het met je morele kompas wel goed, toch? Nou, nee. De eindbalans: 'Destroyed the majority of Throngletville's native trees' en 'Killed Thronglets with the axe' – sorry, dat ging per ongeluk!

Je vergeet bijna dat die wezentjes niet zonder je kunnen. Dat leidt tot absurde misverstanden, huilbuien zonder duidelijke reden (waar ik bloednervus van word) en bizarre vragen als 'Wat is liefde?' of 'Wat is macht?' En ja, ze doen alles wat jij zegt. Of ik net zo gegrepen werd door het spel als de hoofdpersoon in 'Plaything'? Niet echt. Maar dat deze pixelbeestjes je langzaam opslokken, dat is geen fictie. De wereld gaan ze vast niet overnemen, maar je telefoon? Grote kans van wel. Let maar op. (Laura Grootaarts)

Thronglets

Netflix

Inbegrepen bij je Netflix-abonnement

Geschikt voor iPhone en iPad

Download de app direct

Ren, kat! Ren!

RunCat is wellicht de pluizigste applicatie die we ooit hebben geïnstalleerd. Want hoe schattig is het kleine katje dat vrolijk rondtartelt in je menubalk? Alleen daarom zijn we al verkocht. Toch is deze viervoeter meer dan menubalkversiering, want hij laat op een stijlvolle manier het processorgebruik van je Mac zien. Hoe sneller hij rent, hoe harder je Mac aan het werk is. Wil je meer weten, klik dan op de kat en je ziet gedetailleerde informatie over het processorgebruik, het geheugen, de opslag, de batterij in het geval van een MacBook en het netwerk waarmee je verbonden bent.

Van papegaai tot party people

Allemaal superhandig en informatief, maar we horen je denken: is er alleen een kat beschikbaar? Nee, er zijn maar liefst eenentwintig verschillende dieren, mensachtigen en fabelfiguren waaruit je

kunt kiezen. Bijvoorbeeld een dansende worst, schapen die over een hek springen, een auto die door de stad rijdt en een vis met benen. Je kunt zelfs de Triforce van *The Legend of Zelda* kiezen, die wild rondraait naarmate je de processor van je Mac meer belast.

Slecht nieuws voor hondenmensen: alle honden zijn achter een betaalmuur geplaatst, net als onder andere een uil, konijn, kikker, dolfin en dinosaurus. Voor iets minder dan een euro ontgrendel je deze renners per stuk of je betaalt € 8,99 voor ze allemaal. En dat zijn er nogal wat! Zijn het er nog steeds niet genoeg, dan ontgrendel je voor € 0,99 ook nog de optie om je eigen renner toe te voegen.

Uiteindelijk is RunCat typisch zo'n geinige applicatie die stiekem erg handig is. Je hoeft niet meer te wachten op het geblaas van de ventilator om te weten dat je Mac hard aan

het werk is. Elke keer als onze blik valt op de viervoeter in onze menubalk, wordt onze dag net wat beter. En mocht je je vervelen, dan is het een leuke uitdaging om die kleine vriend zo hard mogelijk te laten rennen. RunCat is niet voor de poes! (Terry Stooker)

RunCat

Takuto Nakamura

Gratis

Beschikbaar voor Mac, in-app aankopen beschikbaar

★★★★★

Download de app direct

Foto's van vroeger

Vind je de Foto's-app van iOS 18 iets te ingewikkeld? Photon Library brengt de eenvoud terug, met een duidelijke structuur die lijkt op eerdere versies van Apple's app.

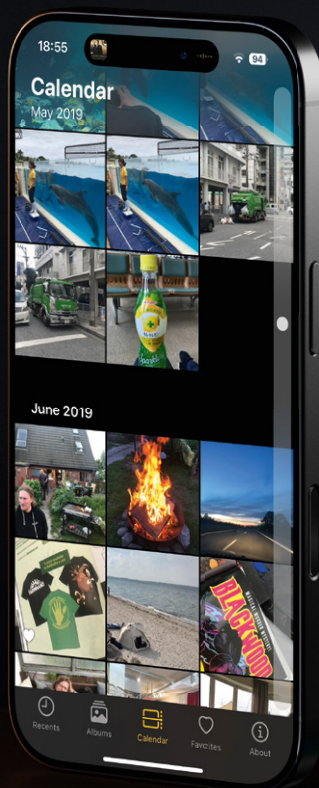
In Photon Library wordt je persoonlijke fotobibliotheek overzichtelijk verdeeld in vijf vaste tabbladen: 'Recents', 'Albums', 'Calendar', 'Cleanup' en 'Favorites'. Bij de 'Recents'-weergave staan alle foto's en video's in een strak raster, chronologisch gerangschikt van oud naar nieuw. Handig detail: tik meerdere keren op het tabblad om snel naar het begin of einde van je bibliotheek te springen. Wel jammer is dat je de grootte van de voorbeeldfoto's niet kunt aanpassen, wat in Foto's wél kan.

De 'Albums'-weergave biedt eerst ruimte voor vastgepinde albums, gevolgd door slimme albums die automatisch selfies, video's en screenshots bundelen (helaas zijn er geen categorieën voor personen en huisdieren). Daarna zie je je eigen albums en de exemplaren die met

jou zijn gedeeld. Voor meer overzicht kun je alle albumcategorieën nog inklappen. Let wel op: je kunt geen nieuwe gedeelde of slimme albums aanmaken. Bovendien verschijnen albums altijd alfabetisch, zonder submappen. Verder ontbreekt er een slimme zoekfunctie op basis van naam, locatie of tekst.

Het tabblad 'Calendar' sorteert het bekende foto-raster van 'Recents' netjes in maanden en door een handige zijbalk scrol je zo door de tijdlijn. Op het 'Cleanup'-tabblad ruim je snel overbodige afbeeldingen op, zoals screenshots binnen bepaalde periodes. Bij 'Favorites' staan je favoriete foto's – gemarkeerd met een hartje – chronologisch bij elkaar. Overigens kun je met de app geen foto's bewerken, maar in de grote weergave bekijk je wel alle metadata van je afbeeldingen en kun je ze eenvoudig delen met andere apps en contacten.

Photon Library is door zijn beperkte functies geen volwaardige vervanger voor de Foto's-app. Maar juist die eenvoud is ook de grootste kracht: deze app is ideaal als je verlangt naar een simpele en snelle toegang tot je foto's, zonder onnodige toeters en bellen. (Sven Lamers)

Photon Library

LateNiteSoft

€ 7,99

Beschikbaar voor

iPhone en iPad

Download
de app
direct

5 apps om je iPhone mee op te ruimen

Cleaner | Gratis (met in-app aankopen)

Cleaner ruimt snel je foto's en video's op, maar onderscheidt zich vooral doordat je er ook contacten mee kunt opruimen. Handig is de optie voor het verwijderen van screenshots uit een bepaalde periode. Bovendien is dit de enige app waarmee je ook kalenders kunt opschonen!

Cleaner One | Gratis (met in-app aankopen)

Met Cleaner One ruim je niet alleen dubbele en onscherpe foto's op, maar bescherm je ook gevoelige afbeeldingen en contacten achter een code of Face ID. Uniek detail: je krijgt direct een melding bij ongewenste toegangspogingen, inclusief een heimelijke foto van de indringer.

CleanMyPhone | Gratis (met in-app aankopen)

CleanMyPhone biedt slimme, overzichtelijke categorieën om je foto's op te ruimen, zoals 'vakantie', 'eten' en 'huisdieren'. Handig: je kunt favoriete foto's snel markeren, zodat ze niet per ongeluk verwijderd worden. Daarmee is deze app perfect voor wie graag gestructureerd opruimt.

Clever Cleaner | Gratis

Deze gratis app overtuigt door een handige veeg-functie waarmee je foto's razendsnel beoordeelt: swipen om te bewaren of direct naar de prullenbak ermee. Als extraatje kun je Live Photos meteen omzetten naar stilstaande beelden waarmee je ruimte bespaart.

Karen | Gratis

Karen is de enige gratis app die onscherpe foto's effectief opspoor. Ook leuk is de Tinder-achtige veeg-functie, die opruimen speelt en intuïtief maakt: swipe naar rechts om te wissen, naar links om te behouden.

Een taal leren tijdens de koffiepauze

Leren hoeft echt niet altijd saai te zijn, dat bewijst de app Study Snacks. In plaats van eindeloze grammaticaoefeningen of meerkeuzevragen, laat deze app je op een speelse manier nieuwe woorden leren door lettergrepen en losse letters aan te tikken. Het werkt verrassend verslavend, zeker op je Apple Watch – daar is de app ideaal voor wat snelle ‘studiehappen’ tussen vergaderingen door.

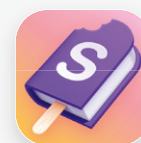
De naam verradt het al een beetje: je krijgt steeds kleine porties leerstof voorgeschoteld. Geen lange lessen, maar mini opdrachten zoals: hoe zeg je ‘politie’ in het Spaans? Dan tik je ‘POL-IC-IA’ in de juiste volgorde aan. Simpel? Niet altijd. Want wat doe je met die overgebleven bolletjes? De app is zo net een puzzel, waardoor het leren fris en uitdagend blijft.

Er zijn drie leermodi: nieuwe termen, bekende termen of vaste paren herhalen. Je kiest vooraf

een onderwerpenpakket – van voetbaltermen tot groenten in allerlei talen – en gaat dan aan de slag. Sommige sets zijn gratis, voor andere moet je betalen. Voor tien euro per jaar krijg je onbeperkt toegang of je betaalt eenmalig 45 euro. Niet gek, zeker als je liever leert over dinosauriërs dan het vervoegen van werkwoorden.

Ook prettig: de app is toegankelijk voor gebruikers met een beperking en werkt met zowel VoiceOver als Schakelbediening. En ben je even je iPhone kwijt? Geen probleem – ook op je Apple Watch kun je dus verder oefenen. Op de Vision Pro ziet de app er zelfs futuristisch uit: dan prik je letterlijk bolletjes in de lucht aan.

Is Study Snacks dé manier om een taal te leren? Nee, daarvoor heb je nog altijd mensen nodig om mee te praten. Maar het is wel een fijne, extra tool voor je woordenschat. En het is veel leuker dan weer doomscrollen op social media. (Sven Lamers)

Study Snacks

Klemens Strasser

Gratis MET IN-APP AANKOPEN

Beschikbaar voor iPhone, iPad, Apple Watch en Apple Vision Pro

★★★★★

**Download
de app
direct**

Verlaten op een planeet

Geluk bij een ongeluk: na een onverwachte confrontatie met een wormgat en de daaropvolgende noodlanding, bevindt de heldin van *The Abandoned Planet* zich op een planeet met een atmosfeer en zuurstof. Nu moet de pilote haar situatie inschatten en op zoek gaan naar een manier om deze plek weer te verlaten. En daarvoor heeft ze jouw hulp hard nodig!

Dit point-and-click-avontuur presenteert de spelwereld in een handgetekende, kleurrijke pixelstijl. Zoals in een first-person-shooter kijkt de speler voornamelijk vanuit het perspectief van de hoofdpersoon. Met een tik verzamelt

de pilote voorwerpen die vervolgens in haar rugzak verdwijnen, om ze later elders weer te gebruiken. Naast klassieke puzzels waarbij je gevonden objecten gebruikt, bevat het spel ook diverse schakelaar- en logische puzzels. Al snel vindt ze een raadselachtig handboek met aanwijzingen over combinaties voor liften en codes voor deuren.

Een bijzonder element in haar nooduitrusting is een scanner waarmee ze gedetailleerde informatie krijgt over objecten in de omgeving. Hoewel deze scans vaak nuttige aanwijzingen opleveren, zorgen ze soms ook voor frustratie: bepaalde voorwerpen zijn pas bruikbaar als ze gescand zijn. Ook origineel is het robotje dat haar spoedig vergezelt. Deze mechanische assistent klimt onbevreesd in hoekjes en plekken die voor zijn meesteres ontoegankelijk zijn. Desgewenst toont het spel interactiemogelijkheden

en een kaart helpt bij het navigeren. Gelukkig blijven de gebieden overzichtelijk genoeg, zodat het vrijwel onmogelijk is om te verdwalen.

Wat begint als een *Robinson Crusoe*-achtig verhaal, ontwikkelt zich al gauw tot een uniek avontuur. Deze fantasierijke wereld zit immers vol geheimen! Vooral de charmante hoofdrolspeelster maakt indruk, die door de Engelse voice-over levendig tot leven komt. Je ziet er helaas geen Nederlandse ondertiteling bij.

Het spel bestaat uit vijf hoofdstukken, waarvan de eerste gratis is. Hiermee krijg je een prima indruk van de sfeer en spelmechaniek, maar de echte, doordachte puzzels en diverse locaties vind je pas in de latere levels. Liefhebbers van klassieke avonturengames zullen zich er in totaal zo'n vier uur lang mee vermaken, dus bereid je voor op een kort maar zeer vermakelijk avontuur. (Sven Lamers)

The Abandoned Planet

Snapbreak Games

Gratis MET IN-APP AANKOPEN

Beschikbaar voor iPhone en iPad

★★★★★

**Download
de app
direct**

Klantenservice

Wil je abonnee worden of heb je vragen over je abonnement? Op onze website vind je antwoord op veelgestelde vragen.

www.icreatemagazine.nl/contact

Wist je dat je eenvoudig zelf je adres kunt wijzigen? Ga naar www.icreatemagazine.nl/adreswijzigen om je nieuwe adres door te geven. Het nieuwe adres wordt vervolgens automatisch in ons systeem gezet.

Telefoon

We zijn er maandag tot en met vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur om je vragen te beantwoorden.
+31 (0)24-2027 828

E-mail

Stel je vraag per e-mail aan een van onze service medewerkers.
klantenservice@icreatemagazine.nl

ABONNEMENTSINFORMATIE iCreate kost € 9,99 per nummer. Het standaardtarief voor iCreate is in Nederland € 96,00 en in België € 99,50 voor 10 nummers. Deze prijs geldt bij betaling via automatische incasso. Voor betaling per (digitale) factuur geldt een toeslag van € 2,50. Je kunt eenvoudig een machtiging afgeven via www.magazineshop.nl/machtigen. Abonnementen worden automatisch verlengd, tenzij anders vermeld. Het opzeggen van een abonnement kan eenvoudig telefonisch via +31 (0)24-2027 828 of per mail via klantenservice@icreatemagazine.nl.

iCreate

iCreate is een uitgave van F&L Media B.V.

in licentie van Future Publishing Limited

Hoofdredacteur Sven Lamers

Redactie Ward Edema, Laura Grootaarts, Annemiek Lourensen, Terry Stooker en Sheilla Rutten

Met medewerking van Yannick Chalkiopoulos, Sasha Koevoets, Piet-Jan Lentjes en Maurice Snijders

Art Direction Nick Groenewold

Vormgeving InGraphic, Mylene Nales, Tom Gerrits, Lisanne Cobussen, Susan Gerbrands-Derksen, Ferry Dorresteyn en Ellen Willemsen

Sales Thijs de Hoogh +31 (0)24 2404641
tdhoogh@fnl.nl

Marketing Leonie Martens +31 (0)24 2404554
lmartens@fnl.nl

Drukkerij Senefelder Misset Doetinchem B.V.

Vragen aan de redactie

Heb jij opmerkingen, suggesties of vragen aan de redactie? redactie@icreatemagazine.nl

Nieuwsredactie / Pers

redactie@icreatemagazine.nl of het onderstaande adres o.v.v. redactie iCreate
Jonkerbosplein 52, 6534 AB Nijmegen

F&L Media

COPYRIGHT Het auteursrecht op deze uitgave en de gedrukte uitgave en op de daarin verschenen artikelen wordt door de uitgever voorbehouden. De vertaalrechten berusten bij F&L Media B.V. te Nijmegen/Nederland. Het verlenen van toestemming tot publicatie in de gedrukte uitgave houdt in dat de auteur de uitgever, met uitsluiting van ieder ander onherroepelijk machtigt de bij of krachtens de auteurswet door derden verschuldigde vergoedingen voor kopiëren te innen en dat de auteur alle rechten overdraagt aan de uitgever, tenzij anders bepaald. Niets uit deze uitgave en de gedrukte uitgave mag worden overgenomen, vermenigvuldigd of gekopieerd zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden, welke in deze uitgave of de gedrukte uitgave mochten voorkomen.

ISSN: 1877-038X

VOLGENDE UITGAVE

JULI
29

iCreate 170 ligt
voor **29 juli** bij
abonnees op de
deurmat.

Haal nog meer uit je auto met CarPlay

Steeds meer auto's
hebben Apple CarPlay.
Dit is waarom je het wilt
hebben en zo werkt het.

iCreate behoudt zich het recht voor de onderwerpen te wijzigen.

WWDC25

Apple heeft tijdens de WWDC25 eindelijk
iOS 19, macOS 16 en nog veel meer onthuld:
dit is er nieuw.

Apps voor je vakantie

Deze apps moet je hebben voor je favoriete
vakantieland!

Apple Design Awards

Apple heeft de beste apps van 2025 bekroond
met een Apple Design Award. In iCreate 170
gaan we alle winnaars langs.

Mis geen nummer meer!

Neem nu een abonnement en krijg voortaan elke
uitgave van iCreate automatisch in je brievenbus.

Ga naar www.icreatemagazine.nl/abo/
of bel gratis naar +31 (0)24 2027 828

iCreate

Alles leren over je Mac, iPhone en iPad? Dat doe je met de iCreate Academy!

- ✓ Haal meer uit je Apple-apparaten & apps via digitale workshops
- ✓ Keuze uit +500 workshops: kies welke voor jou interessant is!
- ✓ Voor elk niveau: van beginner tot Apple-expert

Probeer het de
1e maand voor

1,99

iCreate
Academy

iCreate
Academy

scan mij!

Ga direct aan de slag of kijk voor meer informatie op
www.icreatemagazine.nl/academy
Al abonnee? Dan is iCreate Academy al inbegrepen.

Aqara

Smart Lock U200

Ultimate Smart Lock Retrofitted for You.

Matter over Thread Support for Enriched Smart Homes

Aqara Home

Home

Alexa

Google Home

IFTTT

Samsung
SmartThings

matter

JDK Benelux - Importeur Aqara

T: +31(0) 85 760 61 62 / www.jdkbenelux.com / info@jdkbenelux.com

JDK